

TAIVALKOSKEN KUNTA

TALOUSARVIO 2016
TALOUSSUUNNITELMA
2016 - 2018

TAIVALKOSKI
Tuhansien tarinoiden pitäjä

TALOUSARVIO 2016 JA TALOUSSUUNNITELMA 2016 – 2018

	Sivu
1. TAIVALKOSKI VUONNA 2015	2
1.1 Kunnan sijainti ja alue	2
1.2 Liikenneyhteydet	3
1.3 Väestö	3
1.4 Työvoima, työttömyys, elinkeinorakenne ja työpaikat	6
2. TAIVALKOSKEN KUNTAKONSERNI	9
2.1 TAIVALKOSKEN KUNTA	10
2.1.1 Taivalkosken visio	10
2.1.2 Arvot	10
2.1.3 Toiminnan tavoite	10
2.1.4 Painoalueet	11
2.1.5 Strategiset päämäärät ja toimenpiteet päämäärien toteuttamiseksi	11
2.2. TYTÄRYHTIÖT	13
2.2.1 Kiinteistö Oy Koillismaakeskus	13
2.2.2 Kiinteistö Oy Siikataival	13
2.2.3 Kiinteistö Oy Taivalkosken rintamaveteraanit	14
2.2.4 Taivalkosken Kyläverkot Oy	14
3. TAIVALKOSKEN KUNNAN TOIMINTA JA TALOUS 2016 – 2018	15
3.1 YLEISPERUSTELUT	15
3.2 KÄYTTÖTALOUSOSA	30
3.2.1 Keskusvaalilautakunta	30
3.2.2 Tarkastuslautakunta	32
3.2.3 Valtuusto	35
3.2.4 Kunnanhallitus	37
3.2.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta	42
3.2.6 Sivistyslautakunta	47
3.2.7 Tekninen lautakunta	60
3.2.8 Toimielinten toimintakatteet ja niiden prosentuaaliset osuudet ulkoisten erien osalta	68
3.3 TULOSLASKELMAOSA	69
3.4 INVESTOINTIOSA	71
3.5 RAHOITUSOSA	75
3.6 KAAVOITUSOHJELMA VUOSILLE 2016 – 2018	76
Liite	
HENKILÖSTÖSUUNNITELMA	79

TALOUSARVIO 2016 JA TALOUSSUUNNITELMA 2016 – 2018

1. TAIVALKOSKI VUONNA 2015

1.1 Kunnan sijainti ja alue

Vuonna 1879 perustettu Taivalkosken kunta sijaitsee Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa ja Koillismaan seutukunnan alueella, johon luetaan kuuluvaksi Kuusamon kaupunki ja Taivalkosken kunta. Luonnonmaantieteellisesti ja kuntarakenteellisestikin samankaltaisia alueita on sekä alueen etelä- että pohjoispuolella. Koillismaan luonnon monipuolisuus ja rikkaus on perustana alueen kehittämiselle valtakunnallisesti tärkeänä luonto- ja vapaa-ajanalueena.

Pitkistä etäisyyksistä huolimatta alueen kehittämisen edellytyksenä ovat olleet varsin hyvät ulkoiset liikenneyhteydet, muun muassa säännöllinen lentoliikenne ja hyvin kehittynyt tietoliikenne. Liikenneyhteydet perustuvat pääosin toimiviin tieyhteyksiin.

Taivalkosken kunta rajoittuu lännessä Pudasjärven, idässä Kuusamon, pohjoisessa Posion ja etelässä Suomussalmen kuntiin. Kunnan kokonaispinta-ala on 2.651 neliökilometriä, josta vesipinta-ala on 213 neliökilometriä eli 8,0 %. Kunnan asukasluku vuodenvaihteessa 2014 – 2015 oli 4.231 henkeä. Asukastiheys oli 1,74 asukasta maaneliökilometriä kohti.

Taivalkosken kunta sijaitsee vedenjakajaseudulla, vesistöjen rikkomassa vaihtelevassa vaaramaastossa, jossa korkeudet merenpinnasta vaihtelevat 150 metristä 420 metriin. Kunnan alueelle ovat luonteenomaisia lukuisat järvet, lammet, joet ja purot, joiden varsilta löytyy erämaa-alueita. Soita Taivalkoskella on yli 30 % maa-alasta.

Kunnan luonnonolot tarjoavat erinomaiset mahdollisuudet muun muassa retkeilyyn, patikointiin, melontaan, virkistyskalastukseen, metsästyksen, marjastukseen ja sienestukseen. Vesistö- ja ilmasto-olosuhteet mahdollistavat myös kalatalouden harjoittamisen. Taivalkoski on poronhoitoaluetta. Kunnan alueella harjoitetaan porotaloutta.

Taivalkoskella on runsaat metsävarat. Metsämaata on 166.000 hehtaaria. Tästä Metsähallitus omistaa runsaat 60 %. Metsämaasta talousmetsien ulkopuolella on 15.400 hehtaaria. Talousmetsien ulkopuolisista alueista lakisääteisiä suojelualueita on noin 11.000 hehtaaria. Suojeluun varattua metsämaata on lisäksi yhteensä 18.160 hehtaaria. Metsämaista retkeily- ja virkistysalueita on 4.700 hehtaaria eli 2,83 %. Kunnan alueella on kansainvälisesti kiinnostavia malmiesiintymiä. Taivalkosken Saarijärvellä (meteoriittikraaterijärvi) sijaitsee geologisesti harvinaislaatuinen saviesiintymä.

lijoen vesistö tarjoaa runsaasti kalataloudellisia ja virkistyskäyttöisiä ja matkailun kehittämismahdollisuuksia.

1.2 Liikenneyhteydet

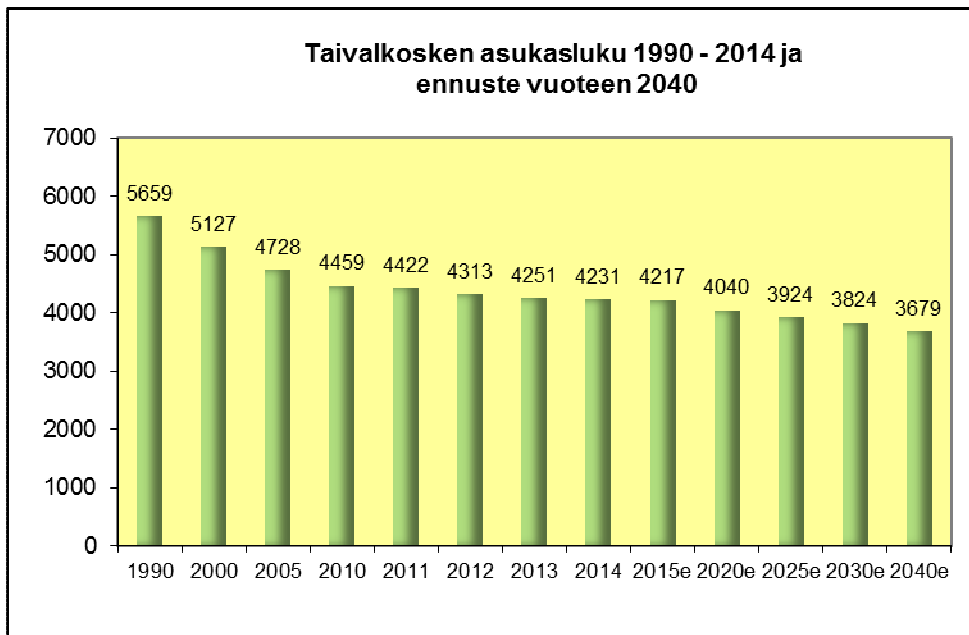
Taivalkoski sijaitsee valtateiden nro 20 ja 5 varrella. Keskustaajama on valtatie nro 20 vaikutuspiirissä. Lähimmät reittiliikennelentokentät sijaitsevat 70 kilometrin päässä Kuusamossa ja noin 170 kilometrin päässä Oulunsalossa. Lähin satama on Oulussa. Julkinen henkilöliikenne kunnan alueella ja alueelta hoidetaan pääasiassa linja-autoilla. Taivalkoskella sijaitsee Kontiomäen – Taivalkosken radan pääteasema. Mainitulla rataosuudella ei ole tällä hetkellä liikennettä.

Kunnan hallinnolliset yhteydet suuntautuvat pääosin Oulun kaupunkiin, jossa sijaitsevat valtion piiriviranomaisten palvelut.

Taivalkosken kunta on jaettu kyliin, koulupiireihin ja äänestysalueisiin. Koulupiirejä on yhteensä kaksi: Kirkonkylä, Huttu ja Kirkonkylän peruskoulun 7. - 9. luokkien koulupiirinä on koko kunta. Äänestysalueita on viisi: Huttu, Jurmu, Kirkonkylä eteläinen, Kirkonkylä pohjoinen ja Metsäkylä.

Kuntasuunnittelussa kunnan alue on jaettu seuraaviin tilastoalueisiin:
01 Keskustaajama ja sen lähiympäristö, 02 Asutusalue, 03 Kurtti, 04 Jurmu, 05 Parviainen, 06 Loukusa, 07 Virkkunen, 08 Inkee, 09 Kosto, 010 Huttu, 011 Tyrämäki, 012 Jokijärvi, 013 Polo, 014 Pisto ja 015 Metsäkylä.

1.3 Väestö

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken asukasluku vuodenvaihteessa 2014 – 2015 oli 4.231, joista miehiä 2.259 ja naisia 1.972. Vuoden 2012 ennusteen mukaan väkiluku alittaa vuoden 2020 vaiheilla 4.000 asukkaan rajan.

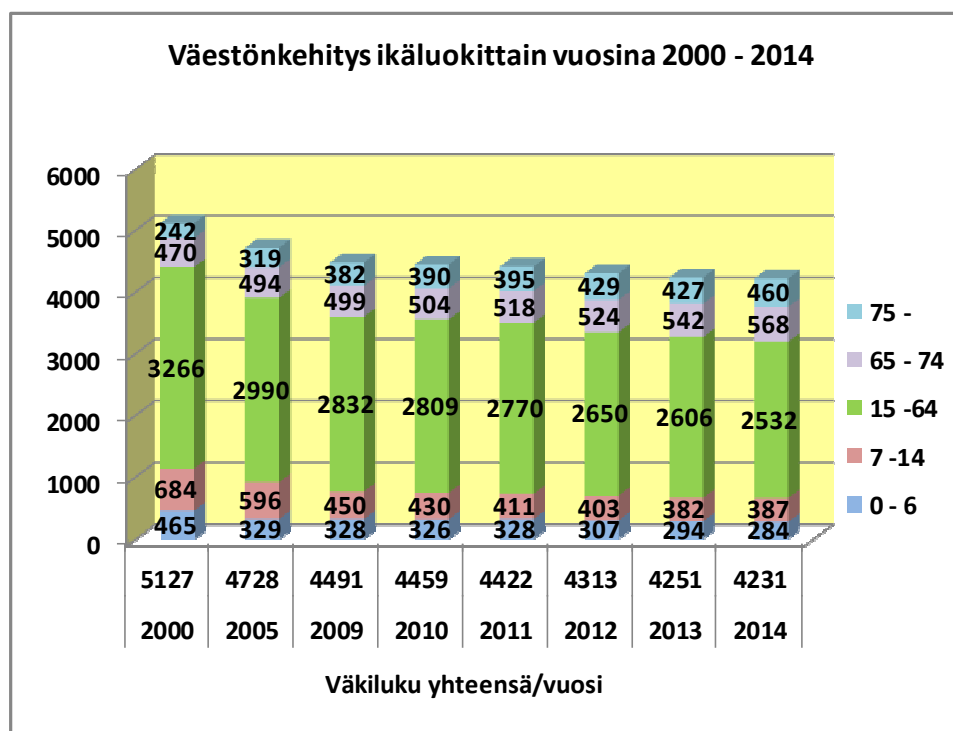
Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan vuonna 2014 Taivalkoskella syntyi 27 ja kuoli 33 henkilöä, kuntaan muutti 162 henkilöä ja kunnasta muutti pois 177 henkilöä, joten väestö väheni 21 henkilöä. Taivalkosken kunta pyrkii omin aktiivisin ja aluekehitysohjelmiin kirjatuin keinoin hidastamaan asukasluvun alenemista.

Väestön ikärakenne 31.12.2014, %

Ikäluokka	0-6	7-14	15-64	Yli 65-v
Koko maa	7,7	8,7	63,7	19,9
Pohjois-Pohjanmaa	9,8	10,7	62,7	16,8
Kuusamo	7,1	8,5	61,8	22,6
Taivalkoski	6,7	9,1	59,8	24,3

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken ikäluokat 2000 – 2014

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken kunnan väestön ikärakenne on nykyisellään vielä huomattavan tasapainoinen. Ikärakennetta on viime vuosina muuttanut ja tulee edelleen muuttamaan syntyvyyden aleneminen, muuttoliike ja keskimääräisen eliniän piteneminen. Nuorten ikäluokkien osuus tulee laskemaan ja vanhojen ikäluokkien kasvamaan.

Taivalkosken väestön koulutus rakenne ja koulutusaste vuonna 2013*Tutkinnon suorittaneiden määrä prosentteina yli 15-vuotiaista vuonna 2013*

Alue	Tutkinnon suorittaneita yli 15 vuotiaista %	Keski- aste %	Korkea- aste %
Koko maa	69	40	29
Pohjois-Pohjanmaa	72	44	28
Kuusamo	68	48	20
Taivalkoski	63	48	15

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Tutkinnon suorittaneiden lukumäärä yli 15-vuotiaista ja keskinäinen suhde vuonna 2013

Alue	Tutkinnon suorittaneet yhteensä lkm	Keski- aste lkm	Keski- aste %	Korkea- aste lkm	Korkea- aste %
Koko maa	3 164 095	1 828 994	57,8	1 335 101	42,2
Pohjois-Pohjanmaa	229 247	140 521	61,3	88 726	38,7
Kuusamo	9 098	6 460	71,0	2 638	29,0
Taivalkoski	2 245	1 709	76,1	536	23,9

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taivalkosken kunnan väestöllinen omavaraisuusaste 2011 – 2035

Vuosi	2011	2012	2015	2020	2025	2030	2035
Ikäluokat							
0 - 14	739	725	701	769	877	1 019	1 066
15 - 24	605	626	643	536	480	465	522
25 -44	729	697	679	853	1015	1 093	1 108
45 - 64	1 436	1 416	1 325	1 094	859	697	642
65 - 74	518	524	584	664	645	592	526
75 -	395	425	468	517	631	724	791
Yhteensä	4 422	4 413	4 400	4 433	4 507	4 590	4 655

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

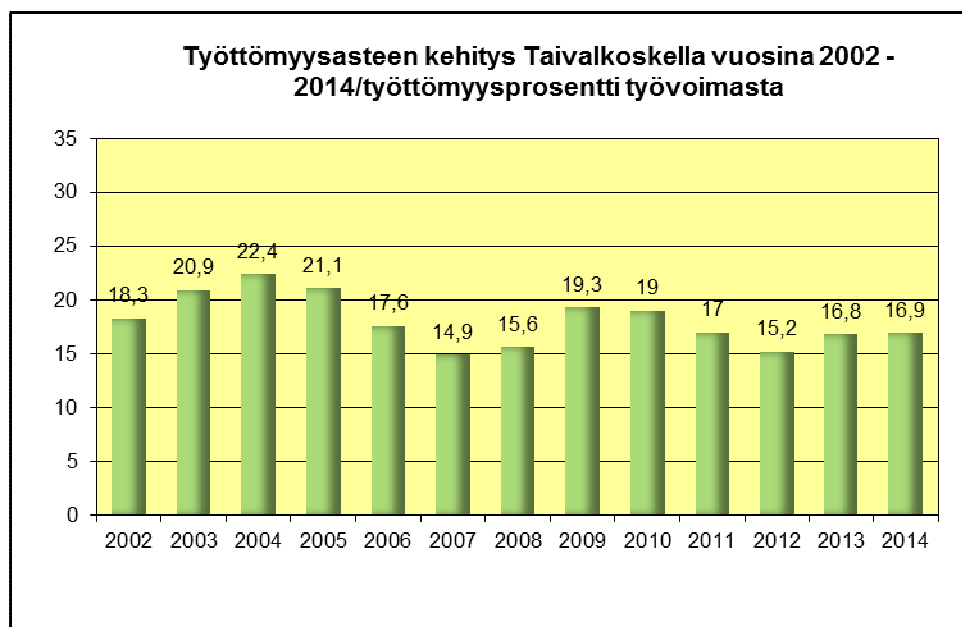
Väestöllinen omavaraisuusaste kuvaa tilannetta, jossa maahan- ja maastamuuttoa ei olisi lainkaan ja väestön määrään ja ikärakenteeseen vaikuttaisivat vain syntyvyys ja kuolleisuus. Omavaraisennusteessa Suomessa työikäisen väestön määrä vähenisi vuoteen 2030 mennessä 303.000 henkilöllä ja vuoteen 2050 mennessä 556.000 henkilöllä. Taivalkoskella työikäisten 25 – 44 -vuotiaiden määrä kasvaisi ja muiden työikäisten ikäluokkien väkimäärä laskisi vuoteen 2035 mennessä.

Väestö osa-alueittain

	2000	2012	2013	2014	Muutos 2000/2014	Muutos %
Keskustaajama	2778	2390	2330	2327	-451	-16,2
Asutusalue	401	407	412	416	15	3,7
Kurtti	233	193	192	182	-51	-21,9
Jurmu	226	159	158	151	-75	-33,2
Parviainen	104	85	85	88	-16	-15,4
Loukusa	115	85	76	74	-41	-35,7
Virkkunen	82	50	52	46	-36	-43,9
Inkee	122	97	93	97	-25	-20,5
Kosto	75	47	49	51	-24	-32,0
Huttu	162	184	195	196	34	21,0
Tyrämäki	65	51	50	52	-13	-20,0
Jokijärvi	168	142	137	133	-35	-20,8
Polo	135	113	114	115	-20	-14,8
Pisto	73	43	41	39	-34	-46,6
Metsäkylä	365	251	247	241	-124	-34,0
Tuntematon	23	16	20	23	0	0,0
Taivalkoski yhteensä	5127	4313	4251	4231	-896	-17,5

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

1.4 Työvoima, työttömyys, elinkeinorakenne ja työpaikat

Lähde: Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus, vuodet 2009 – 2011 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus, vuodesta 2012 alkaen työ- ja elinkeinoministeriö

Koillismaan seutukuntaan Taivalkosken kunnan kanssa kuuluvassa Kuusamossa keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2014 oli 15,2 %. Pohjois-Pohjanmaan maakunnan keskimääräinen työttömyysaste vuonna 2014 oli 14,6 %. Taivalkosken kunnan keskimääräinen työttömyysaste oli Pohjois-Pohjanmaan maakunnan toiseksi korkein. Maakunnan korkein työttömyysaste vuonna 2014 oli lissä, jossa keskimääräinen työttömyysaste oli 17,8 %.

Elinkeinorakenne 2005, 2010 ja 2012

Elinkeino	2005		2010		2012	
	Työpaikat		Työpaikat		Työpaikat	
	kpl	%	kpl	%	kpl	%
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	215	16,3	181	13,8	168	12,7
Kaivostoiminta; Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto;						
Vesi-, viemäri- ja jätehuolto	0	0	3	0,2	6	0,5
Teollisuus	146	11,1	103	7,9	131	9,9
Rakentaminen	62	4,7	95	7,2	86	6,5
Tukku- ja vähittäiskauppa; Kuljetus ja varastointi;						
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	259	19,6	233	17,7	227	17,1
Informaatio ja viestintä	0	0	4	0,3	2	0,1
Rahoitus ja vakuutustoiminta	14	1,1	11	0,8	8	0,6
Kiinteistöalan toiminta	0	0	0	0	0	0
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta;						
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	93	7	161	12,2	160	12,0
Julkinen hallinto ja maanpuolustus;						
Pakollinen sosiaalivakuutus;						
Koulutus; Terveys- ja sosiaalipalvelut	395	29,9	411	31,2	409	30,9
Muut palvelut	107	8,1	84	6,4	107	8,1
Toimiala tuntematon	29	2,2	30	2,3	21	1,6
Työpaikat yhteensä	1320	100	1316	100	1325	100,00

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Taloudellinen huoltosuhde

	Koko maa	Pohjois-Pohjanmaa	Lappi	Kuusamo	Posio	Salla	Taivalkoski
1995	1,6	1,9	2,1	2,2	2,3	2,7	2,8
1996	1,6	1,8	2	2,3	2,4	2,9	2,8
1997	1,5	1,7	1,9	2,2	2,3	2,6	2,7
1998	1,4	1,6	1,9	2	2,1	2,6	2,4
1999	1,4	1,6	1,8	1,9	2,0	2,4	2,4
2000	1,3	1,5	1,8	1,8	1,9	2,4	2,4
2001	1,3	1,5	1,8	1,8	2,0	2,5	2,4
2002	1,3	1,5	1,7	1,8	2,0	2,5	2,3
2003	1,3	1,5	1,7	1,7	2,0	2,5	2,4
2004	1,3	1,5	1,7	1,6	1,9	2,4	2,2
2005	1,3	1,5	1,7	1,7	2,0	2,4	2,3
2006	1,3	1,5	1,6	1,7	1,9	2,4	2,1
2007	1,2	1,4	1,5	1,6	1,8	2,3	2,0
2008	1,2	1,4	1,6	1,6	1,9	2,2	2,0
2009	1,3	1,5	1,6	1,7	2,1	2,4	2,3
2010	1,3	1,5	1,6	1,6	1,9	2,2	2,1
2011	1,3	1,5	1,6	1,6	2,0	2,2	2,0
2012	1,3	1,5	1,6	1,6	2,0	2,2	2,0

Lähde: Tilastokeskus

Taloudellinen huoltosuhde kertoo, kuinka monta työvoiman ulkopuolella olevaa (lasta, opiskelijaa, eläkeläistä) ja työtöntä on yhtä työllistä kohden. Huoltosuhdetta voidaan pitää hyvänä, mikäli se on alle yhden. Jokaista työllistä kohden on siten vain yksi työvoiman ulkopuolella oleva tai työtön.

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde

Huoltosuhde	2011	2015	2020	2025	2030	2035
Alue						
Koko maa	52,9	58,6	64,4	68,2	71,2	72,1
Pohjois-Pohjanmaa	55,5	61,1	67,5	71,5	74,5	75,3
Kainuu	57,6	65,7	76,9	85,2	90,5	90,1
Lappi	54,2	61,7	71,4	78,7	83,0	82,6
Kuusamo	57,0	64,2	77,6	88,6	98,0	99,0
Taivalkoski	59,6	69,7	82,7	92,8	100,7	102,8
Posio	61,4	76,7	96,4	110,9	120,7	119,0
Salla	65,5	79,0	95,5	113,7	127,9	124,7

Lähde: Tilastokeskus, väestötilastopalvelu

Väestöllinen (demografinen) huoltosuhde on alle 15-vuotiaiden ja 65+ vuotta täyttäneiden määrän suhde 15 – 64 -vuotiaiden määrään (lapsia ja vanhuksia 100 työikäistä kohti). Koko maassa väestöllinen huoltosuhde heikkenee lähitulevaisuudessa. Vuonna 2011 huoltosuhde oli 52,9, vuoden 2015 ennuste on 58,6 ja vuonna 2020 suhde luku ylittää 60 huollettavan rajan. Taivalkosken huoltosuhde heikkenee voimakkaasti tulevina vuosina kuten edellä oleva taulukko osoittaa.

2. TAIVALKOSKEN KUNTAKONSERNI

Kuntakonserni määritellään kuntalain (410/2015) 6 §:ssä, jonka mukaan: *Yhteisö, jossa kunnalla on kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta, on **kunnan tytäryhteisö**. Kunta tytäryhteisöineen muodostaa **kuntakonsernin**.* Mainitun pykälän perusteella Taivalkosken kuntakonserniin kuuluvat emoyhteisönä Taivalkosken kunta ja tytäryhtiöinä seuraavat yhtiöt:

Tytäryhtiöt

- Kiinteistö Oy Koillismaakeskus, kunnan omistusosuus 100 %
- Kiinteistö Oy Siikataival, kunnan omistusosuus 100 %.
- Kiinteistö Oy Taivalkosken rintamaveteraanit, kunnan omistusosuus 100 %.
- Taivalkosken Kyläverkot Oy, kunnan omistusosuus 100 %.

Kuntalain (365/1995) 13 §:n (lainmuutos 27.4.2007/519) mukaan valtuuston tulee päättää kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden keskeisistä tavoitteista sekä konserniohjauksen periaatteista.

Suunnitelmakautta koskevat kuntakonsernin tärkeimmät strategiset linjaukset ja tavoitteet:

- Toiminta on järjestetty laadukkaasti, taloudellisesti ja tehokkaasti. Kunnan tasapainoinen palvelujärjestelmä muodostuu omasta tuotannosta, ostopalveluista sekä muiden tuottamista palveluista.
- Kuntakonsernissa toteutetaan omistajaohjauksen periaatteita ja tytäryhtiöt toteuttavat kunnan toimintapolitiikkaa (henkilöstöpolitiikka, hyvä hallintotapa, arvioitavien kohteiden ja tunnuslukujen määrittely jne.).

Konsernijohton (kunnanhallitus ja kunnanjohtaja) tavoitteet tytäryhtiöiden valvonnassa

- 1) Konsernijohton tulee huolehtia, että tytäryhtiöt noudattavat kuntakonsernille hyväksytyjä konserniohjeita.
- 2) Tarvittaessa konsernijohto ohjeistaa kunnan edustajia muodostamaan kunnan kanta tytäryhtiöiden yhtiökokouksessa.
- 3) Tarvittaessa konsernijohto ohjeistaa kunnan edustajia, jotka toimivat tytäryhtiöiden hallituksissa.

Tytäryhtiöiden hallituksissa toimivien kunnan edustajien tavoitteet

- 1) Huolehtivat, että tytäryhtiöiden hallitusten päätöksiä tehtäessä otetaan huomioon yhtiön edun lisäksi myös kunnan etu.
- 2) Tarvittaessa ovat yhteydessä konsernijohtoon ennen asian ratkaisemista tytäryhtiön hallituksessa.
- 3) Huolehtivat, että tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa tai muutoin tytäryhtiölle esittämät vaatimukset tulevat täytetyiksi.

2.1 TAIVALKOSKEN KUNTA

2.1.1 Taivalkosken visio

Taivalkoski on tietopalveluiden ja teollisuuden modernia maaseutua kansainvälistyvän luontomatkailualueen keskellä. Sen menestystekijöitä ovat koillismaalainen puhdas luonto sekä metsissä ja maan uumenissa olevat luonnonvarat, ahkerat, vastuuntuntoiset ja yhteistyöhön sitoutuvat asukkaat, ajanmukaiset ja laajat yhteydet elinkeinon elinvoimien toimijoihin sekä päätalolainen kulttuuri.

2.1.2 Arvot

- Asukas- ja asiakaslähtöisyys
- Tuloksellisuus ja vaikuttavuus
- Yrittäjyys ja yritteliäisyys

2.1.3 Toiminnan tavoite

Taivalkosken kehittämisen päätavoitteet vuoteen 2018

- Taivalkosken työttömyysaste on maakunnan korkeimpia. Elinkeinopoliittinen työryhmä seuraa tilannetta tarkkaan ja tilanteen korjaamiseksi kunta käyttää kaikkia mahdollisia keinoja, mukaan lukien työllistävien investointien priorisointi.
- Talouden tasapainoon koko suunnittelukauden ajan kiinnitetään erityistä huomiota.
- Suunnittelukauden investointien omarahoitusosuus pyritään kattamaan poistoilla. Elinkeinopoliittisten investointien takaisin maksu voidaan kuitenkin kytkeä esimerkiksi vuokriin.
- Kunnan palvelutuotanto järjestetään siten, että myös kehittämistoimiin jää resursseja. Kuntapalveluiden määrää ja laatua arvioidaan ja priorisoidaan.
- Kunnan palveluiden tuotantomarkkinat avataan kilpailulle siten, että se on läpinäkyvää, ja hyödynnetään yksityistä ja kolmatta sektoria. Ostettavissa palveluissa arvioidaan kokonaisuhyöty omaan tuotantoon verrattuna.
- Kuntalaiset ovat aktiivisia, oma-aloitteisia ja yritteliäitä. Palvelujen tuotannossa ja järjestämisessä tavoitteena on kuntalaisten omatoimisuuden ja yritteliäisyyden lisääminen.
- Kuntaimagon ja tunnettavuuden parantamiseen kiinnitetään huomiota; elinkeinon elinvoimien, matkailijat ja paluumuuttajat kiinnostuvat Taivalkoskesta sijoittumispaikkana.
- Taivalkosken vahvaa kulttuurista identiteettiä hyödynnetään kuntamarkkinoinnissa.

2.1.4 Painoalueet

Kunnan toiminnan keskeisinä painoalueina suunnitelmakaudella ovat:

- Palveluiden saatavuuden, laadun ja vaikuttavuuden turvaaminen.
- Kuntatalous:
 - Kuntalaisille tarjottavat palvelut pidetään kilpailukykyisinä.
 - Kehittämistoimintaan ja investointeihin tulee osoittaa riittävä omarahoitus, jotta rakennerahaston ja muun ulkopuolisen rahoituksen mahdollisuudet tarpeellisiin ja hyödyllisiin hankkeisiin voidaan hyödyntää.
- Elinkeinoelämä
 - Pienyrittäjien toimintaedellytysten turvaaminen.
 - Olemassa olevien yritysten tuki.
 - Uusien elinkeinojen toimintaedellytysten parantaminen (esim. kaivannais- ja energiateollisuus).

2.1.5 Strategiset päämäärät ja toimenpiteet päämäärien toteuttamiseksi

Kunnan palvelujen strategiset päämäärät ja toimenpiteet päämäärien toteuttamiseksi on kuvattu **palvelustrategiassa**.

1. Palvelujen saavutettavuus

Kunnan palvelut järjestetään lähellä kuntalaisia, laadukkaasti ja taloudellisesti kestävällä pohjalla. Muiden kuntien kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on varmistaa kunnassa ja alueella riittävä ja kilpailukykyinen palvelutaso ja sen kustannustehokkuus. Palvelut tuotetaan asiakaslähtöisesti kunnan omana työnä, kuntayhteistyöllä tai ostopalveluna. Palveluiden laatua, tehokkuutta ja vaikuttavuutta arvioidaan jatkuvasti. Muiden kuin lähipalveluiksi määriteltyjen palvelujen tuottamisessa laatu ja kustannustehokkuus ovat määrääviä tekijöitä.

Toimenpiteet

- 1) Hallintokunnissa toteutetaan säännöllistä asiakaslähtöistä arviointia osana peruspalvelujen toimintojen ohjaamista ja kehittämistä.
- 2) Kartoitetaan jatkuvasti vaihtoehtoisia palvelujen tuottamismalleja.

2. Suunnitelmallinen kehittäminen osana toimintaa

Kunnan palvelujen tuotanto järjestetään siten, että henkilöstön kouluttautumiseen ja toiminnan pitkäjänteiseen kehittämiseen jää vuosittain taloudellista liikkumavaraa. Tavoitteena on palvelutuotannon strategisen ja taloudellisen ohjauksen selkeyttäminen.

Toimenpiteet

- 1) Kunnan pidemmän aikavälin strategista suunnittelua ja johtamista vahvistetaan osana vuosittaista kuntasuunnitteluprosessia.
- 2) Valtuusto määrittelee hallintokunnille toiminnan arvioitavat kohteet valtuustokausittain.
- 3) Hallintokunnat varaavat omissa budjeteissaan resurssit hankkeiden toteuttamiseen ja riittävän ohjauksen niiden tuloksellisuuden varmistamiseksi.

- 4) Seuraavan valtuustokauden alusta otetaan käyttöön valtuustokauden kehittämistä ohjaava valtuustosopimus.

3. Kuntalaisten omatoimisuus ja osallistuminen

Palvelujen tuotannossa ja järjestämisessä tavoitteena on kuntalaisten omatoimisuuden tukeminen. Omatoimisuudella tarkoitetaan asukkaiden oman elämän hallintaa ja aktiivista osallistumista itseä ja kuntaa koskevien asioiden hoitoon.

Toimenpiteet

- 1) Tuetaan nuorten osallistumista edistävien toimintamuotojen vakiintumista kunnassa (esim. nuorten edustajisto ja toimintaryhmät).
- 2) Tuetaan järjestöjen ja yhteisöjen aktiivista toimintaa erityisesti sivukylillä (esim. nuorisotyö, vanhusten kotona asumisen tukeminen).
- 3) Edistetään yritystoiminnan syntymistä sivukyliin palvelujen parantamiseksi (esim. vanhusten ruokapalvelut, kesäasukkaiden, ikääntyneiden ja muiden tarvitsevien kiinteistöhuolto).

4. Tietotekniikka uudistaa ja täydentää palvelumuotoja

Palvelujen järjestämisessä hyödynnetään tietotekniikan mahdollisuuksia ja tuetaan sähköisten palvelujen käyttöä. Palveluprosesseja uudistetaan ja perinteistä asiakaspalvelutoimintaa täydennetään kehittämällä ja toteuttamalla hallintokuntien omia ja niiden yhteisiä asiakaspalvelumuotoja verkkoon.

Sähköisiä palveluprosesseja kehitettäessä huomioidaan uudistuvan lainsäädännön vaatimukset.

Toimenpiteet

- 1) Kunta edesauttaa nopean laajakaistayhteyden saamista kuntalaisille. Kylien priorisoinnissa huomioidaan väestökehitys, mökkiasutus ja etätöiden mahdollisuudet sekä asennuksen tekniset edellytykset.
- 2) Sähköisten palvelujen kehittämisessä ja käyttöönotossa hyödynnetään osakkuutta Tierassa.

5. Henkilöstö voimavarana

Henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen edistämisen sekä johtamisen kehittämisen tavoitteena on tehokkaasti toimiva, oppimisen ja uudistumisen mahdollisuuksia hyödyntävä organisaatio.

Toimenpiteet

- 1) Suunnitellaan ja toteutetaan vuosittain työhyvinvointia tukevat toimenpiteet ja hankkeet yhteistyössä henkilöstön (työyhteisötoimikunta ja toimialakohtaiset yhteistoimintaryhmät) ja työterveyshuollon kanssa.
- 2) Tehdään kattavia koko henkilöstöä koskevia henkilöstökyselyjä yhtenä työyhteisöjen kehittämisen työkaluna.
- 3) Toteutetaan vuosittain tarveanalyysiin pohjautuen esimiesvalmennusta.
- 4) Jatketaan ja kehitetään edelleen kehityskeskusteluprosessia.

2.2. TYTÄRYHTIÖT

2.2.1 Kiinteistö Oy Koillismaakeskus

Yhtiön toiminta-ajatus on määritelty yhtiön yhtiöjärjestyksessä ja se kuuluu:

Yhtiön toimialana on hallita Taivalkosken kunnan Taivalkosken kylässä sijaitsevaa Taivalkosken kunnalta vuokrattua korttelia nro 196 ja omistaa sille rakennettua monitoimirakennusta.

Yhtiö omistaa monitoimirakennuksen, jossa sijaitsevat hotelli- ja ravintolatilat, uimahalli- ja kuntosalitilat. Yhtiöjärjestyksen ja osakepääoman omistuksen nojalla tiloja hallitsee Taivalkosken kunta. Kunta on vuokrannut hotelli- ja ravintolatilat sekä kuntosalin yksityiselle yrittäjälle.

Toiminnalliset tavoitteet

Hotelli- ja ravintolatilojen vuokrasopimus uusitaan yksinkertaisemmaksi. Uimahallin vuokrasopimus tehdään suoraan kunnalle, jolla varmistetaan uimahallitoiminta kunnan palveluna. Vuokrasopimus tulee saada uusittua 31.3.2016 mennessä.

2.2.2 Kiinteistö Oy Siikataival

Yhtiön toiminta-ajatus on määritelty yhtiön yhtiöjärjestyksessä ja se kuuluu:

Yhtiön toimialana on omistaa tai vuokraoikeuden nojalla hallita kiinteistöjä ja omistaa niille rakennettavia asuintaloja.

Yhtiö omistaa vuokra-asuntoja yhteensä 211 kappaletta, joista suurin osa on aravalainoitettuja.

Toiminnalliset tavoitteet

Yhtiön talouden tervehdyttämisen jatkaminen kiinnittämällä erikoisesti huomiota vuokrasaatiin.

Puututaan aktiivisesti tyhjillään olevien asuntojen vuokraamiseen.

Peruskorjaustarpeen mukaisten korjaustoimenpiteiden toteuttaminen.

Aletaan suunnitelmallisesti muuttaa vaikeasti vuokrattavia suuria asuntoja moderneiksi pienasunnoiksi.

Seurataan kiinteistökohtaisesti asuntojen tuottoa suhteessa kuluihin ja tehdään tarvittaessa ratkaisuja tappiollisten kohteiden realisoinneista tai purkamisesta.

Varaudutaan tarvittaessa nopealla aikataululla käynnistämään uuden vuokra-asuntokapasiteetin lisääminen.

2.2.3 Kiinteistö Oy Taivalkosken rintamaveteraanit

Yhtiön toiminta-ajatus on määritelty yhtiön yhtiöjärjestyksessä ja se kuuluu:

Yhtiön toimiala on omistaa ja hallita Taivalkosken kunnan Kirkonseudun rakennuskaava-alueen korttelissa nro 40 tontin nro 1 ja sille rakennettavia rivitalorakennuksia.

Yhtiö omistaa kaksi vuokrataloa, joissa on 14 asuntoa ja joiden kerrosala yhteensä on 721 m².

Toiminnalliset tavoitteet

Viedään loppuun kiinteistöosakeyhtiön fuusio Kiinteistö Oy Siikataipaleeseen.

2.2.4 Taivalkosken Kyläverkot Oy

Yhtiön toimiala on määritelty yhtiön yhtiöjärjestyksessä ja se kuuluu:

Yhtiön toimiala on tietoliikenneverkkojen rakentaminen sekä verkon hallinta, vuokraus ja palvelut.

Yhtiö voi toimintaansa liittyen omistaa kiinteää omaisuutta ja arvopapereita.

Yhtiön toiminnan tarkoituksena ei ole voiton tuottaminen yhtiön osakkeenomistajille.

Toiminnalliset tavoitteet

Toteutetaan mahdollisuuksien mukaan yhtiön fuusio Kairan Kuitu Oy:öön.

3. TAIVALKOSKEN KUNNAN TOIMINTA JA TALOUS 2016 – 2018

3.1 YLEISPERUSTELUT

Talousarvioasetelma

Taivalkosken kunnassa otettiin 1.1.1997 käyttöön valtuuston hyväksymä kuntalain mukainen talousarvioasetelma, joka jakaantuu käyttötalousosaan, tuloslaskelmaosaan, investointiosaan ja rahoitusosaan. Samaa rakennetta noudatetaan taloussuunnitelmassa ja tilinpäätökseen sisältyvässä toteutumisvertailussa. Lisäksi tulevat yleisperustelut ja liitteet.

Käyttötalousosa

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan käyttösuunnitelmien avulla. Käyttötalousosassa valtuusto asettaa toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot toimielimille tehtävän tai tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosa on laskelma, josta ilmenee toiminnan kustannusrakenne kokonaisuudessaan. Kokonaiskustannuksissa esitetään pitkävaikutteisten tuotannon tekijöiden (käyttöomaisuuden) suunnitelman mukaiset poistot ja käyttöomaisuuteen sitoutuneen pääoman laskennallinen korko ja mahdollisesti muita laskennallisia eriä. Laskelmasta tai perusteluista on käytävä ilmi valtuustoon nähden sitovat erät.

Toiminnallinen tavoite on valtuuston talousarviossa toimielimille tehtäväkohtaisesti asettama määrärahan käyttötarkoitusta, palvelutuotannon määrää tai laatua tai toiminnan kehittämissuuntaa ohjaava tavoite. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätetään siitä, mitkä toiminnalliset tavoitteet ovat sitovia. Mikäli tavoitteiden, määrärahan tai tuloarvion sitovuudet eivät käy ilmi käyttötalousosan laskelmasta, ne ilmoitetaan talousarvion perustelutiedoissa.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosa osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin.

Investointiosa

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelma-
vuosille. Useamman vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille.
Investointiosassa valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankkeille ja hanke-
ryhmille. Hankkeet ja hankeryhmät ryhmitellään toimialoittain ja tehtävittäin. Inves-
tointiosassa esitetään investointihankkeen tai hankeryhmän kokonaiskustannusarvio.

Investointiosassa kunnan investoinneista (kiinteä ja irtain omaisuus) vastaaville toi-
mielimille on osoitettu määrärahat hankkeittain/hankeryhmittäin. Investoinneista vas-
taa kiinteän omaisuuden osalta tekninen lautakunta ja irtaimen omaisuuden osalta
ao. toimielin. Kiinteän omaisuuden osalta valtuusto hyväksyy yksilöidyt määrärahat ja
tuloarviot yli 250.000 euron hankkeille. 250.000 euron ja sitä pienemmille hankkeille
valtuusto hyväksyy määrärahat ja tuloarviot hankeryhmittäin (hankeryhmän sisäinen
jaotus on ohjeellinen ja sitä voidaan muuttaa teknisen lautakunnan päätöksellä). Liik-
kelaitosten (Kaukolämpölaitos ja Vesihuoltolaitos) osalta ao. laitokselle osoitettujen
määrärahojen sisäinen jaotus on ohjeellinen ja sitä voidaan muuttaa teknisen lauta-
kunnan päätöksellä. Valtuustoon nähden määräraha on sitova ao. laitoksen tasolla.
Irtaimen käyttöomaisuuden (hankintahinta vähintään 8.500 euroa) osalta valtuusto
hyväksyy yksilöidyt määrärahat ja tuloarviot yli 100.000 euron hankkeille. 100.000 eu-
ron hankkeille ja sitä pienemmälle irtaimelle omaisuudelle valtuusto hyväksyy määrä-
rahat ja tuloarviot hankeryhmittäin. Investointiosaan otettaviin pitkävaikutteisiin me-
noihin varataan määrärahat yksilöityinä kullekin kohteelle.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan kuinka paljon tarvitaan tulo-rahoituksen lisäksi pääomara-
hoitusta investointeihin ja lainanlyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuin-
ka suuri on rahoitusjäämä ja miten se käytetään.

Talousarvioon voidaan liittää tarpeen mukaan selvityksiä, yhdistelmiä, erittelyjä ja ar-
vioita.

Käyttösuunnitelmat

Valtuuston hyväksyttyä talousarvion saattaa kunnanhallitus sen täytäntöönpanomää-
räyksen lautakuntien ja muiden viranomaisten noudatettavaksi.

Kunnanhallitus ja lautakunnat päättävät sen jälkeen käyttösuunnitelmasta, jolla tarkis-
tetaan asianomaisen toimielimen talousarvioehdotukseen sisältynyt alustava käyttö-
suunnitelma valtuuston päätöksiä vastaavaksi, sekä päättävät omalta osaltaan tehtä-
vien toteuttamisesta ja määrärahojen käytöstä. Käyttösuunnitelmalla toimielimet aset-
tavat valtuuston määrittelemien tavoitteiden kanssa yhdenmukaiset, tarkennetut ta-
voitteet sekä jakavat määrärahat ja tuloarviot seuraavan tason yksiköille (käyttöta-
lousosa) ja kohteille (investointiosa) osamäärärahoiksi ja osatuloarvioiksi.

Talousarvion sitovuus

Kaikkia talousarviossa asetettuja tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite.

Kuntakonserni

Kuntakonsernille (kunta ja tytäryhtiöt) asetetut tavoitteet ovat sellaisia, että niitä koskee noudattamisvelvoite ja valvontapainotteinen raportointivelvoite. Tämä tarkoittaa sitä, että raportoinnissa toteutunutta verrataan asetettuun tavoitteeseen.

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa valtuusto hyväksyy toimitelukohtaiset toiminnalliset tavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot. Toiminnalliset tavoitteet sekä käyttötalousmäärärahojen ja tuloarvioiden erotus eli toimintakatteet ulkoisten erien osalta ovat sitovia. Myös tunnusluvuille asetetut tavoitteet ovat sitovia. Näiden tavoitteiden osalta raportointi on arvioivaa raportointia, jossa verrataan sekä suunniteltua että toteutunutta palvelutarjontaa palvelujen kysyntään eli tosiasialliseen palvelutarpeeseen. Näin arvioiva raportointi on myös tavoiteasettelun onnistuneisuuden arviointia.

Investointiosa

Investointiosan määrärahat ovat sitovia sillä tasolla, jolle valtuusto on määrärahat sitovina hyväksynyt. Mikäli investointikohteelle tulee myös tuloa, niin määräraha sitoo nettomääräisenä.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman ulkoiset erät nettomääräisinä ovat sitovia.

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman ulkoiset erät ovat sitovia.

Muutokset talousarvioon

Talousarvioon tehtävistä muutoksista päättää valtuusto. Eläkemenoperusteisiin eläkevakuutusmaksuihin ja ennenaikaisista eläkkeelle jääneistä aiheutuvaan varhemaksuun kunnanhallituksen toimintayksikköön varatun määrärahan siirtämisestä toimialoille ja toimintayksiköille päättää kuitenkin hallinto- ja talouspalvelujen toimialajohtaja (kunnanjohtaja).

Taloudellinen tilanne ja kehitysnäkymät

Yleistaloudelliset näkymät

Kokonaistalouden ennusteluvut

	2014	2015	2016	2017	2018
BKT, määrän muutos, %	-0,4	0,2	1,3	1,4	1,3
Työttömyysaste, %	8,7	9,6	9,4	9,1	8,7
Palkkasumman muutos, %	0,3	0,5	1,5	1,7	2,2
Ansiotasoindeksin muutos, %	1,4	1,1	1,2	1,2	1,7
Kuluttajahintojen muutos, %	1,0	-0,1	1,1	1,5	1,8
Kuntien kustannustason muutos, %	0,5	0,6	1,2	1,1	1,7
Valtionosuusindeksin muutos, %	1,5	0,6	0,0	0,0	0,0
Kuntien ansiotasoindeksin muutos, %	0,7	0,8	1,1	1,2	1,7

Lähde: Vuosi 2014 Tilastokeskus, vuosien 2015 – 2018 ennusteet VM:n Kuntatalousohjelma 28.9.2015

Kuntien talous

Kuntien verotulot 2014 – 2018 (Mrd euroa)

	2014	2015	2016	2017	2018
Kunnallisvero	18,19	18,60	18,69	19,04	19,67
Osuus yhteisöveron tuotosta	1,47	1,57	1,32	1,35	1,40
Kiinteistövero	1,51	1,61	1,66	1,72	1,79
Verotulot yhteensä	21,17	21,78	21,67	22,11	22,86
Muutos, %	2,6	2,9	-0,5	2,1	3,4
Tuloveroprosentti, keskim.	19,74	19,84	19,84	19,84	19,84
Yhteisöveroprosentti	20,0	20,0	20,0	20,0	20,0
Osuus yhteisöverosta, %	35,56	36,87	30,92	30,34	30,34

Lähde: Vuosi 2014 Tilastokeskus, vuosien 2015 – 2018 ennusteet VM 28.9.2015

Kuntien ja kuntayhtymien talous 2014 – 2018 (Mrd euroa)

	2014	2015	2016	2017	2018
Toimintakate	-26,67	-28,07	-28,54	-28,64	-29,45
Verotulot	21,18	21,78	21,67	22,11	22,86
Käyttötalouden valtionosuudet	8,20	8,23	8,84	8,64	8,70
Muut rahoituserät, netto	0,17	0,24	0,21	0,19	0,15
Vuosikate	2,88	2,18	2,18	2,30	2,26
Käyttöomaisuuden poistot	-2,64	-2,64	-2,74	-2,84	-2,94
Satunnaiset erät, netto	1,92	0,27	0,27	0,27	0,27
Tilikauden tulos	2,16	-0,19	-0,29	-0,27	-0,42
Rahavarat	5,30	5,30	5,30	5,30	5,31
Lainakanta	16,53	18,20	19,91	21,51	23,15

Lähde: Vuosi 2014 Tilastokeskus, vuosien 2015 – 2018 ennusteet VM 28.9.2015

Kuntatyönantajan sosiaaliturvamaksut, % palkoista

	2012	2013	2014	2015	2016
Sosiaaliturvamaksut					
* kansaneläkevakuutus	0	0	0	0	0
* sairausvakuutus	2,12	2,04	2,14	2,08	2,12
Työttömyysvakuutusmaksu	3,20	3,20	2,95	3,15	3,90
KuEL-maksu (keskimäärin)	23,60	24,00	23,80	23,65	23,20
VaEL-maksu (keskimäärin)	19,82	19,40	21,30	21,10	19,60
Muut	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
Työnantajan maksut (keskimäärin)	29,84	29,99	29,85	29,93	30,18
Vakuutetun eläkemaksu (keskimäärin)	5,45	5,45	5,85	6,0	6,0

Lähde: VM:n Kuntatalousohjelma, syksy 2015, ETK maksutasoennuste

Kuntatalouden kehitysnäkymät vuosina 2016 – 2019

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlasketusta tuloksesta on muodostumassa vuonna 2015 alijäämäinen. Investoinnit pysyvät korkealla tasolla, ja niitä rahoitetaan aiempaa enemmän ottamalla lisää velkaa. Lainakanta kasvaa noin 18,5 miljardiin euroon. Verotulot ja valtionosuudet kasvavat yhteensä vain hieman viime vuotta nopeammin. Verotulojen kasvua hidastaa vaimea talouskehitys. Peruspalvelujen valtionosuuksia puolestaan supistaa osana valtiontalouden sopeutustoimia toteutettava vajaan 190 miljoonan euron valtionosuusleikkaus. Keskimääräinen kunnallisveroprosentti nousi vuoden 2015 alussa 19,84 prosenttiin. Useat kunnat nostivat myös kiinteistöveroprosenttejaan. Lakisääteisten ala- ja ylärajojen nostosta johtuvat kiinteistöveron korotukset eivät kuitenkaan vahvista kuntataloutta, sillä ne vähennetään kuntien valtionosuuksista.

Kunnat pyrkivät sopeutumaan kiristyneeseen taloustilanteeseen jatkamalla säästötoimiaan ja tehostamalla toimintaansa. Myös hyvin maltillisena jatkuva kustannustason nousu hillitsee kuntatalouden menopaineita. Kuntien menojen on arvioitu supistuneen kuntien omien säästötoimien ansiosta runsaalla 200 miljoonalla eurolla vuonna 2014. Valtaosa henkilöstösopeutuksesta toteutetaan hyödyntämällä luonnollista poistumaa sekä rajoittamalla sijaisten ja määräaikaisten käyttöä, mutta myös irtisanomiset ja lomautukset jatkuvat. Kuntatalouden henkilöstömäärän on arvioitu alenevan säästötoimien vuoksi noin tuhannella henkilöllä.

Kuntatalouden tilan ja kuluvan vuoden kehityksen arviointia vaikeuttaa useiden kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen vuonna 2014. Yhtiötettyjen liikelaitosten poistuminen kuntien talous- ja toimintatilaston ja siten myös kuntatalousohjelman tarkastelun piiristä alentaa sekä toimintamenoja että toimintatuloja vuonna 2015. Yhtiöittämisten on kehitysarviossa oletettu alentavan kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettuja toimintatuloja noin 1,1 miljardilla eurolla ja toimintamenoja (lähinnä palkkausmenoja ja ostoja) runsaalla 650 miljoonalla eurolla. Yhtiöittämiset heikentävät siten vuosikattetta selvästi. Lisäksi poistot supistuvat. Tilikauden tulos supistuu kehitysarviossa yhtiöittämisten vuoksi noin 250 miljoonalla eurolla vuonna 2015. Yhtiöittämisten vaikutukset on otettava huomioon myös vertailtaessa kuluvan vuoden kehitystä viime vuoteen. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos vahvistui yhtiöittämisten vuoksi voimakkaasti vuonna 2014.

Kuntataloutta vahvistaa vuonna 2016 lakisääteinen valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus, jossa laskennalliset kustannukset tarkistetaan vastaamaan toteutuneita kustannuksia. Tämä lisää valtionosuuksia 340 miljoonalla eurolla. Osana valtiontalouden aiemmin päätettyjä sopeutustoimia kuntien valtionosuuksia leikataan vuosina 2016 ja 2017 edelleen lisää yhteensä 90 miljoonalla eurolla. Määräaikaisen korotetun yhteisöveron jako-osuuden poistuminen supistaa kuntien verotuloja noin 210 miljoonalla eurolla vuonna 2016.

Perustoimeentulotuen laskennan ja maksatuksen siirto Kelalle supistaa kuntien toimintamenoja, toimintatuloja ja valtionosuuksia vuonna 2017. Maksatuksen siirtyminen pois kunnilta alentaa kuntatalouden toimintamenoja noin 700 miljoonalla eurolla. Samalla toimintatulot alenevat, kun perustoimeentulotuen rahoitukseen aiemmin osoitettu valtionapu poistuu toimintatuloista. Kuntien osuus perustoimeentulotuen kustannuksista otetaan jatkossa huomioon vähentämällä se kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta. Uudistuksen arvioidaan vähentävän kuntien hallintomenoja, mutta toisaalta toimeentulotuen alikäytön vähenemisen kautta lisäävän kustannuksia. Nettomääräisesti uudistus on hieman kuntataloutta heikentävä.

Kuntatalouden tulojen ja menojen välinen epäsuhta pysyy vuosina 2016 – 2019 mitattavana. Väestön ikärakenteen muutos kasvattaa kuntien tuottamien sosiaali- ja terveydenhuoltopalvelujen tarvetta vuosina 2016 – 2019 vajaalla prosenttiyksiköllä vuosittain. Toimintamenojen kasvun arvioidaan siksi jälleen kiihtyvän, jos kunnat ja kuntayhtymät eivät jatka omia sopeutustoimiaan tai kuntatalouden asemaa ei helpoteta kuntien tehtäviä ja velvoitteita karsimalla.

Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu lainakanta kasvaa tulevina vuosina edelleen nopeasti. Kuntatalouden investointeja pitävät yllä muun muassa korjausvelka sekä kasvukeskusten suuret investointihankkeet. Korkomenojen kasvua hillitsee keskipitkällä aikavälillä vielä hyvin alhainen korkotaso. Ellei velan kasvua hillitä, myös kasvavat korkokulut alkavat kiihdyttää velan kasvua, kun korkotaso nousee tulevaisuudessa. Kuntatalouden vakauden turvaaminen edellyttää siten huomattavia kuntataloutta vahvistavia ja velan kasvua hillitseviä toimia.

Kuntien verotulot

Kuntien verotuloista keskimäärin 85 % kertyy kunnallisverosta, noin 7 % yhteisöverosta ja noin 8 % kiinteistöverosta.

Vuoden 2015 kunnallisveroprosenteilla arvioituna kunnallisveron tuotto olisi noin 19 miljardia euroa vuonna 2016. Veron tuoton oletetaan kasvavan vuosittain noin 2,3 – 4,2 prosenttia. Hallituksen päätöksen mukaisesti ansiotuloverotukseen ei tehdä inflaatiota tai ansiotason nousua vastaavaa tarkistusta vuonna 2016.

Asuntolainojen korkovähennysoikeutta on päätetty pienentää edelleen viidellä prosenttiyksiköllä vuosittain vuosina 2016 – 2018. Asuntolainojen koroista olisi vähennyskelpoista enää 60 % vuonna 2016, 55 % vuonna 2017 ja 50 % vuonna 2018. Korkovähennysoikeuden supistaminen lisää kuntien verotuloja 7 miljoonalla eurolla vuosittain. Vuoden 2015 alusta voimaan tullut verotuksen lapsivähennys on voimassa määräaikaisesti vuoden 2017 loppuun, jolloin se toimii siirtymäajan kompensationsa lapsilisien leikkaukselle. Lapsivähennyksen arvioidaan vähentävän kuntien verotuloja vuositasolla noin 38 miljoonalla eurolla. Kaikki kunnallisveron tuottoon vaikuttavat veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille nettomääräisinä peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän kautta kunakin vuonna aikaisempaan tapaan.

Kuntien yhteisöveron tuoton arvioidaan olevan noin 1,3 miljardia euroa vuonna 2016. Yhteisöveron tuoton määrä pienenee ennusteen mukaan noin 10 prosentilla eli noin 150 miljoonalla eurolla verrattuna vuoteen 2015. Verotulojen pieneneminen johtuu siitä, että määräaikainen yhteisövero-osuuden viiden prosenttiyksikön korotus päättyy vuonna 2016. Vuosina 2017 – 2019 oletetaan kuntien yhteisöveron tuoton kasvavan 4,3 – 5 prosentilla vuosittain. Yhteisöveron tuottoon vaikuttaa myös tuotannollisiin investointeihin kohdennettu verohuojennus, jota päätettiin jatkaa verovuosina 2016 – 2017. Verohuojennuksen arvioidaan vähentävän yhteisöveron tuottoa yhteensä noin 65 miljoonalla eurolla vuosittain. Kuntien saamaan yhteisöveron tuottoon toimenpiteellä ei ole vaikutusta, sillä verotuottomenetykset korvataan kuntien yhteisövero-osuutta kasvattamalla vastaavalla määrällä.

Kiinteistöveron tuoton arvioidaan olevan noin 1,66 miljardia euroa vuonna 2016 olettaen, että kunnat eivät muuta veroprosenttejaan vuoden 2015 tasosta. Kiinteistöveroon on tehty korotuksia lähes vuosittain kuluvan hallituskauden aikana. Vuodelle 2016 ei ole tehty muutoksia veron määräytymisperusteisiin.

Valtionavut

Kuntien valtionavut ovat vuonna 2016 yhteensä 10,9 miljardia euroa. Valtionavut vähenevät kehyskauden loppuun mennessä 429 miljoonaa euroa ollen vuonna 2019 hieman yli 10 miljardia euroa. Laskennalliset valtionosuudet ovat vuonna 2019 hieman yli 9,3 miljardia euroa, josta peruspalvelujen valtionosuus on hieman yli 8,4 miljardia euroa. Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus kunnille ja kuntayhtymille on 987 miljoonaa euroa. Laskennalliset valtionosuudet kasvavat 340 miljoonaa euroa vuonna 2016 valtion ja kuntien välisen kustannustenjaon tarkistamisen johdosta. Indeksikorotus sekä asukasluvun muutos kasvattavat myös laskennallisia valtionosuuksia. Vuodesta 2017 alkaen peruspalvelujen valtionosuutta alentavat edellisissä kehyspäätöksissä sovitut valtionosuuden leikkaukset sekä perustoimeentulotuen maksatuksen siirtämiseen Kelalle liittyvä kuntien maksuosuuden vähennys. Muut valtionavut ovat 1,1 miljardia euroa vuonna 2016. Kehyskauden loppuun mennessä niiden määrä vähenee ja on 0,73 miljardia euroa vuonna 2019. Pääasiassa väheneminen johtuu perustoimeentulotuen maksatuksen siirrosta Kelalle vuonna 2017. Siirron jälkeen valtio ei enää maksa kunnille valtionosuutta perustoimeentulotuen kustannuksiin. Jatkossakin valtio ja kunnat rahoittavat puoliksi perustoimeentulotuen. Kuntien rahoitusosuus otetaan huomioon vähennyksenä peruspalvelujen valtionosuudessa.

Asiakasmaksutulot

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksutulot kasvavat vuosina 2014 – 2016 noin 1,2 %. Maksutulojen arvioissa on lisäksi vuodelle 2015 kehyspäätökseen 2015 – 2018 sisältyvä 40 miljoonan euron asiakasmaksujen korotus. Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuihin tehdään indeksitarkistus joka toinen vuosi. Viimeksi tarkistus on tehty vuoden 2014 alusta lukien. Sosiaali- ja terveysministeriön asettama työryhmä valmistelee asiakasmaksulain muutosta, joka koskee palveluasumisen ja kotiin annettavien palvelujen maksuja. Lain muutos valmistellaan vuoden 2015 loppuun mennessä, ja maksut tulisivat voimaan vuoden 2017 alusta lähtien.

Päivähoito on siirtynyt opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalle 1.1.2013. Lasten päivähoitoon asiakasmaksuihin tehtiin indeksitarkistus 1.8.2014 lukien. Tarkoituksena on valmistella erillinen laki päivähoitoon asiakasmaksuista.

Lähde: Edellä olevat tekstit on otettu valtiovarainministeriön Kuntatalousohjelmasta 2016 – 2019 (Valtiovarainministeriön julkaisu 16a/2015).

Taivalkosken kunnan talouden nykytila

Taivalkosken kunnan talous, ulkoiset erät (1 000 €)

	TP 2013	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintakate	-26 919	-26 984	-28 231	-28 382	-28 467	-28 603
Verotulot	11 429	11 371	11 566	11 621	11 985	12 122
Valtionosuudet	18 351	18 731	18 200	18 829	18 495	18 595
Rahoitustuotot ja -kulut	-3	29	41	91	88	83
Vuosikate	2 858	3 147	1 576	2 159	2 101	2 197
Poistot ja arvonalentumiset	-1 686	-1 918	-2 100	-2 100	-1 700	-1 500
Satunnaiset tuotot ja kulut	0	-220	-75	-450		
Tilikauden tulos	1 171	1 009	-599	-391	401	697
Varausten ja rahastojen muutos	12	12	16	12	11	11
Tilikauden yli-/alijäämä	1 184	1 020	-584	-379	413	708
Investoinnit, omahankintameno	-2 511	-2 184	-3 555	-3 246	-2 476	-1 452
Lainakanta	2 840	2 423	3 458	2 500	2 896	2 148
Lainat, euroa/asukas 31.12	668	573	827	602	705	528

Vuoden 2014 taseessa oli kertynyttä ylijäämää vuoden 2014 ylijäämä mukaan lukien 8,05 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 talousarvio laadittiin noin 0,58 miljoonaa euroa alijäämäiseksi, mutta vuosi toteutuu suunniteltua paremmin niin, että vuodesta odotetaan tulevan jonkin verran ylijäämäinen. Tämä johtuu lähinnä siitä, että menoissa saadaan säästöä. Lisäksi valtionosuuksia saadaan hieman arvioitua enemmän.

Vuoden 2015 talousarvioon sisältyy uuden lainan ottamista 1,50 miljoonaa euroa ja entisten lainojen takaisinmaksua 461.538 euroa. Uutta lainaa ei kuitenkaan ole tarvinnut ottaa vuonna 2015 eikä sitä tarvitse ottaa loppuvuonna. Tämän johdosta lainamäärä vuoden 2015 lopussa on 1,96 miljoonaa euroa (468 euroa/asukas, kun asukasmääränä käytetään 4.190:tä asukasta).

Taivalkosken kunnan asukasmäärä vähenee vuonna 2015 noin 40 henkilöä, ja tässä talousarviossa ja taloussuunnitelmassa on arvioitu, että asukasmäärä vähenee suunnittelukaudella 40 henkilöä vuodessa. Asukasmäärän vähenemisellä on merkittävä vaikutus valtionosuuksiin, ja vähenevä ja ikääntyvä väestönkehitys on merkittävä tulevaisuuden uhka kunnan toiminnalle ja taloudelle.

Verotulot

Taivalkosken kunnan tuloveroprosentti oli vuodesta 2006 alkaen vuoteen 2012 saakka 19,75. Vuodesta 2013 alkaen tuloveroprosentti on ollut 20,50 ja kiinteistöveroprosentit ovat olleet seuraavat:

- yleinen kiinteistöveroprosentti 0,80
- vakituisten asuinrakennusten veroprosentti 0,45
- muiden asuinrakennusten veroprosentti 1,00.

Taivalkosken kunta ei ole määrännyt muita erikseen määrättäviä kiinteistöveroprosentteja.

Verotuloja arvioidaan vuonna 2016 saatavan yhteensä 11.621.000 euroa, joka jakaantuu verotulolajeittain seuraavasti:

- ansioverotulo 9.921.000 euroa
- yhteisöverotulo 884.000 euroa
- kiinteistöverotulo 814.000 euroa.

Alla olevassa taulukossa on kerrottu toteutuneet verotulot vuodelta 2014 ja arvioidut verotulot vuosille 2015 – 2018.

Taivalkosken kunnan verotulot					
1 000 euroa					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Kunnallisvero	9 683	9 891	9 921	10 169	10 270
Muutos %	-2,10	2,15	0,30	2,50	0,99
Yhteisövero	884	869	886	904	922
Muutos %	7,67	-1,70	1,96	2,03	1,99
Kiinteistövero	803	806	814	912	930
Muutos %	11,99	0,37	0,99	12,04	1,97
Verotulot yhteensä	11 370	11 566	11 621	11 985	12 122
Muutos %	-0,52	1,72	0,48	3,13	1,14

Valtionosuudet

Kunnan valtionosuudet muodostuvat peruspalvelujen valtionosuudesta (ns. yhden putken valtionosuus) sekä opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuden perusteena ovat sosiaali- ja terveydenhuollon, esi- ja perusopetuksen ja yleisten kirjastojen laskennalliset kustannukset sekä asukaskohtaisen taiteen perusopetuksen ja kuntien yleisen kulttuuritoimen laskennalliset perusteet. Osana kunnan peruspalvelujen valtionosuutta otetaan huomioon myös laskennallisiin verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus. Peruspalvelujen valtionosuus uudistui 1.1.2015 alkaen. Uudistus pohjautui pitkälle aikaisempaan järjestelmään. Järjestelmää 1 yksinkertaistettiin, määräytymisperusteita uusittiin, vähennettiin ja laskennallisuutta lisättiin. Uusitun järjestelmän mukaan peruspalvelujen laskennallisia kustannuksia koskee yksi yhteinen ikäryhmitys, joka on seuraavanlainen: 0 – 5-vuotiaat, 6-vuotiaat, 7 – 12-vuotiaat, 13 – 15-vuotiaat, 16 – 18-vuotiaat, 19 – 64-vuotiaat, 65 – 74-vuotiaat, 75 – 84-vuotiaat ja yli 85-vuotiaat. Järjestelmään sovelletaan ikäryhmituksen lisäksi seuraavia kriteereitä: sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristoisuus ja koulutustausta. Laskennallisen osan valtionosuus saadaan vähentämällä kuntakohtaisesta laskennallisten kustannusten yhteismäärästä kunnan omarahoitusosuus, joka on kaikille kunnille asukasta kohti yhtä suuri. Tämän lisäksi kunnalle myönnetään valtionosuutta lisäosien perusteella. Lisäosissa ei ole omarahoitusosuutta. Lisäosia ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus ja saamelaisuus. Nykyinen yleinen asukaskohtainen valtionosuus poistuu kuten myös erityisen harvan asutuksen, saaristokunnan ja saamelaisten kotiseutualueen kuntien lisäosat.

Peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmän uudistukseen kuuluu viiden vuoden siirtymäkausi, jonka aikana valtionosuuden muutosta tasataan.

Suomen Kuntaliiton 5.11.2015 valtionosuuslaskelmiin tekemän viimeisimmän päivityksen mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti vuodelle 2016 on 25,47 % (vuonna 2015 25,42 %) ja kunnan omarahoitusosuus on 3.642,26 euroa/asukas (vuonna 2015 3.520,93 euroa/asukas).

Kunnan kokonaisvaltionosuuden arvioimiseksi tulee ottaa huomioon myös opetus- ja kulttuuriministeriön osuus. Monella kunnalla tämä on miinusmerkkinen erä pienentäen muuta valtionosuutta. Myös Taivalkoskella tämä valtionosuus on miinusmerkkinen. Kuntaliiton 5.11.2015 valtionosuuslaskelmiin päivittämien tietojen mukaan tämä valtionosuusprosentti vuodelle 2016 on 28,91 % (29,32 % vuonna 2015) ja kunnan asukaskohtainen omarahoitusosuus 298 euroa/asukas (307,40 euroa/asukas vuonna 2015).

Valtionosuuksien määrään vaikuttavat asukas- ja oppilasmäärien aleneminen. Vuonna 2016 valtionosuuksia arvioidaan Taivalkoskella saatavan 18.829.181 euroa, joka koostuu seuraavista osista:

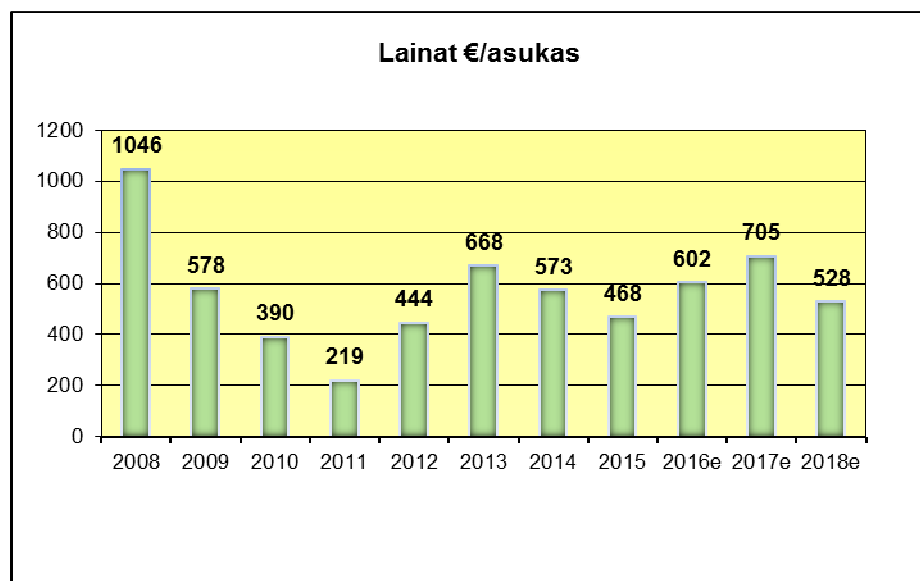
- Peruspalvelujen valtionosuus (nk. yhden putken valtionosuus) 14.894.411 euroa.
- Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus 4.044.315 euroa.
- Opetus- ja kulttuuritoimen nk. yhden putken valtionosuuden ulkopuolinen valtionosuus -109.545 euroa.

Alla olevassa taulukossa on kerrottu vuonna 2014 saadut valtionosuudet ja arvioitu vuosina 2015 – 2018 saatavien valtionosuuksien määrää:

Taivalkosken kunnan valtionosuudet					
1 000 euroa					
	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Peruspalvelujen vo.	15 145	14 261	14 894	14 562	14 662
Muutos %	1,26	-5,84	4,44	-2,23	0,69
Verotulojen täydennys	3 939	4 099	4 044	4 042	4 042
Muutos %	1,44	4,06	-1,34	-0,05	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen vo.	-353	-160	-109	-109	-109
Muutos %	-27,81	-54,67	-31,88	0,00	0,00
Valtionosuudet yhteensä	18 731	18 200	18 829	18 495	18 595
Muutos %	2,07	-2,83	3,46	-1,77	0,54

Lainamäärä

Lainakanta oli vuoden 2014 lopussa 2,42 miljoonaa euroa. Vuoden 2015 talousarviossa arvioitiin olevan uutta lainaa 1,50 miljoonaa euroa ja entisten lainojen lyhennykset olivat 461.538 euroa. Vuonna 2015 ei kuitenkaan ole tarvinnut ottaa lainkaan uutta lainaa, joten lainamäärä 31.12.2015 on 1,96 miljoonaa euroa. Alla olevassa taulukossa on kuvattu lainamäärän kehitystä asukasta kohden vuosilta 2008 – 2015 ja ennustettua lainamäärää asukasta kohden vuosille 2016 – 2018. Asukasmäärän on ennustettu laskevan 40 henkilöä vuodessa vuosina 2015 – 2018.

Kunnan menot

Menot, 1 000 euroa	TP 2014	TA 2015 alku- räinen	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Henkilöstökulut	-15 902	-16 625	-16 929	-17 031	-17 177
Muutos %	-2,2	4,5	1,8	0,6	0,9
Palvelujen ostot	-12 902	-12 923	-12 928	-12 942	-12 946
Muutos %	4,4	0,2	0,0	0,1	0,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 101	-3 100	-3 047	-3 044	-3 044
Muutos %	-0,3	0,0	-1,7	-0,1	0,0
Avustukset	-1 395	-1 617	-1 564	-1 554	-1 554
Muutos %	-8,3	15,9	-3,3	-0,6	0,0
Muut toimintakulut	-2 250	-2 538	-2 459	-2 441	-2 441
Muutos %	-2,1	12,8	-3,1	-0,7	0,0
Toimintakulut yhteensä	-35 550	-36 803	-36 927	-37 012	-37 162
Muutos %	0,0	3,5	0,3	0,2	0,4
Rahoituskulut	-92	-87	-87	-77	-77
Muutos %	15,0	-5,4	0,0	-11,5	0,0
Poistot ja arvonalentumiset	-1 918	-2 100	-2 100	-1 700	-1 500
Muutos %	13,8	9,5	0,0	-19,0	-11,8
Satunnaiset erät	-220	-75	-450	0	0
Muutos %	100,0	-65,9	500,0	-100,0	0,0
Menot yhteensä	-37 780	-39 065	-39 564	-38 789	-38 739
Muutos %	1,2	3,4	1,3	-2,0	-0,1

(Sisältää sekä ulkoiset että sisäiset erät) Vuoden 2014 tilinpäätöslukujen muutosprosentti tarkoittaa vertailua vuoden 2013 tilinpäätöslukuihin.

Toimintakulujen jakauma, %

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Henkilöstökulut	44,7	45,2	45,8	46,0	46,2
Palvelujen ostot	36,3	35,1	35,0	35,0	34,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8,7	8,4	8,3	8,2	8,2
Avustukset	3,9	4,4	4,2	4,2	4,2
Muut toimintakulut	6,3	6,9	6,7	6,6	6,6
Yhteensä	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

(Sisältää sekä ulkoiset että sisäiset erät)

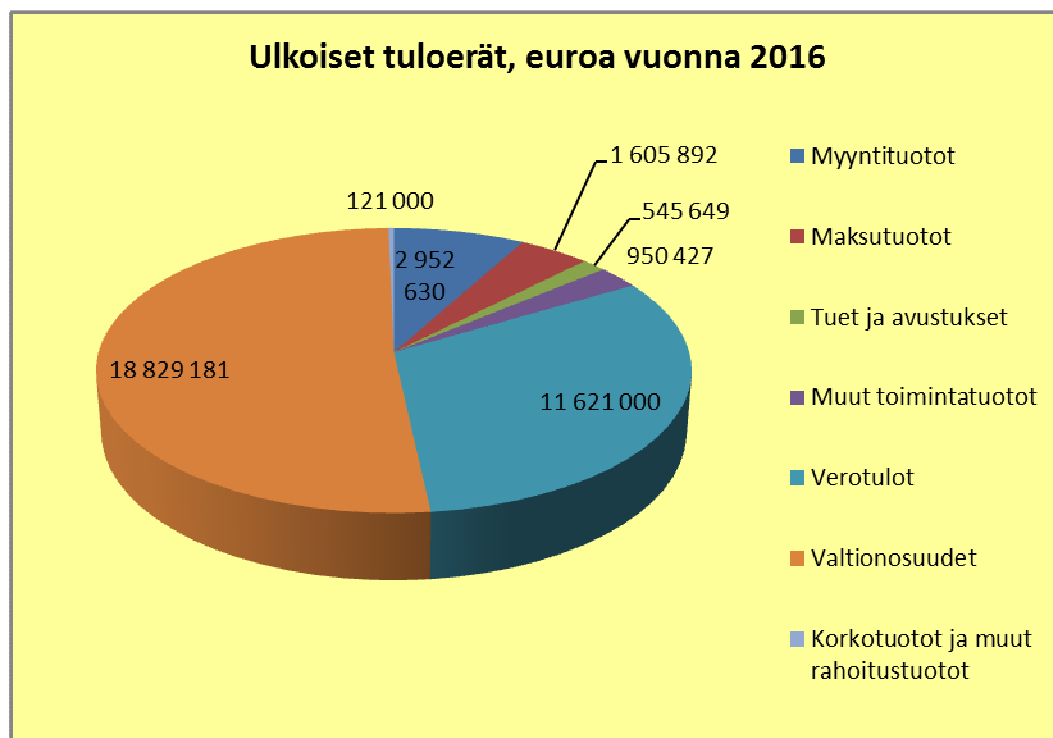
Toimintakulujen jakauma tulee muuttumaan merkittävästi siinä vaiheessa, kun sosiaali- ja terveyspalvelujen uusi palvelurakenne tulee voimaan. Tätä ei kuitenkaan ole voitu ottaa huomioon vielä tässä taloussuunnitelmassa, koska valtakunnalliseen sote-ratkaisuun liittyvät rahoitusratkaisut ovat tätä taloussuunnitelmaa tehtäessä vielä kesken.

Kunnan tulot

Tulot, 1 000 euroa	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Toimintatuotot	8 566	8 573	8 545	8 545	8 559
Muutos %	-0,9	0,1	-0,3	0,0	0,2
Verotulot	11 371	11 566	11 621	11 985	12 122
Muutos %	-0,5	1,7	0,5	3,1	1,1
Valtionosuudet	18 731	18 200	18 829	18 495	18 595
Muutos %	2,1	-2,8	3,5	-1,8	0,5
Rahoitustuotot	122	127	178	165	160
Muutos %	58,4	4,1	40,2	-7,3	-3,0
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0
Muutos %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Tulot yhteensä	38 790	38 466	39 173	39 190	39 436
Muutos %	0,8	-0,8	1,8	0,0	0,6
Menot yhteensä	-37 780	-39 065	-39 564	-38 789	-38 739
Tulot yhteensä	38 790	38 466	39 173	39 190	39 436
Tilikauden tulos	1 010	-599	-391	401	697
Varausten ja rahastojen muutos	12	16	12	11	11
Tilikauden yli-/alijäämä	1 022	-583	-379	412	708

(Sisältää sekä ulkoiset että sisäiset erät) Vuoden 2014 tilinpäätöslukujen muutosprosentti tarkoittaa vertailua vuoden 2013 tilinpäätöslukuihin.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu ulkoiset tuloerät vuonna 2016.

Muut päätökset

Tehtäväalueesta vastaava vastuhenkilö raportoi tehtäväalueen tasolla suunnitellun toiminnan toteutumista ja määrärahojen käyttöä kunnanhallitukselle kolme (3) kertaa vuodessa siten, että ensimmäinen raportti annetaan huhtikuun lopun (30.4.) tilanteesta, toinen syyskuun lopun (30.9.) tilanteesta ja kolmas raportti (sisältyy toimintakertomukseen) koko vuoden tilanteesta. Raportit toimitetaan myös valtuustolle tiedoksi. Tehtäväalueen sisällä raportointi tapahtuu siitä vastaavan luottamushenkilötoimielimen päättämällä tavalla. Tytäryhtiöiden osalta osavuosikatsaukset annetaan tilanteesta 30.6. Osavuosikatsaukset annetaan kunnanhallitukselle ja valtuustolle kunnan omien toimielinten raporttien yhteydessä.

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeilla kunnanhallitus antaa tarkemmat määräykset talousarvion toteuttamisesta ja täytäntöönpanosta.

Toiminnan pääkriteereinä ovat taloudellinen harkinta, vaikuttavuus, tarve sekä kiireellisyysjärjestys.

Kunnan hankinnoissa noudatetaan kunnanhallituksen päätöksellä 4.6.2007 § 176 hyväksytyjä Taivalkosken kunnan yleisiä hankintaohjeita siltä osin kuin se ei ole ristiriidassa julkisista hankinnoista annetun lain kanssa. Lisäksi hankinnoissa otetaan huomioon yritysvaikutusten arviointi.

Valtuusto hyväksyi päätöksellään 21.3.2014 § 21 sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevan uuden ohjeistuksen *Sisäinen valvonta ja riskien hallinta osana hyvää hallinto- ja johtamistapaa Taivalkosken kunnassa*.

Kuntalaisten hyvinvoinnin edistäminen

Terveystieteiden lain (1326/2010) 12 § velvoittaa kunnat seuraamaan asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Kunnan on seurattava myös palveluissaan toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan kuntalaisten hyvinvointitarpeisiin. Valtuustokausittain valmistellaan laaja hyvinvointikertomus. Vuosittain valtuustolle raportoidaan kuntalaisten terveydestä ja hyvinvoinnista sekä toteutetuista toimenpiteistä.

Valtuusto hyväksyi päätöksellään 28.5.2014 § 29 Taivalkosken kunnan laajan hyvinvointikertomuksen vuosille 2013 – 2016. Kertomuksessa on suunnitelma hyvinvoinnin edistämisestä valtuustokaudella ja seuraavat painopisteet sekä kehittämiskohteet:

1. Työttömien kuntalaisten hyvinvoinnista huolehtiminen.
2. Kuntalaisten liikunnan lisääminen ikäryhmittäin.
3. Ikäihmisten palvelukokonaisuuden kehittäminen.
4. Huomaamisen kulttuuri.
5. Terveystieteiden ylläpidon tukeminen.
6. Lapsiperheiden tuen edistäminen.

Lautakunnat ovat talousarvioissaan ja -suunnitelmissaan ottaneet huomioon hyvinvointikertomuksessa asetetut painopisteet ja tavoitteet ja varanneet niihin mahdollisuuksien mukaan määräraha- ja henkilöstöresurssit.

3.2 KÄYTTÖTALOUSOSA

3.2.1 Keskusvaalilautakunta

Toiminnan sisältö

Keskusvaalilautakunta vastaa kunnassa vaalien toimittamisesta. Lautakunta on lakisääteinen, 5-jäseninen toimielin, jonka valtuusto valitsee valtuuston toimikautta vastaavaksi ajaksi.

Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016 – 2018

Toimintaympäristön muutos

Vuoden 2017 huhtikuussa toimitetaan kunnallisvaalit, joiden jälkeen valtuusto valitsee uuden keskusvaalilautakunnan vuoden 2017 kesäkuussa pidettävässä kokouksessa. Vuoden 2018 tammi-helmikuussa toimitetaan tasavallan presidentin vaali.

Painoalueet

Vaalien toimittaminen laadukkaasti.

Tunnusluvut

Äänoikeutettujen määräksi arvioidaan

- kunnallisvaaleissa 3.200 ja
- tasavallan presidentin vaalissa 3.500.

Ennakkoon äänestäneiden määräksi arvioidaan

- kunnallisvaaleissa 1.200 ja
- tasavallan presidentin vaalissa samoin 1.300 henkilöä.

Äänestysprosentiksi arvioidaan

- kunnallisvaaleissa 68,0 ja
- tasavallan presidentin vaalissa 70,0.

Talousarvio 2016

Toiminnalliset tavoitteet

Vuonna 2016 ei toimiteta vaaleja. Keskusvaalilautakunta kokoontuu tarvittaessa.

Talous

	TP 2014 €	Alkuperäinen TA 2015 €	TA 2016 €	TS 2017 1000 €	TS 2018 1000 €
TOIMINTATUOTOT	6 754	6 600			14
TOIMINTAKULUT	-11 975	-16 248	-642	-19	-27
TOIMINTAKATE	-5 221	-9 648	-642	-19	-13
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-5 221	-9 648	-642	-19	-13
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0	0	0

3.2.2 Tarkastuslautakunta

Toiminnan sisältö

Tarkastuslautakunta on kuntalaissa säädetty toimielin, jonka valtuusto kuntalain 121 §:n (uusi kuntalaki 1.5.2015) mukaan asettaa hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Taivalkosken kunnan hyväksytyn tarkastussäännön 1 §:n mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän. Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi. Ulkoisesta valvonnasta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja tarkastussäännön mukaan. Sisäinen valvonta on johtamisen apuväline. Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus ja kunnanjohtajan vastuulla on varmistaa sen asianmukainen toimivuus.. Tarkastussäännön 2 §:n mukaan tarkastuslautakunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kolme (3) muuta jäsentä. Kuntalain mukaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan on oltava valtuutettuja.

Varsinaisen tilintarkastustyön suorittaa ammattitilintarkastaja.

Lautakunnan tehtävät

Kuntalain 121 §:n (uusi kuntalaki 1.5.2015) mukaan tarkastuslautakunnan tehtävänä on

- 1) valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat;
- 2) arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla;
- 3) arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää;
- 4) huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta;
- 5) valvoa 84 §:ssä (voimaan 1.6.2017) säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi;
- 6) valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Tarkastussäännön 4 §:n mukaan lautakunnan on

- 1) seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi;
- 2) huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa; ja
- 3) tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tilintarkastajan tehtävät

Kuntalain 123 §:n (uusi kuntalaki) mukaan tilintarkastajan on toukokuun loppuun mennessä tarkastettava julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti kunkin tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös.

Tilintarkastajan on tarkastettava:

- 1) onko kunnan hallintoa hoidettu lain ja valtuuston päätösten mukaisesti;
- 2) antavatko kunnan tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta;
- 3) ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita; sekä
- 4) onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

Tilintarkastajan tulee noudattaa valtuuston ja tarkastuslautakunnan antamia ohjeita, jolleivät ne ole ristiriidassa lain, hallintosäännön tai julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Havaitsemistaan olennaisista epäkohdista tilintarkastajan on ilmoitettava viipymättä kunnanhallitukselle annettavassa tilintarkastuspöytäkirjassa. Tilintarkastuspöytäkirja annetaan tiedoksi tarkastuslautakunnalle.

Tarkastussäännön 7 §:n mukaan tilintarkastaja voi ottaa lautakunnalta toimeksiantoja lautakunnan käsiteltävien asioiden valmisteluun ja täytäntöönpanoon liittyvien tehtävien suorittamisesta, mikäli ne eivät ole ristiriidassa hyvän tilintarkastustavan kanssa.

Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016 – 2018

Toimintaympäristön muutokset

Tarkastuslautakunta on valittu vuosiksi 2013 – 2016 hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Valtuusto on valinnut Pohjolan Tilintarkastustoimisto Oy:n lakisääteiseksi tilintarkastajaksi samaksi ajaksi.

BDO Audiator Oy on 13.8.2013 päivätyllä kirjeellään ilmoittanut, että se on ostanut Pohjolan Tilintarkastustoimisto Oy:n osakekannan. Omistajavaihdos ei vaikuta Taivalkosken kunnan tilintarkastuksen toteuttamiseen. Vastuullisena tilintarkastajana toimii JHTT, HTM Rauno Lohi.

Toiminnan painoalueet

Tarkastuslautakunnan työn kannalta on tarpeellista tutustua kunnan eri hallintokuntien toimintaan ja talouteen. Tarkastuslautakunta laatii työohjelman.

Tunnusluvut

Tilintarkastajan tarkastuspäiviä 12 päivää.
Tarkastuslautakunnan kokouksia 10 kappaletta.
Tutustumiskäyntejä kunnan eri yksiköihin 3 kappaletta.

Talousarvio 2016

Toiminnalliset tavoitteet

Arviointikertomuksen laatiminen ja tilintarkastajan antaman tarkastuskertomuksen valmistelu valtuustolle.

Tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumisen seuranta.

Tilintarkastusta varten riittävästä resursseista huolehtiminen.

Talous

	TP 2014 €	Alkuperäinen TA 2015 €	TA 2016 €	TS 2017 1000 €	TS 2018 1000 €
TOIMINTAKULUT	-20 316	-21 045	-22 497	-25	-23
TOIMINTAKATE	-20 316	-21 045	-22 497	-25	-23
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-20 316	-21 045	-22 497	-25	-23
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	0	0	0	0	0
Toimintakate	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	0	0	0	0	0

3.2.3 Valtuusto

Toiminnan sisältö

Kuntalain (365/1995) 13 §:n mukaan valtuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Mainitun lain 14 §:n mukaan valtuusto voi johtosäännössä siirtää toimivaltaansa kunnan muille toimielimille sekä luottamushenkilöille ja viranhaltijoille.

Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016 – 2018

Toimintaympäristön muutokset

Viimeisimmät kunnallisvaalit toimitettiin 28.10.2012. Vaaleissa valittiin Taivalkosken kunnan valtuustoon toimikaudeksi 2013 – 2016 edelleen 27 valtuutettua, eli valtuuston jäsenmäärä pysyi samana kuin vuonna 2008 toimitetuissa kunnallisvaaleissa. Uusia valtuutettuja valittiin 13. Valtuuston poliittiset voimasuhteet jakaantuvat seuraavasti: KESK 16 (aiemmin 17), SDP 5 (aiemmin 6), KOK 1 (aiemmin 2), PS 4 (aiemmin 2) ja VAS 1 (aiemmin 0). Vaaleissa SDP ja VAS olivat vaaliliitossa. Seuraavan kerran valtuutetut valitaan uuden kuntalain (410/2015) mukaisesti vuoden 2017 huhtikuussa. Mainitun lain 16 §:n mukaan Taivalkosken kunnan valtuustoon valitaan ko. pykälässä mainittu vähimmäismäärä eli 13 valtuutettua, jollei valtuusto tee päätöstä valtuutettujen lukumäärästä. Valtuuston päätös vähimmäismäärää suuremmasta lukumäärästä on ilmoitettava oikeusministeriölle vaalivuotta edeltävän vuoden loppuun mennessä.

Toiminnan painoalueet

Huolehtia palvelujen tuottamisesta hyväksytyn palvelustrategian edellyttämällä tavalla.

Talousarvio 2016

Toiminnalliset tavoitteet

- Huolehtia palvelujen tuottamisesta ja resurssien riittävydestä palvelujen tuottamiseen hyväksytyn palvelustrategian edellyttämällä tavalla.
- Valtuuston työskentelyssä jatketaan valtuuston iltakouluja. Iltakouluissa käsitellään valmisteluun tulevia ja valmistelussa olevia kunnan toiminnan kannalta merkittäviä asioita.
- Valtuusto kokoontuu sen mukaan kuin käsiteltävien asioiden kannalta on tarpeen.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Valtuuston kokousten lukumäärä	8	7	7	7	7
Iltakoulujen lukumäärä	1	3	3	3	3

Talous

	TP 2014 €	Alkuperäinen TA 2015 €	TA 2016 €	TS 2017 1000 €	TS 2018 1000 €
TOIMINTAKULUT	-35 839	-42 260	-42 500	-43	-48
TOIMINTAKATE	-35 839	-42 260	-42 500	-43	-48
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Laskennalliset erät	0	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-35 839	-42 260	-42 500	-43	-48
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-324	-1 380	-1 400	0	0
Toimintakate	-324	-1 380	-1 400	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-324	-1 380	-1 400	0	0

3.2.4 Kunnanhallitus

Toiminnan sisältö

Kunnanhallitus vastaa kunnan strategisesta suunnittelusta.

Kunnanhallituksen tehtävänä on kunnan hallinnon, taloudenhoidon, elinkeinoasioiden ja maaseutuasioiden johtaminen sekä kunnan hallintotehtävistä huolehtiminen siten kuin siitä säädetään kuntalaissa ja erityislaeissa sekä määrätään kunnanhallituksen johtosäännössä.

Kunnanhallitus vastaa kahdesta toiminnallisesta hallinnon toimialasta, jotka ovat:

*Yleisjohto sekä elinkeino- ja maaseutuasiat
Hallinto- ja talouspalvelut*

Yleisjohtoon sekä elinkeino- ja maaseutuasioiden toimiala sisältää seuraavat toiminnot:

- kunnanhallitus
- toimikunnat
- suhdetoiminta ja edustus
- ystävyyskuntatoiminta
- elinkeinoneuvonta
- matkailu
- elinkeinoprojektit
- maaseutupalvelut.

Hallinto- ja talouspalvelujen toimiala sisältää seuraavat toiminnot:

- hallintopalvelut
- verotuskustannukset
- joukkoliikennekustannukset
- talteen otettujen pieneläinten hoitokustannukset
- muu toiminta (sisältää muun muassa avustukset 4H-yhdistykselle neuvojan palkkaukseen ja koululaisten sekä opiskelijoiden kesätyöllistämiseen, Kiinteistö Oy Siikataipaleelle seurakunnalta vuokratun tontin vuokraan ja kyläseurojen/kylätoimikuntien toimintaan sekä jäsenmaksut, joista suurimmat ovat Pohjois-Pohjanmaan liiton jäsenmaksu ja Suomen Kuntaliiton jäsenmaksu)
- talous- ja velkaneuvonnan kustannukset
- yhteistyötoiminta (sisältää muun muassa henkilöstön työterveyshuollon kustannukset)
- yhteispalvelupiste
- talouspalvelut (sisältää kirjanpidon ja taloussuunnittelun)
- henkilöstöpalvelut
- ICT-palvelut.

Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016 – 2018

Toimintaympäristön muutokset

Kunnanhallituksen johtosäännöllä kunnanhallituksen jäsenmääräksi on päätetty seitsemän (7) ja toimikaudeksi kaksi (2) vuotta. Vuoden 2015 tammikuussa valitun kunnanhallituksen toimikausi kestää siihen saakka, kunnes uuden kuntalain (410/2015) mukaan vuoden 2017 kesäkuussa valitaan uusi kunnanhallitus ja se aloittaa toimintansa.

Toimialojen yhteiset arvot

- Asukas- ja asiakaslähtöisyys
- Tuloksellisuus ja vaikuttavuus
- Yrittäjyys ja yritteliäisyys

Painoalueet

Yleisjohto sekä elinkeino- ja maaseutuasiat

- Toimintojen tarkastelu palvelustrategian näkökulmasta.
- Työllisyys ja yrittäjyys.
- Hallintopalvelujen tuottaminen mahdollisimman laadukkaasti.

Hallinto- ja talouspalvelut

Talouden tasapainossa pitämiseen tavoitteellisesti tähtäävät suunnitelmat ja toimet.

Talousarvio 2016

Toiminnalliset tavoitteet

Yleisjohto sekä elinkeino- ja maaseutuasiat

1. Aktiivinen elinkeinopolitiikka

Elinvoimainen maaseutu on taivalkoskelaisten yhteinen asia. Nykyisten elinkeinojen tukeminen ja uuden yritystoiminnan toimintaedellytysten turvaaminen luovat perustan elinkeinorakenteen säilyttämiselle ja monipuolistamiselle. Elinkeinotoiminnan edellytysten parantamisella ja ns. uusilla avauksilla pyritään katkaisemaan koulutetun väen poismuutto paikkakunnalta. Tavoitteena on saada alueelle liiketoimintaa, joka työllistäisi myös korkeammin koulutettuja työntekijöitä.

- Suunnataan kehittämistoimet Koillis-Suomen elinkeinostrategian ja Taivalkosken elinvoimaohjelman 2015 – 2021 mukaisiin painopistealueisiin.
- Hyödynnetään tehokkaasti ja tavoitteellisesti Naturpolis Oy:n resursseja aluekehittämisessä ja yritysneuvonnassa.
- Käytetään päätöksentekoaikaa yritysvaikutusten arviointia. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että valmistelija arvioi valmistelutekstissä päätettävän asian kohdalla, onko sillä yritysvaikutuksia ja minkälaisia ne ovat.
- Kunnan liikunta-, luonto ja kulttuurimatkailua kehitetään pitkäjänteisesti yhteistyökumppaneiden kanssa. Matkailun kehittämisessä hyödynnetään Taivalvaara 2010 -hankkeessa syntyneitä matkailustrategiaa sekä matkailun kehittämis- ja investointisuunnitelmaa. Suunnitelmalle laaditaan jatkoksi yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liiton kanssa Taivalkosken Masterplan kattamaan tulevat vuodet.

- Maaseutupalvelujen osalta tavoitteena on tuottaa palveluja, joilla edistetään taivalkoskelaisen maatalouden elinmahdollisuuksia ja maaseudun pysymistä asutuna ja viljeltyinä niin, että pystytään tuottamaan puhtaassa tuotantoympäristössä hyvä tuotantotapa huomioon ottaen korkealaatuisia ja kilpailukykyisiä alkutuotannon raaka-aineita jalostukseen. Yritystukeen varataan kunnanhallituksen käyttösuunnitelmassa 36.000 euron määräraha, josta varataan maatilatalouden tukeen 16.000 euroa ja 120 tunnin maatalouslomituksen tukemiseen 20.000 euroa siten, että tuettava tuntimäärä on 120 tuntia ja tuki 5 euroa/lomitustunti, kunnanhallituksen käyttösuunnitelmassa tarkemmin määriteltävällä tavalla.
- Kyläseurojen, yhdistysten ja pienyrittäjien toteutettavia eri investointi- ja kehittämishankkeita koskevaa rahoitusta ohjataan hankkeiden toteuttajia käyttämään Koillismaan Leader ry:n tuottamia palveluja.

2. Kunnan imago

- Kehitetään Taivalkoskelle brändi. Taivalkosken tavoitteena on olla houkutteleva, monipuolinen, kilpailukykyinen, hyvän asumisen, vapaa-ajan viettämisen, oppimisen, työskentelyn ja yrittämisen alue. Kunnan historia, perinne, luonto ja kulttuuri tulevat jatkossakin olemaan osa Taivalkosken brändiä, mutta pelkästään niiden varaan ei voida rakentaa riittävän vetovoimaista identiteettiä ja voimakasta alueellista omaleimaisuutta. Taivalkosken brändiä kehitetään määrätietoisesti tavoitteellisella brändityöllä, jota ohjataan paikkabrändäykseen erikoistuneen konsultin toimesta. Brändityön tavoitteet:
 - Kirkastetaan Taivalkosken brändin tavoitetilä, tavoitemielikuva ja mietitään toimenpiteet toteuttaa brändiä vuosille 2015 – 2016.
 - Saadaan brändiä toteuttavien ryhmien kokoonpano sekä tehtävät selville.
 - Löydetään asumisen ja elinkeinoelämän brändikärjet sekä keskustellaan toimenpiteistä, joilla kärkiä voidaan toteuttaa käytännössä.
 - Mietitään kaivostoiminnan näkyvyys ja osuus brändissä.
 - Luodaan eri medioita varten Taivalkosken bränditarina.
 - Tuotetaan raportti työskentelyn lopuksi jatkotyön pohjaksi ja tueksi.

Työskentely toteutetaan työryhmyönä, jonka toimintaa konsultti ohjaa. Työryhmän on suunniteltu kokoontuvan noin neljä kertaa kumpanakin vuotena. Talousarvioon vuodelle 2015 varattiin hankkeeseen 11.000 euron määräraha ja vuoden 2016 talousarvioon varataan hankkeeseen 15.965 euron määräraha.

- Laaditaan tonttipörssi kattamaan myös yksityisten omistuksessa olevat myytävät tontit ja sitä tukevaa markkinointimateriaalia käytettäväksi asukasmarkkinoinnissa.

3. Hankkeet

Taivalkosken kunta on suunnitelmakaudella mukana seuraavissa hankkeissa:

1. Taivalkosken 4 H yhdistys; työllistämisen alkurahoituksen mahdollinen kunnan osuus. Taivalkosken kunnan maksuosuuteen vuosille 2016 – 2018 varataan 3.027 euroa/vuosi.
2. Koillismaan Leader ry:n rahoituskehys on 5 euroa/asukas valtuuston päätöksen 25.6.2014 § 43 mukaisesti vuosille 2015 – 2020. Tämän perusteella Taivalkosken kunnan maksuosuuteen varataan 21.155 euroa vuodelle 2016, vuodelle 2017 varataan 20.950 euroa ja vuodelle 2018 varataan 20.800 euroa.

3. Kainuun ja Koillismaan kalaleader -strategia. Valtuuston päätöksen 25.6.2014 § 43 mukaisesti Taivalkosken kunnan maksuosuus on 1.420 euroa/vuosi vuosille 2015 – 2020. Tämän perusteella kunnan maksuosuuteen varataan 1.420 euroa/vuosi vuosille 2016 – 2018.
4. Metsäkylän perinnekäsityö-, kulttuuri- ja liikuntayhdistys: työllistämisen alkurahoituksen kunnan rahoitusosuus. Vuosille 2016 – 2018 varataan 600 euroa/vuosi kunnanhallituksen päätösten 21.12.2009 § 458 ja 15.10.2012 § 348 perusteella.
5. Taivalkoski -brändin kehittämiseen varataan 15.965 euroa vuodelle 2016 kunnanhallituksen päätöksen 4.5.2015 § 189 perusteella.
6. Iijoen vesistövisio -hankkeeseen varataan valtuuston päätöksen 4.6.2015 § 38 mukaisesti 6.000 euroa vuodelle 2016, 6.000 euroa vuodelle 2017 ja 3.000 euroa vuodelle 2018.

Naturpolis Oy:n hallinnoimat hankkeet on rahoitettu vuodesta 2013 alkaen alueelliseen kehittämisrahastoon ohjattavista rahoista, joiden käytöstä päättää alueellinen kehittämisryhmä. Kehittämisrahasto-osuutta varten on varattu määrärahaa Naturpolis Oy:n hallituksen päätöksellä 21.9.2015 § 106 tehdyn esityksen mukaisesti 20 euroa/asukas/vuosi vuosille 2016 – 2018. Vuosina 2013 – 2015 kehittämisrahasto-osuus on ollut valtuuston päätöksen 10.9.2012 § 55 mukaisesti 15 euroa/asukas.

Hallinto- ja talouspalvelut

Hallinto- ja talouspalvelujen tehtävänä on tukea kuntaorganisaation toimintaa tuottamalla palvelut kilpailukykyisesti ja tehokkaasti. Palvelujen kehittämisessä otetaan huomioon sekä sisäisen organisoitumisen että alueellisen ja valtakunnallisen yhteistyön mahdollisuudet.

- Hallintopalvelujen tuottaminen kuntalaisille ja omalle organisaatiolle luotettavasti ja ilman aiheetonta viivytystä.
- Kunnanhallituksen kokousten kokousaineiston muuttaminen sähköiseksi.
- Hallintosäännön uusiminen uuden kuntalain mukaiseksi yhteistoiminnassa muiden toimialojen kanssa.
- Yhteis palvelupisteen toimintaa kehitetään tulevan Asiakaspalvelu 2014 -lain mukaiseksi julkisen hallinnon yhteiseksi asiakaspalvelupisteeksi. Lain voimaan astuminen on viivästynyt, mutta toteutuessaan se edellyttää kuntia järjestämään palvelupisteen, jossa valtion toimijoiden palvelujen lisäksi tarjotaan keskitetysti kuntien omia asiakaspalveluja laissa määriteltävällä laajuudella.
- Talous- ja henkilöstöhallinnon palvelujen tuottaminen kuntalaisille ja kunnan omalle organisaatiolle luotettavasti ja ilman aiheetonta viivytystä.
- Palkanlaskijoiden nimikkeiden muuttaminen palkkasihteerin nimikkeiksi.
- ICT-palveluissa aloitetaan kunnan intranetin käyttöönotto. Intranet rakennetaan käytössä olevan Tiera toimistopalvelujen SharePoint -alustalle vastaavalla tavalla kuin Kuusamon kaupunkikin on tehnyt. Rakentaminen pyritään tekemään Tieran kanssa olevan palvelusopimuksen puitteissa.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Kunnanhallituksen kokousten lukumäärä	22	23	23	23	23
Vuosikate €/asukas	744	377	520	511	539
Vakinaisen henkilöstön lukumäärä	10,5	10,5	10	10	10
Käsitellyt maataloustukihakemukset kpl	425	400	350	350	350
Aktiivimaataloustilat kpl	75	76	75	73	70
Peltoa viljelyksessä keskimäärin ha/tila	19,93	20,50	20,70	21,00	21,50

Talous

	TP 2014 €	Alkuperäinen TA 2015 €	TA 2016 €	TS 2017 1000 €	TS 2018 1000 €
TOIMINTATUOTOT	100 793	80 080	85 080	85	85
TOIMINTAKULUT	-2 289 917	-3 185 613	-3 225 511	-3 228	-3 262
TOIMINTAKATE	-2 189 124	-3 105 533	-3 140 431	-3 143	-3 176
Poistot ja arvonalentumiset	-302 896	-339 945	-349 888	-99	-85
Laskennalliset erät	781 102	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 710 919	-3 445 478	-3 490 319	-3 242	-3 261
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	0	0	0	0	0
Toimintakulut	-84 170	-72 253	-49 385	-27 990	-27 990
Toimintakate	-84 170	-72 253	-49 385	-27 990	-27 990
Tilikauden yli-/alijäämä	-84 170	-72 253	-49 382	-27 990	-27 990

3.2.5 Sosiaali- ja terveyslautakunta

Toiminnan sisältö

Hyvinvoinnin perustan luovat terveys, toimintakykyisyys, turvallisuus, työ, toimeentulo, viihtyisä asuin- ja elinympäristö sekä vahva sosiaalinen verkosto kulttuuri- ja vapaa-ajan toimintoihin.

Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on ylläpitää ja edistää yksilöiden, perheiden ja yhteisöjen kokonaisvaltaista hyvinvointia sekä turvallisuutta ja toimintakykyä. Sosiaali- ja terveystoimen tehtävänä on myös vaikuttaa suotuisten elin- ja kasvuolojen kehittämiseen sekä kannustaa yksilöitä ja yhteisöjä ottamaan vastuuta omasta hyvinvoinnistaan.

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala jakaantuu neljään toimintayksikköön:

Hallinto- ja erityispalvelut (hallinto)
Lääkäripalvelut (lääkäripalvelut, erikoissairaanhoidon ja suunterveydenhuolto)
Terveystoimen palvelut (avopalvelut, laitospalvelut sekä asumis- ja kotipalvelut)
Sosiaalipalvelut (sosiaali- ja kehitysvammatyö)

Toiminnan arvot

Asiakaslähtöisesti lähellä kuntalaista ja tukien yhteisöllisyyteen, ihmisten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin, tuloksellisesti.

Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016 – 2018

Toimintaympäristön muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus astuu voimaan 1.1.2019. Itsehallintoalueita tulee 18, mutta sote-alueita korkeintaan 15. Itsehallintoalueille muodostetaan yhteishankintayksikkö, joka hoitaa esimerkiksi kilpailutuksen sekä osallistuu alueiden tehokkuuden arviointiin. Yhteistä ovat myös toimitilapalvelut, talous- ja henkilöstöhallinto sekä ICT -palvelut. Itsehallintoalueiden muut tehtävät ovat pelastustoimi, maakuntaliittojen aluekehitys, EU-rahoituksen välittämisen sekä alueellisen maankäytön suunnittelutehtävät. ELY-keskusten alueiden ja elinkeinoelämän kehitystehtävät ja mahdollisesti ympäristöterveydenhuolto. Erikoissairaanhoidon tehtävät tehdään tulevaisuudessa viiden (5) yliopistosairaalan ja seitsemän (7) muun keskussairaalan voimin. Kaksitoista (12) sairaalaa jää laajan päivystyksen yksiköiksi, eli niissä tehdään päivystykseen kuuluvaa raskasta leikkaustoimintaa ja erikoispalveluita. Loput keskussairaalat päivystävät ympärivuorokautisesti, mutta niiden palvelut ovat suppeampia. Sosiaali- ja terveystoimen toiminnan vapautta kehitetään luomalla ”Suomen malli”.

Terveystoimen palvelut muuttuvat tärkeiksi ensilinjan palvelupisteiksi. Niissä voi päästä suoraan erikoislääkärille, jos vaiva on senkaltainen. Alivaltiosihteeri Pöystin mukaan aluesairaaloista tulee kuntouttavia lähisairaaloita, joissa tehdään kiireettömiä operatioita. Suppean päivystyksen keskussairaaloista tulee niin sanottuja satelliittisairaaloita. Noin kolmen miljoonan euron säästöt tulevista sote-kustannuksista saadaan Pöystin mukaan, jos laitoshoidon vähennetään ja palveluverkostoa karsitaan. Myös alueiden yhteishankinnat ovat iso mahdollisuus.

Toiminnan painoalueet:

Hallinto- ja erityispalvelut (hallinto)

Työntekijöille tarjotaan mahdollisuutta osallistua työnohjaukseen. Kehityskeskustelut, palaverit ja henkilöstökokoukset toteutetaan suunnitellusti. Yhteistyö työterveyshuollon kanssa on kiinteää ja toiminnassa huomioidaan vartu:n (varhainen tuki) periaatteet. Erilaisen koulutuksen tavoitteena on tukea työntekijöiden osaamista ja vahvistaa perustason palveluiden laadukasta tuottamista.

Sosiaali- ja terveystoimi osallistuu hankekumppanina Uutta Työtä Taivalkoskelle -hankkeeseen.

Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä (Asiakastietolaki) velvoittaa julkiset terveydenhuollon organisaatiot tallentamaan potilastiedot valtakunnallisesti keskitettyyn arkistoon (Efficca Vuosijulkaisu 2015). Efficca Lifecare 1.1 tietojärjestelmäkokonaisuuden toinen versio, validointisopimus Tieto Healthcare & Welfare Oy kanssa, sekä lakisääteiset muutokset. Efficca hoitokertomus ja hoitoisuusluokitus: käyttöoikeus, koulutus ja projektihallinta, joka pohjautuu THL:n suositukseen rakenteisesta kirjaamisesta, tuotantokäyttöön 2016. Efficca eArkisto/Erillisjärjestelmät, kansallisen potilasarkiston vaatima rajanpinta kolmannen osapuolen järjestelmiin.

Lääkäripalvelut (lääkäripalvelut, erikoissairaanhoido ja suunterveydenhuolto)

Lääkäripalveluja hoidetaan kahden virkalääkärin toimesta ja kahden määräaikaisen lääkärin työpanoksella. Lääkäriresurssi on voitu suunnitella keväälle 2016 saakka. Palveluilla edistetään ja ylläpidetään terveyttä ja hyvinvointia. Turvataan lakisääteinen hoitoon pääsy ja palvelujen käyttäjien tasa-arvoisuus. Väestöperusteinen ennaltaehkäisevä työ ja varhainen puuttuminen sekä terveyserojen kohdentaminen ovat keskeisiä painopisteitä. Erikoissairaanhoidoa ostetaan Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiriltä, Oulun diakonissalaitokselta sekä Kuusamon ja Pudasjärven terveyskeskuksilta. Ostopalveluiden osuus on kustannuksiltaan merkittävän suuri sosiaali- ja terveystalouden kokonaisuudesta. Kustannuksia tulee tarkastella erityisellä tarkkuudella ja tehdä jatkuvaa arviointia kokonaisvaikuttavuuden näkökulmasta.

Suunterveydenhuolto on ulkoistettu kokonaisuutena ulkopuoliselle toimijalle kahdeksi vuodeksi (+ kahden vuoden optiomahdollisuus). Ulkoistamisella voidaan turvata hoitotakuun toteutuminen kaikilla suunterveydenhuollon asetuksella määrätyillä osaluilla.

Työterveyshuolto järjestetään ostopalveluna. Alueella toimivilla yrityksillä on järjestämissopimuksen mukaisesti mahdollisuus hankkia työterveyshuollon palvelut samalta toimijalta kuin kunnan työntekijöille hankitaan.

Terveystalouden palvelut (avo- ja laitospalvelut, vanhusten asumispalvelut ja kotihoito)

Avopalvelut käsittävät poliklinikkatoiminnan, täydentävät palvelut eli laboratorio-, röntgen- ja fysioterapiapalvelut, neuvolapalvelut käsittäen äitiys-, lasten- sekä koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon, mielenterveyspalvelut. Laitoshoidon kuuluu terveyskeskuksen vuodeosastohoito. Asumis- ja laitospalveluihin kuuluvat kotihoito, vanhusten palveluasuminen ja tukipalvelut. Ostopalveluina järjestetään toimintaterapia, puheterapia, psykiatri palvelut, sekä lasten lääkärin palvelut.

Terveyskeskuksen vuodeosaston keskimääräinen käyttöaste on ollut vuoden 2015 aikana noin 89 %, joka haastaa kehittämään vuodeosaston toimintaa uudenaikaiseksi palvelumuotoilun avulla. Vuodeosastolla toteutetaan uutena toimintamuotona osana kuntoutussairaalaideologiaa kuntoremonttiviikkoja.

Kotihoidossa on tulevaisuudessa kaksi palvelumuotoa, kotihoito ja tehostettu palveluasuminen. Henkilöstön osaaminen ja resurssi hyödynnetään mahdollisimman hyvin kotona asumisen tukemisen näkökulmasta. Siirrytään tarvepohjaiseen toimintamalliin, reaaliaikaisiin toteutuviin tarpeisiin, jolloin ennustamisen tarve vähenee ja tarve ohjaa toimintaa.

Mielenterveyspalvelut järjestetään omana toimintana mielenterveystoimistossa. Päihdehuollon tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä sekä siihen liittyviä sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja. Ensisijaisina tukimuotoina ovat avohuollon palvelut. Katkaisuhuolto järjestetään terveyskeskuksen vuodeosastolla ja laitoshoidon ostopalveluna. Vertaistoimintaa kehitetään edelleen. Mielenterveys- ja päihdetyön suunnitelma on valmistunut ja nyt ollaan siirtämässä suunnitelmaa työkäytäntöihin ja rakenteisiin. Mielenterveysasiakkaille ostetaan asumispalvelua, intervallihoitoa ja päiväkäyntejä paikalliselta yrittäjältä Sinikellosta.

Sosiaalipalvelut (sosiaalityö, päivätoiminta ja erityisryhmien palvelut)

Tahkokankaan palvelukeskukselta ostetaan tutkimusjaksot lähinnä alle kouluikäisille ja kouluikäisille aikuisille. Asumispalvelua ja vuorohoitoa järjestetään kunnan omassa yksikössä, Tuikussa (11). Tukiasumista järjestetään 7 asiakkaalle.

Vammaispalvelujen tavoitteena on edistää vaikeavammaisten asiakkaiden itsenäistä elämää ja tasavertaisia mahdollisuuksia yhteiskunnassa. Työ- ja päivätoiminta tarjoavat yksilölliset tarpeet huomioivaa toimintakykyä ylläpitävää ja sitä edistävää työ- ja päivätoimintaa.

Sosiaalityön tavoitteena on asiakkaan/perheen elämänhallinnan ja omatoimisuuden edistäminen sekä syrjäytymisen ehkäiseminen. Asiakkaille annetaan ohjausta ja neuvontaa sosiaalisten ongelmien selvittämiseen sekä ohjataan tukitoimiin. Sosiaalihuoltolain mukaan asiakkaan tulee päästä alle seitsemän (7) arkipäivän kuluessa sosiaalityöntekijän tai sosiaaliohjaajan puheille. Hakemusten käsittelyaika voi olla korkeintaan seitsemän (7) arkipäivää. Kiireisissä tapauksissa asiakkaan tulee saada palvelua samana tai seuraavana arkipäivänä. Sosiaalityössä korostuu yhteistyö työvoimanhallinnon, työllistämisyksikön, työpajan ja eri palveluntuottajien kanssa. Lastenvalvojan palvelut järjestetään omana toimintana. Sosiaalipäivystys toteutetaan yhteistyössä Kuusamon kaupungin ja Posion kunnan kanssa. Lastensuojelun keskeisenä tavoitteena on, että lapsen ja hänen perheensä ongelmat havaitaan ja puututaan mahdollisimman varhain. Kasvatus- ja perheneuvolapalvelut ostetaan Kuusamosta.

Toiminnalliset tavoitteet

Tavoite 1:

Kaikilla sosiaali- ja terveystoimen sektoreilla tehostetaan palveluohjasta. Pyritään niin sanottuun ”yhden luukun” periaatteeseen, jossa asiakas saa palvelunsa mahdollisimman pitkälle yhden viranhaltijan toimipisteestä. Mahdollisista jatkohoidoista sovietaan asiakkuuden päättymisen yhteydessä; ”saattaen vaihdetaan”. Kaikille jatkuvan asiakkuuden asiakkaille tehdään hoito- ja palvelusuunnitelma, hoitosuunnitelma tai kuntoutussuunnitelma. Suunnitelmat toimivat työtä ohjaavina asiakirjoina, joissa korostuu asiakkaan ääni. Vanhustenhuollon kokonaisuuden kehittämistä jatketaan.

Tavoite 2:

Koko sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön työhyvinvointia pyritään tukemaan ja lisäämään. Kehityskeskustelut toteutetaan (1krt/vuosi), työpaikkapalaverit ovat säännöllinen osa työn tekemisen kulttuuria ja koko henkilöstölle järjestetään henkilöstökokous kahdesti vuodessa. Koulutusta, työnohjausta ja työkiertoa tuetaan.

Tavoite 3:

Terveyskeskuksen vuodeosaston toimintaa uudistetaan kuntoutussairaala periaatteen mukaiseksi. Kotihoitoa kehitetään toimivana kokonaisuutena, kotonasumista tuken.

Talous

	TP 2014 €	Alkuperäinen TA 2015 €	TA 2016 €	TS 2017 1000 €	TS 2018 1000 €
TOIMINTATUOTOT	2 169 884	2 055 650	2 132 500	2 133	2 133
TOIMINTAKULUT	-16 860 602	-16 415 940	-16 562 591	-16 596	-16 664
TOIMINTAKATE	-14 690 718	-14 360 290	-14 430 091	-14 464	-14 531
Poistot ja arvonalentumiset	-74 839	-141 810	-130 934	-113	-97
Laskennalliset erät	-428 908	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-15 194 465	-14 502 100	-14 561 025	-14 577	14 629
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	1 899	3 000	2 500	2 500	2 500
Toimintakulut	-830 058	-896 549	-865 632	-887 539	-887 539
Toimintakate	-828 159	-893 549	-863 132	-885 039	-885 039
Tilikauden yli-/alijäämä	-828 159	-893 549	-863 132	-885 039	-885 039

3.2.6 Sivistyslautakunta

Toiminnan sisältö

Sivistyspalveluiden tehtävänä on tuottaa tai järjestää kuntalaisille päivähoito-, opetuskirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen sekä kansalaisopiston palveluja, kehittää niitä sekä suorittaa hallintotehtävät mahdollisimman tehokkaasti. Lisäksi sivistyspalvelujen tehtävänä on tuottaa kunnan ravitsemishuollon ja työllistämisen tukipalvelutehtävät.

Toiminnan arvot

Asiakaslähtöisyys, työn tekemisen ja yritteliäisyyden arvostaminen, avoin vuorovaikutus ja yhteistyö, laadun jatkuva kehittäminen ja toiminnan tuloksellisuus.

Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016 – 2018

Toimintaympäristön muutokset

Valtioneuvosto on antanut asetuksen perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta keväällä 2012. Perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden uusiminen on käynnissä ja tuntijako on päätetty. Kuntakohtaiset opetussuunnitelmat otetaan käyttöön 1.8.2016 lukien alakouluilla ja 1.8.2017 lukien yläkoululla.

Lukiokoulutuksen tuntijako on päätetty valtakunnallisesti ja paikallisesti. Lukion opetussuunnitelman perusteet ovat valmistuneet lokakuussa 2015. Tavoitteena on, että lukion uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön portaittain 1.8.2016 lukien. Sähköiset ylioppilaskirjoitukset otetaan käyttöön asteittain syksystä 2016 alkaen.

Päivähoidossa on tällä hetkellä noin 130 lasta. Hoitolasten määrä tulee vähentymään tulevina vuosina ikäluokkien pienenemisen takia, vaikka päivähoitoon osallistuvien suhteellinen määrä kustakin ikäluokasta on noussut viime vuosina. Kunnassa kirjoilla olevat lapset syntymävuoden mukaan:

2010	2011	2012	2013	2014	2015
55	30	34	36	26	(ennuste) 36

Perusopetuksen oppilasmäärän ennustetaan vähenevän suunnitelmakaudella nykyisestä 495 oppilaasta hieman. Lukiossa on tällä hetkellä 72 opiskelijaa. Perusopetuksen ja lukion oppilasmäärien vähentymisen takia on tehtävä opettajien virkajärjestelyjä ja vähennettävä ryhmiä.

Seuraavassa asetelmassa esitetään oppilasmäärien kehitys kouluittain lukuvuosina 2015 – 2019:

TAIVALKOSKEN KUNNAN PERUSKOULUT

Koulu	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20
Huttu	56	52	52	47	46
Kirkonkylän alakoulu	284	292	273	268	256
Kirkonkylän yläkoulu	155	145	139	142	144
Peruskoulut yhteensä	495	489	464	457	446

Ruokahuollossa vanhusten ravitsemishuollon osuus edelleen kasvaa ja nuorten osuus vielä edelleen hieman vähenee.

Suunnitelmakaudella panostetaan kulttuuripalvelujen järjestämiseen, Päätalokeskuksen sisältöjen kehittämiseen ja tuotteistamiseen yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa sekä uusien yhteistyökumppaneiden etsimiseen ja kansainvälisyyteen lähinnä ystävyyskuntien kesken. Markkinoinnissa siirrytään käyttämään entistä enemmän sosiaalista mediaa. Koska Päätalo-instituutti on Päätalokeskuksen merkittävin toimija, on sen toimintaa suunnittelukaudella tuettava, jotta varmistetaan Päätalokeskuksen näkyvä ja tuloksekas toiminta. Kulttuuritoimessa tehdään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kenttäradalle valmistuneiden reittien kunnossapidämiseksi ja markkinoimiseksi sekä kenttäradan konstruktio- ja rakentamiseksi välille Isokumpu – Peuralampi. Koska kulttuuritoimen henkilöstöresurssia on vähennetty on yhteistyö eri toimijoiden kanssa sekä ostopalvelut yhä tärkeämmässä roolissa.

Nuoriso- ja liikuntatoimella on yhä merkittävämpi rooli nuorten hyvinvoinnin edistäjänä. Liikuntatoimessa toteutetaan lasten ja nuorten terveystoimintatapaohjelmaa. Liikuntatoimella on myös tärkeä rooli aikuisten terveystoiminnan ohjauksessa ja ikääntyvien toimintakyvyn säilyttämisessä. Nuorisotoimen toimintatapoja ja -ympäristöjä uudistetaan siten, että nuorisotoimi toimii yhä enemmän siellä missä nuoret liikkuvat ja nuorille tarjotaan ajankohtaisia nuoria kiinnostavia nuorisopalveluja. Nuorten elämässä sosiaalisella medialla on yhä merkittävämpi rooli, joten nuorisotoimessa pyritään vastaamaan myös tähän haasteeseen.

Työllistämisyksikön toiminta suunnitelmakaudella tulee olemaan haastavaa. Suomen talouskriisi näkyy myös Taivalkoskella. On odotettavissa kovia paineita työllistämiseen ja myös työmarkkinatukimaksujen lisääntymiseen, koska kuntien taloudellista vastuuta työmarkkinatukien maksusta on lisätty ja TE-keskuksen maksamien palkkatukien myöntökriteereitä on tiukennettu. Tiukennuksista johtuen palkkatuella työllistäminen on vähentynyt ja tulee edelleen vähentymään ja sen vuoksi tulee kehittää uusia tapoja työllistämisen hoitamiseen, jotta kunnan maksettavaksi tulevien työmarkkinatukien huomattava kasvu estetään.

Nuorten työpajatoiminta on osa kunnan palvelutoimintaa ja sillä on yhä merkittävämpi rooli nuorten koulutukseen ja työmarkkinoille ohjaamisessa. Työpaja ja etsivä nuorisotyö ovat koulun ohessa merkittävässä roolissa nuorten yhteiskuntatakuun toteutamisessa samoin työllistämisyksikkö.

Kansalaisopisto tekee joustavaa yhteistoimintaa muun muassa muun opetustoimen ja kulttuuritoimen sekä kirjastotoimen kanssa. Kansalaisopisto tekee edelleen kiinteää alueellista yhteistyötä Posion ja Kuusamon kansalaisopiston kanssa sekä mahdollisuuksien mukaan myös muiden kansalaisopistojen kanssa.

Talousarvio 2016

Toiminnalliset tavoitteet

Varhaiskasvatus

Opetushallitus julkaisee syksyllä 2016 uudet varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jonka pohjalta päivitetään kunnan varhaiskasvatussuunnitelma sekä ryhmä- ja yksilötasoisia asiakirjoja. Opetushallituksen linjausten mukaiset asiakirjat tulee olla käytettävissä syksyllä 2017.

Varhaiskasvatussuunnitelman mukaiset vasu -keskustelut, joihin Lapset puheeksi -keskustelu on yhdistetty, pyritään käymään kaikille lapsille hoidon alkuvaiheessa. Jatkossa lasten vasut päivitetään vähintään kerran vuodessa ja Lapset puheeksi -keskustelu käydään tarpeen mukaan.

Päivähoidon sisällön kehittämistä jatketaan yhteistyössä Oulun yliopiston varhaiskasvatuksen opettajan kanssa.

Lisääntyneeseen erityisen tuen tarpeeseen vastaamiseksi palkataan kuntaan oma pedagogisen koulutuksen saanut erityislastentarhanopettaja 1.8.2016 alkaen.

Vanhempien osallisuutta pyritään lisäämään järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia ja lisäämällä tiedotusta. Yhteistyötä muun muassa neuvolan, sosiaalitoimen, esikoulun ja eri kuntouttavien työntekijöiden kanssa pidetään yllä ja pyritään siihen, että tieto perheistä ja lapsista kulkee tarkoituksenmukaisesti eri toimijoiden välillä.

Toteutetaan päivähoidon kehittämissuunnitelmaa vuosille 2016 – 2018.

Perusopetus

Laaditaan perusopetuksen opetussuunnitelmat ja otetaan ne käyttöön alakouluilla 1.8.2016. Yläkoululla uusien opetussuunnitelmien käyttöönotto tapahtuu vaiheittain 1.8.2017 alkaen.

Opetuksen laitekantaa ja ohjelmistoja pidetään ajan tasalla siten, että tietotekniikan käyttö opetuksessa on mahdollista mahdollisimman monelle opettajalle ja oppilaalle. Mobiililaitteiden ja sähköisten materiaalien käyttöä opetustoiminnassa pyritään lisäämään.

Vertaissovittelu-, kummi- ja tukioppilastoimintoja jatketaan. Lapset puheeksi -työmalli vakiinnutetaan käyttöön. Laaditaan lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma moniammatillisesti ja huolehditaan toimenpiteiden käytäntöön viemisestä. Huolehditaan henkilöstön jaksamisesta. Noudatetaan sivistyspalvelujen henkilöstön hyvinvointi- ja täydennyskoulutussuunnitelmaa käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Edelleen pyritään tukemaan tarpeen mukaisesti muun muassa erityisopettajaksi kouluttautumisesta muuntokoulutuksen avulla sekä järjestämään opettajille työnohjausta.

Jatketaan Kalevala/Kalevipoeg -NordPlus -hanketta Illukan koulun kanssa.

Toteutetaan koulujen kehittämissuunnitelmia vuosille 2016 – 2018.

Toisen asteen koulutus, lukio

Tuetaan opiskelijoiden osallisuutta ja hyvinvointia. Opiskelijahuoltoa pyritään kehittämään entistä ennakoivampaan suuntaan. Hyvänä apuna mukana on kuraattorin lisäksi etsivä, joka myös suuntaa toimintaansa ennaltaehkäisevään työhön muun muassa huomioiden asuntolassa asuvat nuoret.

Lisätään sähköisten oppimisympäristöjen käyttöä opetuksessa. Jatketaan yhteistyötä pienten lukioden verkoston ja eLukio-verkoston kanssa.

Erityisenä painoalueena on uusien opetussuunnitelmien käyttöönotto portaittain syksystä 2016 lukien. Samaan aikaan ovat myös ensimmäiset sähköiset ylioppilaskirjoitukset. Sähköisten ylioppilaskirjoitusten tila rakennetaan ja käyttöä harjoitellaan ennen syksyä. LapIT:ltä varataan tekninen tuki kirjoitusten aikana.

Vuosittaista oppilasvaihtoa Saksan Baiersbronnin ja Taivalkosken lukion välillä jatketaan. Toteutetaan myös pitempi aikaisia opiskelijavaihtomahdollisuuksia Comenius-yhteistyökoulujen kanssa mahdollisuuksien mukaan.

Toteutetaan lukion kehittämissuunnitelmaa vuosille 2016 – 2018 määrärahojen puitteissa.

Hyvinvointisuunnitelman mukaisesti peruskoulun ja lukion opiskelijoille järjestetään rajattu mahdollisuus maksuttomaan lasketteluun Taivalvaaralla.

Kansalaisopisto

Opetusta suunnataan siten, että se tukee lasten ja nuorten tervettä kasvua ja muutoinkin kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia sekä aliedustettujen ryhmien kuten esimerkiksi maahanmuuttajien, vammaisten, opinnollista kuntoutusta tarvitsevien ja ikääntyvien osallisuuden lisäämistä ja opetuksen saavutettavuutta haja-asutusalueella. Lisäksi elinikäisen oppimisen periaatteen pohjalta järjestettävällä koulutuksella tuetaan yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa, aktiivista kansalaisuutta, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä kansanvaltaisuutta, moniarvoisuutta ja kestävästä kehityksestä sekä opetuksen alueellista tasa-arvoa.

Osallistutaan kehittämishankkeisiin opetuksen monipuolistamiseksi resurssien puitteissa.

Kansalaisopisto tekee kiinteää yhteistyötä kulttuuri- ja kirjastotoimen, Päätalo-instituutin ja muun opetustoimen kanssa. Alueellista kiinteää yhteistyötä jatketaan ja mahdollisuuksien mukaan tehdään yhteistyötä muidenkin kansalaisopistojen ja alueen muiden oppilaitosten kanssa. Tavoitteena on rajat ylittävät palveluprosessit ja luovat ratkaisut toimivan yhteistyön kautta. Muun muassa yhteistyössä etsivän nuorisotyön kanssa järjestetään tarvittaessa toimintaa toisen asteen koulutuksen ulkopuolelle jääneille nuorille.

Toteutetaan kansalaisopiston kehittämissuunnitelmaa vuosille 2016 – 2018 määrärahojen puitteissa.

Kirjastotoimi

Painotetaan lasten- ja nuorten kirjastotyötä sekä kirjaston kehittämistä kulttuuriseksi kohtaustilaksi. Lasten ja nuorten kirjastotyön toimintamuotoja ovat muun muassa kirjavinkkaus, kirjastonkäytön ja tiedonhaun opetus sekä perhekerho neuvolan perheyön kanssa. Kirkonkylän alakoulun 3.-6. luokilta on kirjastoagentteja, jotka toimivat yhteyshenkilöinä kouluilla ja ovat mukana muun muassa kirjavinkkauksissa, satutunneilla ja erilaisissa tapahtumissa. Lasten ja nuorten kirjastotyön tavoitteena on tuottaa lukuintoa ja tarinallisia elämyksiä.

Kirjastokokoelmaa kehitetään siten, että kirjastossa on ajantasainen, laadukas ja monipuolinen kokoelma. Kokoelmiin hankitaan lasten ja nuorten kirjallisuutta mahdollisimman kattavasti. Kirjasto siirtyy nykyisestä Karpalo-kirjastokimpasta OUTI-kirjastokimppaan, koska Karpalo-kirjastokimppa lakkautetaan, kun muun muassa Lapin kunnat siirtyvät Lapin kirjastokimppaan. Samalla siirrytään uuteen Koha-kirjastojärjestelmään, koska nykyisen kirjastojärjestelmän kehittäminen on lopetettu ja OUTI-kirjastot tulevat olemaan kyseisessä kirjastojärjestelmässä. OUTI-kirjastokimpassa on kirjaston asiakkaiden käytössä koko kirjastokimppan laaja aineisto ja jatkossa Taivalkosken kirjaston kokoelmaa pystytään kohdentamaan entistä paremmin oman asiakaskunnan mukaisesti. Myös Oulun maakuntakirjasto siirtyy Koha-järjestelmään. Siirtyminen eri kirjastojärjestelmään teettää paljon työtä ja siirron aikana joudutaan pitämään yllä kahta rinnakkaista järjestelmää. Kirjastoa joudutaan myös pitämään suljettuna jonkin aikaa järjestelmämuutoksen vuoksi.

Musiikkikirjastotoiminnan kehittäminen aloitetaan resurssien puitteissa.

Tehdään yhteistyötä verkostoissa muiden kirjastojen ja toimijoiden kanssa.

Hutun koulun kirjastopalvelut turvataan vaihtuvilla kokoelmilla ja liikuntaesteisten palveluja siirtokokoelmilla palvelutaloissa.

Osallistutaan kirjaston kehittämistä ja lukuharrastusta sekä mediakasvatusta tukeviin hankkeisiin resurssien puitteissa lähinnä vuodelta 2015 vuodelle 2016 jatkuvien hankkeiden puitteissa. Pyritään löytämään uusia toimintamuotoja ja aineistoja lasten ja nuorten lukutaidon tueksi sekä senioreiden palveluiden kehittämiseksi. Sähköisiä palveluja kehitetään.

Jatketaan edelleen tiivistä yhteistyötä Päätalo-instituutin, kulttuuritoimen ja kansalaisopiston kanssa Päätalokeskuksen toiminnan kehittämiseksi ja kulttuuritilaisuuksien järjestämiseksi.

Toteutetaan kirjaston kehittämissuunnitelmaa vuosille 2016 – 2018 määrärahojen puitteissa.

Kulttuuritoimi

Kulttuuripalvelut edistävät omalla toiminnallaan ja yhteistyöllä asukkaiden hyvinvointia, vilkastuttavat kyläkuva ja näin edistävät Taivalkosken matkailun kehittymistä ja Taivalkosken kunnan positiivisen imagon luomista. Kulttuuripalveluiden tehtävänä on luoda edellytyksiä taiteen ja kulttuurin tekemiselle, kokemiselle ja jakamiselle.

Tiivistä yhteistyötä Pääatalo-instituutin, kansalaisopiston ja kirjaston kanssa jatketaan ja kehitetään edelleen, jotta Päätalokeskus on mahdollisimman saumattomasti toimiva kokonaisuus.

Kulttuurituottaja vastaa kahden suurimman vuosittain järjestettävän kulttuuritapahtuman, Päätaloviikon ja Naperoviikon ohjelman koordinoinnista sekä kokonaistoteutuksesta. Tämän lisäksi kulttuurituottajan työpanosta suunnataan kulttuuripalvelujen tuottamiseen, Päätalokeskuksen sisällön tuottamiseen, kotiseututyöhön ja museotoimintaan, alueelliseen ja kansainväliseen yhteistyöhön sekä kulttuurin ja kulttuurimatkailun edistämiseen yhteistyössä eri hankkeiden ja toimijoiden kanssa. Kulttuuripalvelut hakee aktiivisesti myös ulkopuolista rahoitusta kulttuuripalveluiden ja Päätalokeskuksen toiminnan turvaamiseksi ja kehittämiseksi.

Kansainvälisessä kulttuuriyhteistyössä painoalueena on ystävyyskuntatoiminta. Taivalkoskella on ystävyyskunnat Venäjän Tsubassa ja Viron Illukassa. Ystävyyskuntien kanssa järjestetään kulttuuri- ja taiteilijavaihtoa.

Haetaan kulttuuripalveluille edelleen aktiivisesti uusia sisältöjä, näkyvyyttä ja yhteistyökumppaneita sekä rahoitusta yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Medianäkyvyyttä pyritään edelleen lisäämään ja kulttuurin markkinointia kehitetään yhteistyössä vapaa-aikatoimen ja muun muassa matkailuyrittäjien kanssa. Markkinoinnin pääpaino on sähköisessä viestinnässä ja sosiaalisessa mediassa, eri tapahtumille perustetaan tarpeen mukaan esim. twitter-, instagram-, facebook-sivustot, joita ylläpidetään ja päivitetään aktiivisesti.

Kulttuuripalvelut tekee hyvinvointisuunnitelman mukaisesti lasten ja nuorten kulttuurikasvatustyötä ja järjestää lapsille ja nuorille kulttuuripalveluja.

Koulujen kotiseutuopetusta tuetaan järjestämällä opastettuja koululaisvierailuja muun muassa Kalle Päätalon näköistyoahuoneeseen ja näyttelyyn sekä kotiseutumuseoon teemalla ”museo elää”.

Ostetaan edelleen musiikkiopistopalveluja Kuusamon kaupungilta resurssien puitteissa.

Kulttuuripalvelut on mukana Oulun läänin aluetatteritoiminnassa ja Konsertti joka kouluun -toiminnassa. Kulttuuriyhteistyöhön haetaan uusia kumppaneita.

Kenttäradan kolme tärkeintä leiri- ja asemapaikkaa Taivalkosken kunnan alueella on saatu tähän mennessä kunnostettua niin, että niihin voi tutustua opastetuilla poluilla. Rakennetaan määrärahojen puitteissa rekonstruktio- ja kunnossapitotie kenttärataa välille Isokumpu – Peuralampi sekä kehitetään toimintamalli reittien kunnossapitoon ja markkinointiin yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

Osa kulttuuripalveluista ja sanataiteen opetus pyritään edelleen ostamaan Päätaloinstituutilta erillisen sopimuksen mukaisesti. Taivalkosken kunta antaa kulttuurityöntekijän työpanosta avustuksena Päätalo-instituutin käyttöön sopimuksella sovittavien tavoitteiden saavuttamiseksi. Päätalo-instituutin kehittämiseen varataan 31.000 euron avustusmääräraha.

Toteutetaan kulttuurin kehittämissuunnitelmaa vuosille 2016 – 2018 määrärahojen puitteissa.

Vapaa-aikatoimi

Nuorisotoimintaa kehitetään ja monipuolistetaan. Nuoria aktivoidaan edelleen mukaan yhteistyöhön nuorisotoiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Nuorisotyön toimintaympäristöjä ja -muotoja uudistetaan. Nuorisotyötä pyritään entistä enemmän viemään sinne missä nuoret kulloinkin liikkuvat ja ollaan aikaisempaa vähemmän sidottuja pelkästään nuorisotiloihin. Myös sosiaalisessa mediassa tehtävää nuorisotyötä kehitetään. Nuorten edustajiston toimintaa tuetaan. Nuorten aktivoinnilla pyritään siihen, että jokaisella nuorella olisi ainakin yksi harrastus, joka antaisi hyvän pohjan nuoren elämälle tulevaisuutta, koulunkäyntiä ja työelämää varten sekä loisi muutoinkin hyvinvointia nuoren elämään. Nuorten palveluverkosto toimii moniammatillisena tukena nuorten asioissa.

Etsivän nuorisotyön yhteistyömuotoja kehitetään muun muassa oppilaitosten ja nuorten työpajan kanssa. Järjestetään tarvittaessa hyvinvointisuunnitelman mukaisesti ryhmätoimintaa nuorten tukemiseksi ja osallisuuden lisäämiseksi. Yhteistyötä eri viranomaisien ja toimijoiden kesken edelleen tiivistetään nuorten hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Sivukyliä nuorisotoimintaa kehitetään edelleen. Osallistutaan lasten ja nuorten alueelliseen ja kansainväliseen toimintaan resurssien puitteissa. Nuorisotoimi järjestää vuorostaan kansainvälinen nuorisoleirin Taivalkoskella keväällä/kesällä 2016.

Talousarviossa varataan 38.000 euron määräraha nuorten kannustinrahaa varten. Kannustinrahan tarkoituksena on sitouttaa kouluttautuvia henkilöitä kotikuntaan siten, että he ovat valmiita palamaan Taivalkoskelle opiskelunsa jälkeen työhön/yrittäjäksi. Kannustinrahan jakamisesta päättää sivistyslautakunta.

Liikuntatoimessa kehitetään edelleen melontakeskuksen, Taivalvaaran hiihtokeskuksen, kiipeily- ja frisbeegolfradan sekä seikkailupuiston toimintaa siten, että toiminnoilla tuetaan sekä kuntalaisten omaa liikkumista että matkailua. Taivalvaaran olosuhteita ja palveluita kehitetään edelleen tukemaan myös harjoittelu- ja kilpailutoimintaa. Hiihtokeskuksen toimintaa pyritään saamaan edelleen yrittäjävetoiseksi. Talousarviossa ei ole varauduttu hiihtokeskuksen toiminnan järjestämiseen kunnan omana työnä. Taivalvaaraa hyödynnetään myös kesätoiminnassa kuten esimerkiksi frisbeegolfissa ja kiipeilyssä. Markkinointia tehostetaan edelleen yhdessä kulttuuritoimen ja yrittäjien sekä muiden toimijoiden kanssa.

Liikuntatoimessa paneudutaan hyvinvointisuunnitelman mukaisesti erityisesti terveysliikuntaan ja koulujen liikuntaympäristöihin. Pyritään panostamaan myös henkilökoh- taiseen liikuntaneuvontaan. Kehitetään liikuntavälinekirjastoa, josta kuntalaiset voivat lainata liikuntavälineitä määrääjäksi. Toteutetaan lasten ja nuorten terveysliikuntaoh- jelmaan kirjattuja toimenpiteitä. Liikuntatoimi on mukana omalla asiantuntemuksel- laan yhteistyökumppanina erilaisten kilpailujen kuten muun muassa maastohiihdon, mäkihypyn ja yhdistetyn SM-kisojen sekä kumparelaskun Pohjoismaiden mestaruus- kilpailujen kisajärjestelyissä.

Peruskoulun uimaopetustoimintaa jatketaan edelleen.

Nuoriso- ja liikuntatoimessa tehdään alueellista yhteistyötä käytettävissä olevien re- surssien puitteissa.

Hankkeisiin osallistutaan resurssien puitteissa.

Vapaa-aikatoimessa toteutetaan kehittämissuunnitelmaa vuosille 2016 – 2018.

Työllistämisyksikkö

Työllistämässä on tapahtunut merkittäviä muutoksia kahden viimeisen vuoden ai- kana. Työllistäminen TE-toimiston maksamalla palkkatuella on ollut useaan ottee- seen kokonaan pysähdyksissä siten, ettei uusia sopimuksia ole voitu lainkaan tehdä. Silloin, kun palkkatukia on voinut hakea, on niitä myönnetty vain hyvin pitkään työt- tömänä olleisiin. Koska Taivalkosken kunta on aktiivisesti hoitanut työllistämistä, on kyseiset kriteerit täyttyviä henkilöitä hyvin vähän eikä kaikkiin paikkoihin TE-toimisto ole pystynyt osoittamaan heidän kriteerinsä täyttyviä työnhakijoita. Tämä suunta tulee edelleen jatkumaan, koska näköpiirissä ei Suomen korkean työttömyyden vuoksi ole, että palkkatukipolitiikka olisi muuttumassa nykyisestäään. Tästä syystä työmarkkina- tuelle putoavien määrä tulee nousemaan, mikäli työllistämistä ei pystytä jollakin muul- la keinolla hoitamaan. Mikäli kunta työllistää kokonaan omin kustannuksin, vähenee työllistettävien määrä puoleen, koska toimitaan nettomäärärahan puitteissa.

Edellä olevan vuoksi kehitetään toimintamalli, jossa kunta tukee työnantajia, jotka työllistävät vähintään kuudeksi kuukaudeksi työttömän nuoren (alle 29-vuotiaat) tai pitkään työttömänä olleen henkilön, joka täyttää työllistämisen kriteerit. Siitä miten tu- ki kanavoidaan työnantajille, miten tuen suuruus määräytyy ja mitkä ovat työllistämi- sen kriteerit päättää sivistyslautakunta. Tuen saannin edellytyksenä on, että työllistet- tävälle työntekijälle maksetaan työehtosopimuksen mukainen palkka. Tällä uudella keinolla voidaan työllistää kaksinkertainen määrä siihen verrattuna, jos kunta itse työllistäisi kokonaan omin kustannuksin. TE-toimiston myöntämiä palkkatukia pyri- tään kuitenkin edelleen saamaan mahdollisimman paljon kunnan omiin yksiköihin työllistettäessä. Useimpien tukityöllistettävien työkyky on kuitenkin nykyisin alentunut tiukentuneiden palkkatuen myöntämisen kriteereiden vuoksi niin, että he tarvitsisivat ohjausta työelämään ja erilaisiin palveluihin/tukitoimiin. Nuorten tulisi saada mahdolli- simman pian ammattiin valmistuttuaan työkokemusta, koska työkokemus on ratkai- sevaa myöhemmin avoimille työmarkkinoille sijoittumisessa, vaikka työ ei olisikaan täysin ammattia vastaavaa. On tärkeää, että nuorelle työntekijälle on ohjausta työ- elämän pelisääntöihin yms., jotta työ sujuisi sekä työnantajaa että työntekijää tyydyt- täväällä tavalla ja auttaisi näin nuorta työllistymään myös tukijakson jälkeen. Ilman ammatillista koulutusta olevien nuorten osalta on tärkeää ohjaus ammatilliseen koulu- tukseen ja/tai tarvittaviin palveluihin/tukitoimiin. Edellä olevan vuoksi ohjausresurssia lisätään palkkaamalla työllistämisyksikköön ohjaaja.

Tehdään edelleen kiinteää yhteistyötä työvoimaviranomaisten sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Kehitetään palveluverkostoa eri yhteistyötahojen kanssa.

Työllistämässä toimitaan sivistyspalvelujen nettomäärärahan puitteissa joustavasti siten, että työllistäminen tuottaa mahdollisimman hyvän tuloksen yksilön kannalta ja myös kunnan kannalta ottaen huomioon kunnan maksettavaksi tuleva työmarkkinatuen osuus. Työllistämässä käytetään mahdollisuuksien mukaan TE-toimiston palkkatukea, työnantajille maksettavaa tukea ja tarvittaessa kunnan omalla rahalla työllistämistä sivistyspalvelujen määrärahan puitteissa. Erityisesti kiinnitetään huomiota nuorten yhteiskuntatakuun toteutumiseen. Kuntien kustannusvastuu työmarkkinatuista on huomattavasti noussut viimeisen vuoden aikana. Tämän vuoksi tavoitteena työllistämässä on, ettei työmarkkinatuella olevien määrä merkittävästi lisääny nykyisestä.

Valmistaudutaan työvoiman palvelukeskuksen toiminnan alkamiseen yhteistyössä TE-toimiston ja Kelan sekä sosiaali- ja terveystoimen kanssa. Palvelukeskusten on tarkoituksena aloittaa toimintansa koko maassa vuonna 2016.

Työpajatoiminnassa painotetaan nuorten elämönhallintataitoja ja urasuunnittelua sekä nuorten hyvinvoinnin lisäämistä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Työpajassa ja työllistämisyksikössä tehdään kiinteää yhteistyötä etsivän nuorisotyön kanssa. Työpaja on merkittävässä asemassa nuorten yhteiskuntatakuun toteuttamisessa.

Tuetaan erilaisten kuntoutuspalveluiden tekemistä muun muassa järjestämällä työkeilumahdollisuuksia kunnan yksiköihin.

Osallistutaan kumppanina Taivalkosken Kuuhu ry:n Uutta Työtä Taivalkoskelle -hankkeeseen ja mahdolliseen jatkohankkeeseen. Työllistämisyksikkö maksaa 1/3 kuntaosuudesta Taivalkosken Kuuhu ry:n projektista. Nuorten työpaja ja työllistämisyksikkö osallistuvat mahdollisiin muihin kehittämishankkeisiin käytettävissä olevien määrärahojen ja resurssien puitteissa.

Toteutetaan työpajan ja työllistämisyksikön kehittämissuunnitelmaa vuosille 2016 – 2018 määrärahojen puitteissa.

Ruokahuolto

Laadullista kehittämistä jatketaan muun muassa kehittämällä ruokalistaa siten, että voidaan hakea Sydänmerkkiä, jolla osoitetaan ruuan terveellisyttä. Yhteistyökokouksia ruokahuollon sekä sosiaali- ja terveystoimen vastuhenkiöiden kesken jatketaan. Kehittämistoimia tehdään resurssien puitteissa kuitenkin siten, ettei niillä ole asiakashintoja merkittävästi nostavaa vaikutusta. Henkilöstön työssä jaksamista edistetään noudattaen sivistyspalvelujen henkilöstön hyvinvointi- ja täydennyskoulutussuunnitelmaa resurssien puitteissa. Ikääntyviä ja työrajoitteisia työntekijöitä tuetaan tarvittaessa esimerkiksi järjestelemällä työtehtäviä uudelleen.

Toteutetaan ruokahuollon kehittämissuunnitelmaa vuosille 2016 – 2018 määrärahojen puitteissa.

Arviointikohteet valtuustokaudella 2013 – 2016.

Varhaiskasvatus

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2016</i>
Lapsen vasun (henkilökohtaisen suunnitelman) laatiminen lapselle	% kaikista päivähoidon kirjoilla olevista lapsista	75 %
Koulutetun henkilökunnan määrä koko henkilökunnasta (tilanne 10/12 n. 50 %)	% henkilökunnasta	70 %
Hoidossa olevien lasten lukumäärä	lasten määrä 31.12.2016	130
Hoitopäivien määrä päivähoidossa:		
osapäiväiset	toteutuneita hoitopäiviä/vuosi	5.200/vuosi
kokopäiväiset	toteutuneita hoitopäiviä/vuosi	10.500/vuosi

Perusopetus

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2016</i>
1. Perusopetuksen tila:		
Päättötodistuksen keväällä saaneet		100 %
Jatko-opintoihin sijoittumattomat	enintään % päättötodistuksen saaneista	5 %
2. Erityisopetus, tukiopeus:		
Erityisen tuen piiriin siirretyt	% kaikista oppilaista	enintään 12 %
Erityisopetuksen määrä	% koko tuntimäärästä	enintään 19 %
Tukiopeuksen määrä	keskiarvo tuntia/viikko	6 tuntia/vk

Toisen asteen koulutus

<i>Arviointikohde</i>	<i>Tunnusluku</i>	<i>Tavoite 2016</i>
Lukio:		
1. Oppimaan oppiminen:		
Oppilaiden sijoittuminen jatkokoulutukseen (opiskelupaikan vuoden loppuun mennessä saaneet)	% keväällä kirjoittaneista	50 %
Ylioppilaskirjoitusaineiden tulokset	keskiarvo keväällä	3,8
2. Keskeyttäneet	yli kuukauden koulussa olleista keskeyttäneet %	enintään 6,8 %

Kansalaisopisto

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2016
1. Opetuksen tila:		
Opetustuntien määrä	tuntia/vuosi vähintään	4.400 tuntia
Opiskelijamäärä (kerran laskettuna)	opiskelijoita/vuosi	900 opisk.
2. Asiakastytyväisyysindeksi	indeksin ka	ka 4
3. Opetuksen uudistuminen		
Uudet opiskelijat (vrt. vuosi 2012)	% opiskelijoista	5 %
Uusia kursseja	% kurssimäärästä	10 %
4. Opetuksen saavutettavuus sivukylillä:		
Tarjottujen opetustuntien määrä sivukylillä	tuntia/vuodessa sivukylillä	500 tuntia

Kulttuuritoimi

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2016
1. Kulttuuritilaisuudet		
Kulttuuritilaisuuksiin osallistuneiden määrä yhteensä	osallistujia vuodessa	8.500
Erikseen Pääatalo-viikon tapahtumiin osallistuneet	määrä vuodessa	5.200
2. Hankkeitten määrä/kulttuurituottaja:		
Haetut paikalliset hankkeet	hanketta/vuosi	6
Haetut yhteistyöhankkeet	hanketta/vuosi	1
3. Pääatalokeskuksen kävijämäärä	henkilöä/vuosi	5.000*

*sisältää myös taidenäyttelyssä kävijät

Kirjastotoimi

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2016
Lainaukset	Lainausten määrä vuodessa	65.000
Käynnit	Käyntien määrä vuodessa	38.000
Verkkokäynnit	Käyntien määrä vuodessa	30.000

Vapaa-aikatoimi

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2016
1.Nuorisotilojen käyttö ja sivukylien nuoriso- ja liikuntatoiminta		
Nuorisotilojen käyttö:		
Nuorisotiloilla käynnit	käynnit vuodessa	2.700
Nuorisotilojen aukiolo	aukiolopäivät vuodessa	130
Sivukylien nuorisotoiminta	toimintaa vuodessa kertaa vähintään	8
Kerhotoimintaa sivukylillä	kerhoja vuodessa kertaa vähintään	30
Nedun ja nuorten toimintaryhmien järjestämät tapahtumat	tapahtumat vuodessa vähintään	10
Nuorisotyö kouluilla	kertaa vuodessa vähintään	10
2. Uimaopetus ja uimahallitoiminta:		
Kuudesluokkalaisista osaa uida	prosenttia kuudesluokkalaisista	90 %
Uimahallikäyntien määrä ilman uimaopetusta	määrä vuodessa	3.000

Työllistämisyksikkö

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2016
1. Työllistäminen		
Työmarkkinatuella olevien määrä	henkilöä vuoden lopussa	enintään 40

Ruokahuolto

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2016
1.Valmistuksen määrä	valmistettuja aterioita vuodessa	200.000
2. Vanhusten ateriapalvelun ateriamäärä	kotiin kuljetettujen aterioiden määrä vuodessa	6.000

Tilaresurssit

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2016
Koulujen käytössä olevat tilat	vuoden lopussa m ² enint.	9.178

Oppilaat

Arviointikohde	Tunnusluku	Tavoite 2016
Peruskoulutus	oppilaiden määrä 20.9.	480
Lukio	oppilaiden määrä 20.9.	69

Talous

	TP 2014 €	Alkuperäinen TA 2015 €	TA 2016 €	TS 2017 1000 €	TS 2018 1000 €
TOIMINTATUOTOT	1 100 020	947 602	1 028 360	1 028	1 028
TOIMINTAKULUT	-8 806 347	-9 177 602	-9 299 907	-9 328	-9 366
TOIMINTAKATE	-7 706 327	-8 230 000	-8 271 547	-8 300	-8 338
Poistot ja arvonalentumiset	-56 726	-93 041	-65 956	-57	-48
Laskennalliset erät	-224 051	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-7 987 104	-8 323 041	-8 337 503	-8 357	-8 386
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	589 314	628 348	613 765	613 765	613 765
Toimintakulut	-1 042 308	-1 214 509	-1 155 827	-1 155 827	-1 155 827
Toimintakate	-452 994	-586 161	-542 062	-542 062	-542 062
Tilikauden yli-/alijäämä	-452 994	-586 161	-542 062	-542 062	-542 062

3.2.7 Tekninen lautakunta

Toiminnan sisältö

Toiminta-ajatus:

Teknisen toimen tehtävänä on tuottaa yhdyskuntatekniset palvelut sekä ylläpitää kunnan kiinteistöt ja toimitilat taloudellisesti ja tarkoituksenmukaisesti sekä edistää hyvän rakennustavan, terveellisen, turvallisen ja viihtyisän elinympäristön luomista.

Toimialan toimintaa:

- kunnan kiinteistöjen ylläpito
- kunnan maa- ja metsätilojen hoito
- toimitilapalvelut: kiinteistöhoitopalvelut ja toiminnan kehittäminen (huomioidaan konsernikiinteistöt)
- kaukolämpölaitostoiminta: kunnan verkosto ja lämpökeskus sekä yhteistyö Tai-
valkosken Voima Oy:n kanssa
- taajaman vesi- ja viemärlaitostoiminta ja kunnan alueen vesihuollon kehittäminen
- jätehuollon järjestäminen ja kehittäminen
- kaavateiden ja yksityisteiden hoito (yksityistiet hoitosopimuksin)
- kunnan asuntoviranomaisasiat
- puistojen, yleisten alueiden ja ympäristön hoito
- maa-aineslupa-asiat
- maankäytön suunnittelu/kaavoituksen valmistelut
- liikuntapaikat ja reitistöt (mm. hiihtokeskus, melontakeskus)
- väestönsuojelun osatehtävät (valmiussuunnittelu/varautuminen häiriö- ja poik-
keusolosuhteisiin) ja palo- ja pelastustoiminnan rahoitus
- kunnan investointitoiminnan koordinointi ja toteutus
- konsernitehtävät: toimintasektorinsa osalta konsernin osatehtävissä ja osassa
hallintoja
- mukanaolo toimialaan liittyvissä elinkeinoelämän ja muiden sidosryhmien kehit-
tämistehtävissä ja yhteistyöhankkeissa
- selvitetään kolmannen sektorin käytön lisäämistä liikuntapaikkojen hoidossa
30.6.2016 mennessä

Lautakunta toimii rakennusvalvontaviranomaisena 1.1.2013 alkaen.

(Rakennusvalvontaviranomainen hoitaa eri laeissa kunnalle tai sen toimielimille mää-
rätty rakennusvalvontaan liittyvät tehtävät ja tuottaa kuntalaisille rakennus- ja maan-
käyttölainsäädännön vaatimat palvelut)

- valvoo yleisen edun kannalta rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtii, että ra-
kentamisessa noudatetaan, mitä laissa tai sen nojalla säädetään ja määrätään,
- huolehtii kunnassa tarvittavasta rakentamisen yleisestä ohjauksesta ja neuvon-
nasta,
- maa-ainesten ottamistoiminnan valvonta
- Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tehtävien rahoitus (ostopalve-
luna Kuusamosta).

Talousarvio 2016 ja taloussuunnitelma 2016 – 2018

Toimintaympäristö

Toimialaa kehitetään palvelukeskus -ajatuksella. Linjaus on kirjattuna 2010 laadittuun kunnan palvelustrategiaan. Toimialan painopisteet ja tavoitteet tukevat strategiassa linjattuja konsernin painopistealueita. Toiminnan jatkuvalla ja pitkäjänteisellä kehittämisellä, uusilla toimintamalleilla ja kustannusten toimintayksikkölähtöisellä kohdentamisella ja seurannalla on pystytty vastaamaan resurssileikkauksiin siten, että palvelutuotanto on pystytty hoitamaan. Lisäksi täytyy ennakoida sektorin tulevaisuuteen vaikuttavat asiakkuudet ja niissä tapahtuvat muutokset esimerkiksi sote-ratkaisuihin ja aluehallintoratkaisuihin liittyen. Kunnan toimitilat ovat keskeinen peruspalveluiden tukitoiminto, jonka sisällä tapahtuu muutoksia asiakkaiden tilatarpeissa. Isona muutoksena oli ammatillisen koulutuksen tilatarpeen pienentyminen ja sitä kautta vapautuvien tilojen ratkaisut. Koulutoiminnasta vapautuneiden koulukiinteistöjen tulevaisuus on myös saatava ratkaistua kohtuullisessa ajassa. Vapautuneita tiloja on myyty.

Yhteiskunnan muutosvauhti on kiivas ja muutostilassa olevat ympäristötekijät ovat lisääntyneet. Valtion tuki kuntien investointeihin on lähes loppunut. EU-rahoitusta on saatavissa lähinnä yleishyödyllisiin ja kehityshankkeisiin sekä elinkeinopoliittisin perustein toteutettaviin hankkeisiin. 2014 alkaneella uudella EU-ohjelmakaudella tukirahoitus suuntautuu entistä enemmän suoraan elinkeinotoimintaan ja kunnan investointikohteiden hankerahoitusten saaminen vaikeutuu.

Kunnan investointitarpeet suuntautuvat pääosin rakennetun kunnallistekniikan ja rakennuskannan saneeraus- ja uusinvestointien alueelle. Kunnalle siirtynyt ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän kiinteistömässä osaltaan on kasvattanut ylläpitoinvestointitarpeita.

Toimialan henkilöstön ikärakenne on suppea ja keski-ikä korkea. Eläköityminen ei tapahdu kaavamaisesti laskettujen eläkkeellesiirtymisaikojen puitteissa vaan usein erilaisina ”ennenaikaisina” eläkkeelle siirtymisinä. Keski-ikä noudettaessa erilaiset työperäiset sairaudet ovat lisääntymään päin. Henkilöstöpolitiikka on entistä suurempi haaste henkilöstön edelleen ikääntyessä. Toimialalla on suoritettava ennakoivaa ja joustavaa rekrytointia ja käytännön työhyvinvointitoimenpiteitä työvoimaresurssin turvaamiseksi.

Viranomaistehtäviin liittyen toimintaympäristössä on tapahtunut muun muassa seuraavia muutoksia:

Taivalkosken kunnan rakennusjärjestyksen uudistaminen on suoritettu vuoden 2014 aikana. Uusi rakennusjärjestys hyväksyttiin valtuustossa 4.6.2015. Rakennusjärjestyksellä annetaan paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioonottamisen sekä hyvän elinympäristön toteuttamisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset. Rakennusjärjestys on laadittu teknisen toimen omana työnä käyttäen apuna Kuntaliiton laatimaa opasta rakennusjärjestyksen laatimisesta.

Muita merkittäviä toimintaympäristön muutoksia ovat muun muassa uudisrakentamisen energiamääräysten merkittävät muutokset, jotka ovat tulleet voimaan 1.7.2012. Lisäksi energiamääräykset ovat laajentuneet koskemaan myös rakennusten peruskorjaushankkeita. Rakennustuoteasetus on tullut voimaan 1.7.2013 ja sen seurauksena lähes kaikkia rakennustuotteita koskeva CE-merkintä on tullut pakolliseksi. Rakennusvalvonnan tulee osaltaan huolehtia siitä, että rakennushankkeissa käytetään CE-merkinnällä varustettuja tuotteita.

Rakennusvalvonnalle on annettu tehtäväksi valvoa kotitalouksien ilmoitusvelvollisuuden noudattamista verohallinnolle rakennustyössä käytetyistä työntekijöistä ja urakoitsijoista. Ilmoitusvelvollisuus koskee 1.7.2014 jälkeen tehtäviä luvanvaraisen rakennustyön käyttöönotto- tai loppukatselmuksia.

Kunnan tulee varautua lähivuosina rakennusvalvonnassa sähköiseen asioiden hallintaan. Sähköinen asioiden hallinta tarkoittaa muun muassa sitä, että lupaprosessit voidaan hoitaa kokonaan sähköisenä ja että vanha lupa-arkisto muutetaan digitaaliseen muotoon. Sähköiseen asioiden hallintaan siirtyminen vaatii suunnitelman tekemistä ja myöhemmässä vaiheessa omien resurssien käyttöä ja myös rahallista panostusta. Sähköinen asiointi (Lupapiste) otetaan käyttöön vuoden 2016 aikana. Lupapiste on sähköinen asiointipalvelu, jossa kansalaiset, yritykset ja yhteisöt hoitavat lupa- ja ilmoitusasiansa vuorovaikutuksessa viranomaisten ja muiden osapuolten kanssa. Lupapiste koostuu neuvontapalvelusta ja hakemuspalvelusta. Tekninen lautakunta on päättänyt Lupapisteen käyttöönotosta 21.5.2015. Sähköisestä dokumenttien hallintaohjelmasta on tehty hankintapäätös 24.9.2015. Ohjelman avulla alkuvaiheessa rakennusvalvonnan lupa-arkisto muutetaan sähköiseen muotoon.

Asetus haja-asutusalueiden jätevesien käsittelystä on tullut voimaan vuoden 2004 alusta ja vanhat jätevesijärjestelmät tulee saattaa asetuksen mukaiseksi 15.3.2018 mennessä. Jätevesiasetukseen on suunnitteilla lievennyksiä. Uudisrakentamista ja merkittäviä peruskorjauksia asetus on koskenut heti sen voimaan tultua.

Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun alueellista yhteistyötä koskevat päätökset Kuusamon, Posion ja Taivalkosken kesken on tehty kunnissa ja uusi valvontayksikkö on aloittanut vuoden 2011 alusta. Viranomaistehtävien hoito on siirtynyt uudelle yksikölle.

Painoalueet

Palvelustrategian mukaisesti suunnittelukaudella jatketaan toimialan kehittämistä tukipalveluyksikkö -linjauksella. Samalla korostetaan toimintayksikkökohtaista asiakkuuksiin perustuvaa rahoitusrakennetta. Toimiala tuottaa merkittävässä määrin kunnan sisäisiä tukipalveluja toisten hallintokuntien käyttöön; esimerkkinä kiinteistönhoito, joka sitoo toimialan henkilöstöresursseista yli puolet. Toisena selkeänä palvelukonaisuutena ovat liikelaitostyyppiset palvelut (lämpö, vesi, jätehuolto), joiden kustannukset kokonaisuudessaan katetaan asiakasmaksuin. Kolmantena kokonaisuutena ovat pääosin verorahoituksella tuotetut/ostetut palvelut kuten kaavoitus, palo/pelastus, tienpito, puistot, yleiset alueet, liikuntapaikat ja reitistöt.

Toimitilojen käyttöä ohjattaessa on koko palvelutuotanto ja koko konsernin palvelukäytössä olevat tilat huomioitava niin vähenevien kuin lisääntyvienkin tarpeiden osalta kokonaistaloudellisen tilahallinnon varmistamiseksi.

Liikelaitostyyppisillä toiminnoilla (kaukolämpö- ja vesilaitos) toimintaperiaatteena on kustannusvastaavuus, toimintavarmuus ja kohtuullisen koron tuottaminen omistajan sijoittamalle pääomalle. Tuotteiden hintaan kohdennetaan kaikki kustannusten osatekijät tariffilaskennassa. Lisäksi tariffeissa otetaan huomioon laitosten investointitarpeet, joten laitosten investointiohjelmat katetaan kuluttajamaksuista, eivätkä laitokset näin ollen rasita kunnan taloutta. Liikelaitosten osalta yksi suunnittelukauden painopiste on valmiussuunnittelun pitäminen ajan tasalla ja tehokas varautuminen arjen poikkeustilanteisiin.

Nykyinen jätevedenpuhdistamo peruskorjattiin 2007/2008 ja laitokseen rakennettiin biologinen puhdistamo-osa. Hanke valmistui 2008 ja on saavuttanut hyvin puhdistuksen mitoitussarvot. Jatkohankkeena on toteutettava vanhojen selkeytyslaitteiden kunnostaminen. Suunnittelu on toteutettu 2012. Kaava-alueen lievealueiden jätevesiasioiden ratkaisu on saatettu päätökseen 2015 liittämällä ne taajaman puhdistamon piiriin. Ensimmäinen vaihe toteutettiin 2013 Jänispalon suunnan liittämisenä ja toinen vaihe 2014 Asutusalueen suunnan liittämisenä. Loput lähialueet on liitetty 2015.

Kaukolämmön markkina-asema on ollut viime vuosina erittäin hyvä. Kunnassa on 90-luvulta saakka tehty vuosittain lämpöverkoston saneeraustöitä ja pääosa runkolinjoista ja osa talolinjoista on uudistettu eli niin sanottua ”korjausvelkaa” ei ole. Varautumisen osalta linjaston varrella oleva LK1 (6 MW) on varmistettu 2013 omalla sähkögeneraattorilla.

Kunnan lämpölaitos tekee tiivistä yhteistyötä yhtiötetyn lämmöntuotannon (Taivalkosken Voima Oy) kanssa. Yhtiö on kasvanut ja kehittänyt voimakkaasti toimintaansa. Yhtiö investoi vuoden 2005 loppupuolella savukaasupesurin ja toteutti 2010 - 2011 uuden kattilalaitoksen investoinnin (n. 3.500.000 €).

Tienpito toteutetaan valtuuston hyväksymän raportin (97) periaatteiden mukaisesti. Lautakunta on tiukkojen raamien puitteissa ylläpitänyt tieverkon palvelut. Tiekuntien hallinto on kertaalleen saatettu kunnan toimesta ajan tasalle ja tiekuntien kanssa kunnalla on hoitosopimukset. Tiekuntien toiminnan aktiivisuutta pyritään edesauttamaan. Taivalkosken kunta on mukana Kuusamon kaupungin vetämässä Koillismaan yksityistieverkon kehittämishankkeessa, jonka yksi päätavoite on yksityisteiden tiekuntien aktivointi Kuusamon, Posion, Pudasjärven ja Taivalkosken kunnan alueella.

2008 kilpailutettiin teiden hoito yhdessä Pudasjärven kaupungin, Taivalkosken kunnan ja Tielaitoksen kanssa. Kilpailuttamisen jälkeen tehtiin sopimus 5-vuotisesta hoidon alueurakasta. Hoitourakka jatkui 5-vuotissopimuksen mukaan syksyyn 2013. Uusi kilpailutus seuraavalle 5-vuotiskaudelle oli keuhkokuumeella 2013. Kilpailutus käytiin yhdessä ELY:n ja Pudasjärven kaupungin hoitoteiden ja katujen kanssa. Urakoitsijaksi valittiin seuraavalle urakkakaudelle 2013 – 2018 Destia Oy eli sama urakoitsija, joka toimi edellisellä sopimuskaudella, jatkaa urakoitsijana.

Taivalkosken kunnan jätehuolto muuttui 1.1.2013 alkaen. Aiemmin Kuusamoon toimitettu jäte ruvettiin toimittamaan Oulun kaupungin jätteenpolttolaitokselle. Vuositasolla jätettä toimitetaan polttoon n. 800 - 900 tn. Kunnan Matovaaran jäteasemalle perustettiin polttokelpoisen jätteen välivarastointipaikka, josta jäte toimitetaan urakoitsijan toimesta määrävälein Oulun energialaitokselle. Jätehuollon muutoksen seurauksena tekninen lautakunta antoi uudet jätehuoltomääräykset. Lisäksi vuoden 2013 alusta lukien on kunnan toimesta järjestetty lasille ja pienmetallille erilliset keräyspisteet kauppojen yhteyteen (S-market, K-market, Tyrävaaran kyläkauppa, Metsäkylän kyläkauppa ja kunnan varikko).

Biojätteen erilliskeräys lopetettiin myös 1.1.2013 ja nyt biojäte menee polttokelpoisen jätteen mukana Ouluun. Poltettavaksi tai muuhun hyötykäyttöön kelpaamaton jäte toimitetaan edelleen Kuusamon kaatopaikalle. Tuottajavastuu laajenee 1.1.2016 ja esimerkiksi kartongin osalta valtakunnallinen toimija järjestää kierrätyksen.

Palo- ja pelastustoimen valtakunnalliset keskittämiset suoritettiin 2004. Palo- ja pelastustoimintaa Taivalkoskella hoitaa Oulun kaupungin liikelaitos. Väestönsuojelu- ja valmiustehtäviä jäi merkittävässä määrin kunnille. Nyt valmistelussa olevassa aluehallinnon uudistuksessa kaavaillaan palo-pelastustoimen uudelleen organisointia aluehallinnon yhteyteen.

Rakennusvalvonnan osalta uudistetut energiamääräykset ja rakennustuoteasetus tuovat perehdyttämistarvetta rakennushankkeeseen ryhtyville, pääsuunnittelijoille ja vastaaville työnjohtajille. Aloituskokousten merkitys korostuu entisestään ja niiden pitämisen tarve laajenee myös pienempiin rakennushankkeisiin.

Vuoden 2015 aikana valmistellaan esitys valtuustolle kunnan perimistä rakennusvalvonnan lupa-, tarkastus- ym. maksuista, nykyinen taksa on tullut voimaan vuonna 2011. Tehdään esitys valtuustolle maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamisesta ja ottamistoiminnan valvonnasta suoritettavista maksuista, nykyinen taksa on tullut voimaan 2002.

Strategiset tavoitteet 2016 – 2018

Tavoite 1:

Elinkeinoelämän vilkastumisen vaikutukset infraan ja palvelurakenteisiin pyritään ennakoimaan ja ennakkoinnilla tukemaan hankkeen ja palvelurakenteiden onnistunutta kohtaamista.

Tavoite 2:

Palvelukäytöstä vapautuvat tilat pyritään realisoimaan ja käytössä olevien tilojen määrä optimoimaan.

Tavoite 3:

Tieverkon palvelut järjestetään riittäväällä tavalla koko kunnan alueella.

Tavoite 4:

Aktiivisella ympäristön hoidolla ja kaavoituspolitiikalla jatketaan alueen vetovoimaisuuden kohottamista ja kuntaimagon kehittymisen tukemista.

Tavoite 5:

Loma-asuntojen varustelutason parantaminen ja laajennustarpeet lisäävät loma-asuntoja koskevia rakennuslupia. Asuinrakennusten ja yleisten rakennusten rakentaminen näyttää pysyvän ennallaan suunnittelukaudella. Tavoitteena on tuottaa kuntalaisille riittävät maankäyttö- ja rakennuslainsäädännön vaatimat palvelut. Siirrytään lähivuosina sähköiseen asioiden hallintaan.

Tunnusluvut

	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Rakennusluvut	131	120	120	120	120
Valmistuneet asunnot	4	10	10	10	10
Valmistuneet rakennukset	69	80	80	80	80
Poikkeamislupien lausunnot	15	10	10	10	10
Maisematyöluvut	2	2	2	2	2

Taulukossa esitetyt luvut ovat edellisten vuosien toteutumisesta päätetyjä arviolukuja, eikä niitä voida pitää toiminnan tavoitetta kuvaavina lukuina.

Mitattava kohde	Tavoite	Mittari	2015	2016	2017	2018
1. Toimitilat						
* toimitilojen määrä	määrä seuraa väestö- ja palvelurakennetta	kokonaiskerros-m ² :n määrän vertailu asukaslukuun 1.1. (kerros-m ² /asukasluku 1.1.)	11,80	11,99	12,16	12,34
* opetustoimi	määrät asiakkuuksien mukaan mitoitettut ja tarvetta ennakoivat	opetustoimen kerros-m ² :n määrän vertailu oppilasmäärään (kerros-m ² /oppilasmäärä)	28,7	28,6	29,8	29,8
* sosiaali- ja terveystoimi	määrät asiakkuuksien mukaan mitoitettut ja tarvetta ennakoivat	sosiaali- ja terveystoimen kerros-m ² :n määrän vertailu asukasmäärään (kerros-m ² /asukasluku 1.1.)	1,68	1,70	1,73	1,75
* kustannuskehitys €/kerros-m ²	ei ylitä yleistä indeksikehitystä	€/kerros-m ² – vertailu indeksimuutokseen	23,2	23,3	23,3	23,3
2. Lämpölaitos						
* kuluttajahinta	kilpailukykyiset hinnat	energia €/MWh perusmaksu €/v	46 270	48 280	49 300	49 300
* kokonaislaatu	asiakastyytyväisyys	kyselytutkimus/valtuustokausi	tehty			

3. Vesi- ja viemäri- laitos						
* kuluttajahinta	kilpailukykyiset hinnat	€/m ³ perusmaksu €/v	4,22 124	4,40 130	4,60 160	4,60 160
* kokonaislaatu	asiakastyytyväisyys	kyselytutkimus/valtuustokausi	tehty			
* veden ja jäteveden laatu	täyttää asetetut raja-arvot	jatkuva tarkkailu/tulokset	6 kpl/vuosi	6 kpl/vuosi	6 kpl/vuosi	6 kpl/vuosi

Tunnusluvun kohde	Yksikkö	Selite	2015	2016	2017	2018
1. Henkilöstö						
* määrä	lukumäärä	vakinainen henkilöstö	45	45	43	43
2. Kiinteistöt (omat)						
* kokonaisala	kerros-m ²	kunnan suoraan hallitsemat	51892	50257	50257	50257
* nettomenot yhteensä	€	vain ulkoiset menot ja tulot	1201880	1171599	1171599	1171599
3. Lämpölaitos						
* tariffi	€/MWh	sisältää alv:n 24 %	46	48	49	49
* myynti	MWh		29000	29000	29200	29200
* liittäjät	kpl kpl	liittäjät kulutuspisteet	320	324	328	328
4. Vesi- ja viemäri- laitos						
* tariffi	€/m ³	sisältää alv:n 24 %	4,22	4,40	4,60	4,60
	perusmaksu	sisältää alv:n 24 %	124	130	160	160
* myynti	m ³		170000	175000	175000	175000
* liittäjät	kpl		665	680	685	685
5. Tiet						
* kaavatiet	km		34	34,8	36	36
	€/km		1700	1800	1800	1800
* yksityistiet (hoitosopimustiet)	km		261	265	265	265
	€/km		1200	1300	1300	1300
* avustettavat tiet	km		87	87	87	90
	€/km		700	750	750	750

Talousarvio 2016

Toiminnalliset tavoitteet 2016

Tavoite 1:

Tehdään kokonaisselvitys Taivalkosken kunnan toimintojen turvaamisesta pidemmässä sähköhäiriötilanteessa.

Tavoite 2:

Selvitetään/ennakoidaan tulevan sote-aluehallintoratkaisun vaikutukset toimialan palvelutuotantoon.

Tavoite 3:

Suoritetaan tarpeelliset rekrytoinnit henkilöstön kapean/korkean ikähaitarin tilanteessa palveluiden jatkuvuuden turvaavalla tavalla.

Tavoite 4:

Käytöstä poistuneet tilat realisoidaan maksimaalisesti.

Tavoite 5:

Rakennuslupahakemukset käsitellään 1 – 5 viikkoa hakemuksen jättämisestä. Rakennustarkastaja on maanantaisin toimistolla tavattavissa asiakaspalvelua varten.

Talous

	TP 2014 €	Alkuperäinen TA 2015 €	TA 2016 €	TS 2017 1000 €	TS 2018 1000 €
TOIMINTATUOTOT	2 704 517	2 822 601	2 808 658	2 809	2 809
TOIMINTAKULUT	-5 041 516	-5 284 601	-5 282 968	-5 283	-5 283
TOIMINTAKATE	-2 336 999	-2 462 000	-2 474 310	-2 474	-2 474
Poistot ja arvonalentumiset	-1 483 762	-1 525 204	-1 553 222	-1 431	-1 270
Laskennalliset erät	-128 143	0	0	0	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 948 905	-3 987 204	-4 027 532	-3 905	-3 745
SISÄISET ERÄT					
Toimintatuotot	1 892 397	2 028 783	1 874 222	1 873 334	1 873 334
Toimintakulut	-526 750	-475 440	-418 243	-418 243	-418 243
Toimintakate	1 365 647	1 553 343	1 455 979	1 455 091	1 455 091
Tilikauden yli-/alijäämä	1 365 647	1 553 343	1 455 979	1 455 091	1 455 091

3.2.8 Toimielinten toimintakatteet ja niiden prosentuaaliset osuudet ulkoisten erien osalta

Toimielinten toimintakatteet ja niiden prosentuaalinen osuus koko kunnan toimintakatteesta ulkoisten erien osalta vuoden 2016 talousarviossa		
	Euroa	%
Keskusvaalilautakunta	-642	0,00
Tarkastuslautakunta	-22 497	0,08
Valtuusto	-42 500	0,15
Kunnanhallitus	-3 140 431	11,06
Sosiaali- ja terveystalokunta	-14 430 091	50,84
Sivistyslautakunta	-8 271 547	29,14
Tekninen lautakunta	-2 474 310	8,72
Yhteensä	-28 382 018	100,00

3.3 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmissa vuoden 2015 talousarvioluvut sisältävät myös käyttösuunnitelmilla tehdyt muutokset.

TULOSLASKELMA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos	TS 2017	TS 2018
Ulkoinen ja sisäinen				%	1 000 eur	1 000 eur
Toimintatuotot						
Myyntituotot	3 936 706,35	4 043 882	3 998 995	-1,1	4 017	4 031
Maksutuotot	1 636 757,09	1 453 859	1 605 892	10,5	1 606	1 606
Tuet ja avustukset	646 218,40	572 052	545 649	-4,6	546	546
Muut toimintatuotot	2 345 895,85	2 502 871	2 394 549	-4,3	2 376	2 376
Toimintatuotot	8 565 577,69	8 572 664	8 545 085	-0,3	8 545	8 559
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-15 902 310,38	-16 637 404	-16 928 776	1,8	-17 031	-17 177
Palvelujen ostot	-12 901 519,48	-12 925 217	-12 927 818	0,0	-12 942	-12 946
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 101 090,40	-3 100 377	-3 047 019	-1,7	-3 044	-3 044
Avustukset	-1 394 723,87	-1 617 405	-1 564 126	-3,3	-1 554	-1 554
Muut toimintakulut	-2 250 478,59	-2 523 037	-2 459 364	-2,5	-2 441	-2 441
Toimintakulut	-35 550 122,72	-36 803 440	-36 927 103	0,3	-37 012	-37 162
Toimintakate	-26 984 545,03	-28 230 776	-28 382 018	0,5	-28 467	-28 603
Verotulot	11 371 295,22	11 566 000	11 621 000	0,5	11 985	12 122
Valtionosuudet	18 730 832,00	18 199 976	18 829 181	3,5	18 495	18 595
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	5 609,79	10 000	14 000	40,0	6	6
Muut rahoitustuotot	116 013,78	117 000	164 000	40,2	159	154
Korkokulut	-90 373,32	-86 000	-87 000	1,2	-77	-77
Muut rahoituskulut	-1 812,00	-500		-100,0		
Rahoitustuotot ja -kulut	29 438,25	40 500	91 000	124,7	88	83
Vuosikate	3 147 020,44	1 575 700	2 159 163	37,0	2 101	2 197
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 918 223,44	-2 100 000	-2 100 000	0,0	-1 700	-1 500
Poistot ja arvonalentumiset	-1 918 223,44	-2 100 000	-2 100 000	0,0	-1 700	-1 500
Satunnaiset tuotot ja kulut						
Satunnaiset kulut	-219 807,00	-75 000	-450 000			
Satunnaiset tuotot ja kulut		-75 000	-450 000			
Tilikauden tulos	1 008 990,00	-599 300	-390 837	-34,8	401	697
Varausten ja rahastojen muutokset						
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	12 008,49	15 614	11 627	-25,5	11	11
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten ja rahastojen muutokset	12 008,49	15 614	11 627	-25,5	11	11
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 020 998,49	-583 686	-379 210	-35,0	412	708

Tuloslaskelmassa on satunnaisena kuluna varauduttu maksamaan OSEKille OSAOn Taivalkosken yksikön toiminnasta uhkaamassa oleva tappio, joka mahdollisesti aiheutuu vuonna 2014 OSAOn Taivalkosken yksikön heikosti onnistuneesta oppilashankinnasta. Kunnan maksuvelvollisuus mahdollisen tappion maksamiseen perustuu OSEKkin ja Taivalkosken kunnan välillä vuonna 2008 allekirjoitettuun luovutus sopimukseen, jolla Koillis-Pohjanmaan ammatillisen koulutuksen kuntayhtymän omistajakunnat (Pudasjärven kaupunki ja Taivalkosken kunta) luovuttivat kyseisen kuntayhtymän järjestämän koulutuksen järjestämisen Oulun seudun koulutuskuntayhtymälle (OSEKK).

TULOSLASKELMA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos	TS 2017	TS 2018
Ulkoinen				%	1000 eur	1000 eur
Toimintatuotot						
Myyntituotot	2 844 554,44	2 944 136	2 952 630	0,3	2 953	2 967
Maksutuotot	1 636 757,09	1 453 859	1 605 892	10,5	1 606	1 606
Tuet ja avustukset	646 218,40	572 052	545 649	-4,6	546	546
Muut toimintatuotot	954 437,89	942 486	950 427	0,8	950	950
Toimintatuotot	6 081 967,82	5 912 533	6 054 598	2,4	6 055	6 069
Toimintakulut						
Henkilöstökulut	-15 902 310,38	-16 637 404	-16 928 776	1,8	-17 031	-17 177
Palvelujen ostot	-12 085 692,04	-12 129 662	-12 147 553	0,1	-12 144	-12 148
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 824 765,93	-2 796 186	-2 780 919	-0,5	-2 778	-2 778
Avustukset	-1 394 723,87	-1 617 405	-1 564 126	-3,3	-1 554	-1 554
Muut toimintakulut	-859 020,63	-962 652	-1 015 242	5,5	-1 015	-1 015
Toimintakulut	-33 066 512,85	-34 143 309	-34 436 616	0,9	-34 522	-34 672
Toimintakate	-26 984 545,03	-28 230 776	-28 382 018	0,5	-28 467	-28 603
Verotulot	11 371 295,22	11 566 000	11 621 000	0,5	11 985	12 122
Valtionosuudet	18 730 832,00	18 199 976	18 829 181	3,5	18 495	18 595
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	5 609,79	10 000	14 000	40,0	6	6
Muut rahoitustuotot	54 670,45	61 000	107 000	75,4	102	97
Korkokulut	-29 029,99	-30 000	-30 000	0,0	-20	-20
Muut rahoituskulut	-1 812,00	-500		-100,0		
Rahoitustuotot ja -kulut	29 438,25	40 500	91 000	124,7	88	83
Vuosikate	3 147 020,44	1 575 700	2 159 163	37,0	2 101	2 197
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 918 223,44	-2 100 000	-2 100 000	0,0	-1 700	-1 500
Poistot ja arvonalentumiset	-1 918 223,44	-2 100 000	-2 100 000	0,0	-1 700	-1 500
Satunnaiset tuotot ja kulut						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut	-219 807,00	-75 000	-450 000			
Satunnaiset tuotot ja kulut	-219 807,00	-75 000	-450 000			
Tilikauden tulos	1 008 990,00	-599 300	-390 837	-34,8	401	697
Varausten ja rahastojen muutokset						
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	12 008,49	15 614	11 627	-25,5	11	11
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)						
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)						
Varausten ja rahastojen muutokset	12 008,49	15 614	11 627	-25,5	11	11
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	1 020 998,49	-583 686	-379 210	-35,0	412	708

3.4 INVESTOINTIOSA

Hankkeen nimi	1 000 euroa				Ulkopuolinen rahoitus			
	2 016	2 017	2 018	Käyttö yhteensä	Avustus 2 016	2 017 2 018	Laina 2 016	2 017 2 018
TALONRAKENNUS								
Sosiaali- ja terveystoimi								
Terveyskeskuksen peruskorjaus: kuntoutus (toteutus aloitettu 2015 *)	342			342				
Terveyskeskuksen peruskorjaus	640	800		1 440				
Muut sosiaali- ja terveystoimen kohteet								
Henkilökunnan asuntola tk; saneerausta	40			40				
Katajan saneerausta	45	20	50	115				
Muut sosiaali- ja terveystoimen kohteet yhteensä	85	20	50	155				
Sosiaali- ja terveystoimi yhteensä	1 067	820	50	1 937				
Sivistystoimi								
Ruokahuollon kiinteät laitteet (kylmäsäilytystilat ym.)	87	40	70	197				
Yläkoulun pintaremontti (katokset ja hallinto)	20	100	100	220				
Alakoulun liikuntasalin peruskorjausta	150	100		250				
Koulun piha-alue ja pienkaukalo	40			40				
Sivistystoimi yhteensä	297	240	170	707				
Kiinteistöt								
Ammattikoulun tilojen saneerausta	20	40	40	100				
B-talon ulkopuolisia saneeraustöitä	20	0		20				
Kiinteistöjen energiataloustoimenpiteet	30	30	50	110				
Varasto (tekn. keskuksen ulkoalueelle)	0	50		50				
Teollisuushalli 1: sisätilamuutoksia/purunpoisto	10			10				
Paloasema hankesuunnittelu			30	30				
Teollisuushalli (toteutus aloitettu 2015 *)	80			80				
Kiinteistöt yhteensä	160	120	120	400				
Muut kohteet								
Osekk:lle vuokratut kiinteistöt/investoinnit	130	130	130	390				
Muut kohteet yhteensä	130	130	130	390				
TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	Brutto	1 654	1 310	470	3 434			
	Netto	1 654	1 310	470	3 434			

Hankkeen nimi	1 000 euroa				Ulkopuolinen rahoitus			
	2 016	2 017	2 018	Käyttö yhteensä	Avustus 2 016	2 017 2 018	Laina 2 016	2 017 2 018
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET								
Liikenneväylät								
Suunnittelu	9	9	9	27				
Rakentaminen ja päällystäminen (uudet kaava-alueet)	140	100	150	390				
Tievalaistus; laajennus 2016	40	60	60	160				
Maapohjakorvaukset/toimitukset	9	9	9	27				
Opastus ja viitoitus, osoitekartan uusiminen 2015	9	9	9	27				
Liikenneväylät yhteensä	207	187	237	631				
Puistot ja yleiset alueet								
Putaanmutkan puistorakenteet	0	20	20	40				
Taajaman ympäristöprojekti	30	20	20	70				
L-aseman ja Putaanmutkan valot	25			25				
Leikkikentät/kalusteiden uusimista		10	10	20				
Puistot ja yleiset alueet yhteensä	55	50	50	155				
Urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat								
Rinnekahvilan laajennus		400		400		150		
Monitoimitalon laajennus (toteutus aloitettu 2015 *)	52			52				
Varasto/vaunualueen huoltorakennus (toteutus aloitettu 2015 *)	119			119				
Muut urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat								
Hiihtokeskuksen kehittäminen, hyppyrimäki, lumetusjärjestelmä	90	50	70	210				
Urheilukentän päällystevaurioiden korjaus	0	100		100				
Asuntovaunualue	45			45				
Seikkailupuiston laajennus	10	20		30				
Muut urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat yhteensä	145	170	70	385				
Urheilu-, liikunta- ja virkistyspaikat yhteensä	316	570	70	956		150		
Satamat ja laiturit								
Huoltorakennuksen maalaus		9		9				
Satamat ja laiturit yhteensä		9		9				
Valokuituverkot								
Verkon rakentamista	15		15	30				
Valokuituverkot yhteensä	15		15	30				
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET YHTEENSÄ								
Brutto	593	816	372	1 781		150		
Netto	593	666	372	1 631				

Hankkeen nimi	1 000 euroa				Ulkopuolinen rahoitus			
	2 016	2 017	2 018	Käyttö yhteensä	Avustus	2 017	Laina	2 017
					2 016	2 018	2 016	2 018
LIIKELAITOKSET								
Kaukolämpölaitos								
Verkoston saneeraus/uudet liittäjät	150	200	200	550				
Kaukolämpölaitos yhteensä	150	200	200	550				
Vesihuoltolaitos								
Suunnittelu, verkosto ja laitokset, pudistamon jatkolupa	10	10	10	30				
Puhdistamon jälkivalutuskenttä, lammikot ja talohaarat ym.	50	20		70				
Uudet kaava-alueet, vesihuolto	70	50	70	190				
Pitkänlamminkankaan varavedenottamo, 1. vaihe		100	200	300				
Vesihuoltolaitos yhteensä	130	180	280	590				
Jätehuolto								
Jäteaseman investoinnit, polttojätteen varastorak.	80	20		100				
Jätehuolto yhteensä	80	20		100				
LIIKELAITOKSET YHTEENSÄ	Brutto	360	400	480	1 240			
	Netto	360	400	480	1 240			
INVESTOINNIT ILMAN IRTAIMISTO-								
HANKINTOJA YHTEENSÄ	BRUTTO	2 607	2 526	1 322	6 455	150		
	NETTO	2 607	2 376	1 322	6 305			

Hankkeen nimi	1 000 euroa				Ulkopuolinen rahoitus			
	2 016	2 017	2 018	Käyttö yhteensä	Avustus	2 017	Laina	2 017
					2 016	2 018	2 016	2 018
IRTAIMISTON HANKINTA + PITKÄVAIKUTTEISET MENOT								
Kunnanhallitus								
Naturpolis Oy/osakepääoma	20			20				
Putaanmutka/maanosto	17			17				
Kiinteistö Oy Siikataival	250			250				
Kunnanhallitus yhteensä	287			287				
Sivistyslautakunta								
Kalustehankinnat (älytaulut, kalusteet, mobiili)	40	40	40	120				
Vapaa-aikatoimi	10	10	10	30				
Kulttuuri	30			30				
Sivistyslautakunta yhteensä	80	50	50	180				
Sosiaali- ja terveyslautakunta								
Tk:n saneerauksen jälkeinen kalustaminen	35	20	20	75				
Terveys-Effica	182			182				
Sosiaali- ja terveyslautakunta yhteensä	217	20	20	257				
Tekninen lautakunta								
Tekninen lautakunta yhteensä								
Irtaimiston hankinta yhteensä	584	70	70	724				
Pitkävaikutteiset menot								
Yksitysteiden perusparannukset, Kylmäluomantie	55	30	60	145				
Pitkävaikutteiset menot yhteensä	55	30	60	145				
IRTAIMISTON HANKINTA + PITKÄVAIKUTTEISET MENOT YHTEENSÄ	Brutto 639	100	130	869				
	Netto 639	100	130	869				
	BRUTTO 3 246	2 626	1 452	7 324		150		
	NETTO 3 246	2 476	1 452	7 174				

Investointiosassa valtuuston nähden sitovat erät on osoitettu vaaleansinisellä värillä.

*) Rakennusurakat, jotka jatkuvat vuodenvaihteen 2015/2016 yli, vaikutus vuodelle 2016 on 593 000 €.

3.5 RAHOITUSOSA

RAHOITUSLASKELMA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	Muutos	TS 2017	TS 2018
Ulkoinen		Alkuper.		%	1 000 eur	1 000 eur
Toiminnan ja investointien rahavirta						
Toiminnan rahavirta						
Vuosikate	3 147 020,44	1 575 700	2 159 163	37,0	2 101	2 196
Satunnaiset erät	-219 807,00	-75 000	-450 000	500,0		
Tulorahoituksen korjauserät						
Muut korjauserät	-1 688,03					
Tulorahoituksen korjauserät	-1 688,03					
Toiminnan rahavirta	2 925 525,41	1 500 700	1 709 163	13,9	2 101	2 196
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-2 362 129,29	-3 815 000	-3 246 000	-14,9	-2 626	-1 452
Rahoitusosuudet investointimenoihin	178 228,56	260 000		-100,0	150	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	2 757,30					
Investointien rahavirta	-2 181 143,43	-3 555 000	-3 246 000	-8,7	-2 476	-1 452
Toiminnan ja investointien rahavirta	744 381,98	-2 054 300	-1 536 837	-25,2	-375	744
Rahoituksen rahavirta						
Antolainauksen muutokset						
Antolainasaamisten lisäykset						
Antolainasaamisten vähennykset	336,38		800 000			
Antolainauksen muutokset	336,38		800 000			
Lainakannan muutokset						
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		1 500 000	1 000 000	-33,3	1 000	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-417 014,00	-461 538	-461 538	0,0	-604	-747
Lainakannan muutokset	-417 014,00	1 038 462	538 462	-48,1	396	-747
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-23 971,22					
Vaihto-omaisuuden muutos	-8 333,63					
Saamisten muutos	-502 997,24	-5 000	-5 000	100,0		
Korottomien velkojen muutos	-230 219,74					
Muut maksuvalmiuden muutokset	-765 521,83	-5 000	-5 000	100,0		
Rahoituksen rahavirta	-1 182 199,45	1 033 462	1 333 462	29,0	396	-747
Rahavarojen muutos	-437 817,47	-1 020 838	-203 375	-80,1	21	-3
Rahavarat 31.12.	3 657 981,97					
Rahavarat 1.1.	4 095 799,44					
Rahavarojen muutos	-437 817,47					

Rahavarat ovat kehittyneet vuonna 2015 jonkin verran suunniteltua paremmin niin, että uutta lainaa ei ole tarvinnut ottaa lainkaan. Rahavarat ovat tätä taloussuunnitelmaa valmisteltaessa (18.11.2015) noin 4,1 miljoonaa euroa.

3.6 KAAVOITUSOHJELMA VUOSILLE 2016 – 2018

Kaavoituskatsaus

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti kunta järjestää vuosittain asukkailleen kaavoituskatsauksen. Sen tarkoituksena on antaa tietoa kunnassa vireillä olevista ja lähiaikoina vireille tulevista kaava-asioista. Kaavoituskatsauksen yhteydessä selostetaan kaava-asiat ja niiden käsittelyvaiheet sekä esitetään sellaiset kunnan päätökset ja toimet, joilla on välitöntä vaikutusta kaavoituksen lähtökohtiin ja tavoitteisiin.

Kaavoitussuunnitelma

Seuraavassa käsitellään vireillä olevia kaavoitushankkeita ja tehdään esitys uusista kaavoitustöistä eli hahmotellaan kunnan kaavoitusohjelma vuosille 2016 – 2018. Yleis- ja asemakaavoitusta käsitellään erikseen. Lisäksi tuodaan esille kaavojen pohjakarttojen laadintatarpeet.

Kaavoitusohjelmassa esitetään ne alueet, joille ohjelmakauden aikana laaditaan yleiskaava ja asemakaava. Aikataulut perustuvat arvioon kaavoitushankkeiden yleisestä tarpeellisuudesta sekä niiden keskinäisestä kiireellisyysjärjestyksestä ja kestosta.

Yleiskaava

Yleiskaavan tarkoituksena on kunnan tai sen osan yhdyskuntarakenteen ja maankäytön yleispiirteinen ohjaaminen sekä toimintojen yhteen sovittaminen. Yleiskaava voidaan laatia myös maankäytön ja rakentamisen ohjaamiseksi määrättyllä alueella.

Yleiskaavassa esitetään tavoitellun kehityksen periaatteet ja osoitetaan tarpeelliset alueet yksityiskohtaisen kaavoituksen ja muun suunnittelun sekä rakentamisen ja muun maankäytön perustaksi. Yleiskaava voidaan laatia myös vaiheittain tai osaluueittain.

Asemakaava

Alueiden käytön yksityiskohtaista järjestämistä, rakentamista ja kehittämistä varten laaditaan asemakaava, jonka tarkoituksena on osoittaa tarpeelliset alueet eri tarkoituksia varten ja ohjata rakentamista ja muuta maankäyttöä paikallisten olosuhteiden, kaupunki- ja maisemakuvan, hyvän rakentamistavan, olemassa olevan rakennuskannan käytön edistämisen ja kaavan muun ohjaustavoitteen edellyttämällä tavalla.

Yleiskaavahankkeet

Keskustaajaman yleiskaava

Keskustaajaman alueelle on laadittu osayleiskaava vuonna 1981. Osayleiskaavan tarkistustyö käynnistyi vuonna 1985 samanaikaisesti keskusta-alueen liikennesuunnittelun kanssa. Tarkistustyö valmistui vuonna 1988.

Yleiskaava-alue käsittää nykyisen asemakaava-alueen ja asemakaavan laajennusalueita. Yleiskaavan tarkistus- ja laajennustyö on käynnissä ja toteutetaan ohjelmakauden aikana. Mustavaaran kaivosohjelma edellyttää myös yleiskaavataarkastelua ja kaava on valmistunut 2015.

Rantayleiskaavat

Maanomistajakohtaiseen mitoitustarkasteluun perustuvalla vahvistetulla oikeusvaikutteisella rantayleiskaavalla voidaan vähentää poikkeuslupien ja rantakaavojen tarvetta yleiskaavan osoittamalla tavalla. Yksittäisinä kohteina Metsähallitus ja kunta ovat toteuttaneet Korvuanjärvellä ja Kostonjärvellä rantayleiskaavan laadinnan.

Asemakaavoitushankkeet

Keskusta 2015 -

Keskustan alueen asemakaava on vanhentunut Kauppatien varrella useista kohdin ja alueella on syytä käynnistää asemakaavan tarkistaminen ja siirtäminen uudelle pohjakartalle.

Koulukeskuksen alue 2015 – 2016/Vanhan myllyn alue

Koulukeskuksen vieressä oleva Y-tontti ja vanhan myllyn takana oleva Y-tontin osa muutetaan asuntorakentamisen alueeksi.

Hirsikankaan jatkoalue 2016 –

Nykyistä kaavaa pyritään saamaan vetovoimaisemmaksi ja samalla kaavaa laajennetaan lijoen vartta alaspäin.

Jakkilanmäki 2017 -

Vanhalla pohjakartalla oleva asemakaava tarkistetaan ja siirretään uudelle pohjakartalle.

Suoperä 2016 -

Rakennuskaavan tarkistaminen ja siirtäminen uudelle pohjakartalle.

Siikaniemi 2016 -

Rakennuskaavan tarkistaminen ja siirtäminen uudelle pohjakartalle.

Ranta-asemakaavoitus

Loma-asutuksen sijoittumista vesistöjen reunoille ohjataan ranta-asemakaavoilla.

Rantarakentamisen vuoksi kaavoituksen tarvetta esiintyy huomattavasti. Ranta-asemakaavoitus tapahtuu maanomistajien toimesta ja kustannuksella.

Kartoitushankkeet

Vuosien 1994 – 2001 aikana on uudistettu taajaman keskusta-alueen pohjakarttalehtiä atk-pohjaisiksi. Asemakaava on siirretty kokonaisuudessaan atk:lle.

Taajama-alueella 2010 käynnistetty pohjakartan tarkistus ja laajennustyö valmistui 2013.

Muut ajankohtaiset maankäyttöhankkeet

- Markkinointihenkisen tonttipörssin toteuttaminen uudistettavien kunnan kotisivujen yhteydessä.
- Kunnan matkailun Masterplanin päivitys 2016.

LIITE

HENKILÖSTÖSUUNNITELMA

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstösuunnitelma, joka on tiedoksi valtuustolle. Virkojen ja työsuhteisten toimien perustamisesta, lakkauttamisesta ja täyttämistä päättävät ao. toimielimet hallintosäännön mukaisesti. Suunnitelmassa esitetyt määrät kuvaavat henkilötyövuosien käyttöä.

KUNNANHALLITUS	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
Suunnitteluasihteeri	0,5	0,5			
Kunnansihteeri	1	1	1	1	1
Keskusarkistonhoitaja	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1	1	1
Palveluneuvoja			1	1	1
Talous- ja henkilöstöjohtaja	1	1			
Taloussihteeri			1	1	1
Pääkirjanpitäjä	1	1	1	1	1
Kirjanpitäjä	1	1	1	1	1
Palkanlaskija	3	3	2	2	2
Yhteensä	10,5	10,5	10	10	10
SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA					
<u>Yleisjohto</u>					
Sosiaali- ja terveystoiminnan johtaja, vakinaisen	1	1	1	1	1
Hoitotyönjohtaja, vakinaisen	1	1	1	1	1
<u>Talouhallinto</u>					
Toimialasihteeri, vakinaisen	1	1	1	1	1
<u>Asiakaskohtainen sosiaalityö</u>					
Johtava sosiaalityöntekijä, vakinaisen	1	1	1	1	1
Sosiaalityöntekijä-lastenvalvoja, vakinaisen	1	1	1	1	1
Sosiaaliohjaaja, vakinaisen	1	1	1	1	1
Perhetyöntekijä, vakinaisen	3	1,5	1,5	1,5	1,5
Perhetyöntekijä, sijainen		0,5	0,5	0,5	0,5
Koulukuraattori, vakinaisen		0,5	0,5	0,5	0,5
Sosionomi/Tolokun tupa, vakinaisen		1	1	1	1
Toimistosihteeri, vakinaisen	2	2	2	2	2
<u>Kehitysvammatyö, avohuolto</u>					
Kehitysvammatyön palveluohjaaja, vakinaisen	1	1	1	1	1
<u>Kehitysvammatyö, päivätoiminta</u>					
Kehitysvammaisten hoitaja, vakinaisen	1	2	2	2	2
Lähihoitaja, vakinaisen	1	1	1	1	1
Avustaja, määräaikainen	2	2	2	2	2
<u>Kehitysvammatyö, asuntolat, tukiasunnot</u>					
Asuntolaohjaaja, vakinaisen	1	1	1	1	1
<u>Kehitysvammatyö, työkeskus</u>					
Ohjaaja, vakinaisen	3	3	3	3	3

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
<u>Kehitysvammaatyö, Tuikku</u>					
Kehitysvammaisten hoitaja, vakinainen	1				
Lähihoitaja, vakinainen	6	5	5	5	5
Sairaanhoitaja, vakinainen			1	1	1
Sosionomi, vakinainen		1	1	1	1
<u>Hammaslääkärit</u>					
Terveyskeskushammaslääkäri, vakinainen	1			1	1
<u>Hammashoitajat</u>					
Hammashoitaja, vakinainen	4			4	4
Suuhygienisti, vakinainen	1			1	1
<u>Lääkäri työ</u>					
Johtava lääkäri, vakinainen	1	1	1	1	1
Terveyskeskuslääkäri, vakinainen	3	3	4	4	4
<u>Mielenterveys työ</u>					
Terveyskeskuspsykologi, vakinainen	1	1	1	1	1
Psykiatrinen sairaanhoitaja, vakinainen	2	2	2	2	2
<u>Poliklinikka</u>					
Sairaanhoitaja, vakinainen	4	4	4	4	4
Perushoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Välinehoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Osastonsihtööri, vakinainen	1	1	2	2	2
<u>Laboratorio</u>					
Bioanalytiikka	1	1	1	1	1
Lähihoitaja, vakinainen	1,3	1	1	1	1
<u>Radiologia</u>					
Röntgenhoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
<u>Fysioterapia</u>					
Fysioterapeutti, vakinainen	1	1	1	1	1
Lääkintävoimistelija, vakinainen	1	1	1	1	1
Kuntohoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
<u>Neuvola</u>					
Terveydenhoitaja, vakinainen	3	3	3	3	3
Perhetyöntekijä, vakinainen	1	1	1	1	1
<u>Kotihoito</u>					
Sairaanhoitaja, vakinainen	2	3	3	3	3
Palveluohjaaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Lähihoitaja, vakinainen	34	33	33	33	33
Lähihoitaja, määräaikainen/sotainvalidien paikka	1	1	1	1	1
Perushoitaja, vakinainen	5	4	4	4	4
Laitosapulainen, määräaikainen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
<u>Terveyskeskuksen sairaala</u>					
Osastonhoitaja, vakinainen	1	1	1	1	1
Sairaanhoitaja, vakinainen	7	7	9	9	9
Lähihoitaja, vakinainen	9	9	9	9	9
Yhteensä	117,8	111	116	122	122

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Hallinto					
Hallinto- ja taloussihteeri	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Perusopetus					
Rehtori, toimii myös toimialajohtajana	1	1	1	1	1
Lehtorit	12	12	12	12	12
Luokanopettaja	13	14	14	14	14
Erytysluokanopettaja	5	5	5	5	5
Erytisopettaja	3	3	3	3	3
Tuntiopettaja	9	9	9	9	9
Koulusihteeri	1,6	1,6	1,6	1,6	1,6
Palvelusihteeri	0,3	0,3	0,6	0,6	0,6
Koulunkäyntiavustaja	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Koulukuraattori (sosiaalikasvattaja)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Luokanopettaja, toimii myös apulaisrehtorina	1	1	1	1	1
Keittäjä-siivoaja	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Siivoaja	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Lukio					
Rehtori/opinto-ohjaaja	1	1	1	1	1
Lehtorit	6	6	6	6	6
Koulusihteeri	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Kansalaisopisto					
Rehtori	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6
Lehtori	1	1			
Koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Päivähoito					
Päivähoidon ohjaaja	1	1	1	1	1
Erytyslastentarhanopettaja			1	1	1
Lastentarhanopettaja	1	1	1	1	1
Lastenhoitaja	3	3	3	3	3
Ryhmäperhepäivähoitaja	11	11	11	11	11
Perhepäivähoitaja	16	16	11	11	11
Henkilökohtainen avustaja	2	2	2	2	2
Keittäjä-siivoaja	1	1	1	1	1
Koulusihteeri	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Kirjasto					
Kirjastotoimenjohtaja	1	1	1	1	1
Kirjastovirkailija	2	2	2	2	2
Kulttuuritoimi					
Kulttuurituottaja	1	1	1	1	1
Liikuntatoimi					
Liikunnanohjaaja	1	1	1	1	1
Uinninvalvoja	0,85	1	1	1	1
Vapaa-aikaohjaaja	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7

SIVISTYSLAUTAKUNTA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Nuorisotoimi					
Vapaa-aikaohjaaja	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Nuorten kasvatusohjaaja/projektityöntekijä	1				
Nuoriso-ohjaaja (nuorisotilat), oppisopimus	1	1	1	1	1
Ruokahuoltoyksikkö					
Ravitsemispäällikkö	1	1	1	1	1
Vastaava ravitsemistyyöntekijä	4	4	4	4	4
Ravitsemistyyöntekijä	7,5	7,5	7,5	7,5	7,5
Työllistämisyksikkö					
Sosiaalikasvattaja/palveluohjaaja	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
Ohjaaja			1	1	1
Palvelusihteeri	0,4	0,4	0,2	0,2	0,2
Työpaja					
Pajaohjaaja	1	1	1	1	1
Nuoriso-ohjaaja	1	1	1	1	1
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1	1	1
Sosiaalikasvattaja/palveluohjaaja	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Yhteensä	126,9	127,0	123,1	123,1	123,1
Laskelma ei sisällä työllisyysvaroin eri hallintokuntiin palkattuja (lukuun ottamatta oppisopimuk.) eikä sivutoimisia tuntiopettajia.					
TEKNINEN LAUTAKUNTA					
Hallinto, kaavoitus ja mittaus					
Tekninen johtaja	1	1	1	1	1
Toimialasihteeri	1	1	1	1	1
Palvelusihteeri	1	1	1	1	1
Liikenne ja yleiset alueet					
Maanrakennusmestari	1	1	1	1	1
Liikuntapaikkatyöntekijä	1	1	1	1	1
Liikelaitokset					
Kunnossapito- ja kiinteistöpalvelut					
LVI-tekniikko	1	1	1		
Puhdistamonhoitaja	1	1	1	1	1
Varastonhoitaja	1	1	1	1	1
Kunnallistekn. Am.	1	1	1	1	1
Kunnallistekn. Am.	1	1	1	1	1
Kunnallistekn. Am.	1	1	1	1	1
Kunnallistekn. Am.	1				
Koneenkuljettaja, määräaikainen	1				
Kunnallistekn. Tt., määräaikainen	1				
Lähetä	1	1	1	1	1

TEKNINEN LAUTAKUNTA	TP 2014	TA 2015	TA 2016	TS 2017	TS 2018
Rakennukset					
Talonrakennusmestari	1	1	1	1	1
Kirvesmies	1	1	1	1	1
Kirvesmies	1	1	1	1	1
Kirvesmies	1				
Kirvesmies	1				
Siivoustyönohjaaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Siivoaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Siivoaja	1	1	1	1	1
Siivoaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Siivoaja, määräaikainen	1	1	1	1	1
Siivoaja, määräaikainen	1	1	1	1	1
Siivoaja, määräaikainen	1				
Siivoaja, määräaikainen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen, määräaikainen	1	1	1	1	1
Laitosapulainen	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja	1	1	1	1	1
Kiinteistöhoitaja, määräaikainen	1	1	1		
Rakennusvalvonta					
Rakennustarkastaja	1	1	1	1	1
Toimistorakennusmestari	1	1	1	1	1
TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ	51	45	45	43	42
TAIVALKOSKEN KUNTA YHTEENSÄ	306,2	293,5	294,1	298,1	297,1